

MÔ-K'Ō DJÛN FOH-ING SHÛ. 馬可傳福音

書

Mk. I.

JING-MING-GO Ng-ts, Yiæ-su Kyi-toh foh-ing-go ky'i-deo; ² ziang keh-sing sin-cü-nying-go *shü-li* sia-lôh-tih, z-ka wô, “Ngô tang-fah Ngô-go s-ts'a læ Ng-go min-zin, ky'i be-bæn Ng zin-deo-go lu.” [Ml. 3. 1.] ³ “Kw'ông-iæ di-fông yiu nying-go sing-hyang læ-kæn eo, z-ka wô, ‘Ng-lah hao ky'i be-bæn Cü-go lu, p'u-dzih Gyi-go ka-dao.’” [Y. 40. 3.]

神明個兒子，耶穌基督福音個起頭，² 像箇星先知人個書裏寫落的，是介話：「我打發我個使差來爾個面前，去備辦爾前頭個路。」 [Ml. 3. 1.] ³ 「曠野地方有人個聲響來問謳，是介話：『爾拉好去備辦主個路，鋪直其個街道。』」 [Y. 40. 3.]

⁴ Iah-'en læ kw'ông-iæ di-fông 'ang si-li, djün we-sing-cün-i-go si-li, s-teh ze hao sô-diao. ⁵ 'En Yiu-t'a di-fông, teng Yiæ-lu-sah-leng-go nying, tseo-c'ih tao gyi u-sen læ; tu tsiao-jing zi-go ze, læ Iah-dæn 'o ziu Iah-'en-go si-li. ⁶ Iah-'en c'ün-leh loh-do mao, iao-bo-li kyi-leh bi-

go kyiao-sing-ta; gyi ky'üoh-go z wông-djong teng yia mih-dông. ⁷ Gyi djün dao-li, z-ka wô, “Eo-jü ngô yiu ih-go neng-ken do-jü ngô go Cü-kwu læ-gyi; ziu-z gyü-tæn-tao ka Gyi 'a-ta, ngô yia ky'in hao. ⁸ Ngô z yüong shü teng ng-lah 'ang si-li; dæn-z Gyi we yüong Sing-Ling 'ang si-li peh ng-lah.”

⁴ 約翰來曠野地方行洗禮，傳回心轉意個洗禮，使得罪好赦掉。⁵ 咸猶太地方，等耶路撒冷個人，走出到其烏碎來，都招認自個罪，來約但河受約翰個洗禮。⁶ 約翰穿勒駱駝毛，腰縛裏繫勒皮個繖身帶。其喫個是蝗蟲等野蜜糖。⁷ 其傳道理，是介話：「後如我有一個能幹大如我個主顧來其。就是跪帶倒解其鞋帶，我也欠好。⁸ 我是用水等爾拉行洗禮，但是其會用聖靈行洗禮撥爾拉。」

⁹ ^[1]Keh-go z-'eo Yiæ-su dzong Kyüô-li-li-go Nô-sah-leh ka læ, læ Iah-dæn 'o ziu Iah-'en-go si-li. ¹⁰ Dzung shü-go u-dông tseo-zông-læ, hweh-r-jün k'en-kyin t'in ^[2]k'æ-k'æ, wa-yiu Sing-Ling ziang ih-tsah beh-keh kông-lôh Gyi-go zông-deo; ¹¹ ping-ts'ia dzong t'in-li yiu sing-hyang, z-ka wô, “Ng z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go.”

⁹ 箇個時候^[1] 耶穌從加利利個拿撒勒介來，來約但河受約翰個洗禮。¹⁰ 從水個烏蕩走上來，忽而然看見天開開^[2]，還有聖靈像一隻鶉鴿降落其個上頭。¹¹ 並且從天裏有聲響，是介話：「爾是我親愛個兒子，我頂得意個。」

[1] Y. 'E. 27. 耶（穌）後（頭）27（年）。（原註）

[2] 'Ôh wô, hwēh-k'æ, 'ôh, lih-k'æ. 或話，豁開，或，裂開。（原註）

¹² Sing-Ling ze-siu pih Yiæ-su tao kw'ông-iæ di-fông. ¹³ Læ keh-deo kw'ông-iæ di-fông s-jih nyih kong-fu peh ^[1]Sah-dæn s-s Gyi k'en; yi læ yia-siu cong-nyiang læ-kæn: t'in-s læ-kæn voh-z Gyi.

¹² 聖靈隨手逼耶穌到曠野地方。¹³ 來箇頭曠野地方四十日工夫撥撒但^[1]試試其看，又來野獸中央來間。天使來間服侍其。

[1] Ziu-z Mo-kwe Ming-z. 就是魔鬼名字。（原註）

¹⁴ ^[1] IAH-'EN ky'ih-lôh lao-kæn ts-'eo, Yiæ-su tao Kyüô-li-li ky'i djün Jing-koh-go foh-ing, z-ka wô, ¹⁵ "Z-'eo yi-kying tao-de, Jing-ming-go koh gying-long-læ-de: ng-lah kæ we-sing-cün-i, siang-sing foh-ing dao-li."

¹⁴ 約翰挈落牢監之後^[1]，耶穌到加利利去傳神國個福音，是介話：¹⁵ 「時候已經到了，神明個國近攏來了，爾拉該回心轉意，相信福音道理。」

[1] Y. 'E. 30. 耶（穌）後（頭）30（年）。（原註）

¹⁶ Yiæ-su læ Kyüô-li-li hæ pin-yin læ-kæn tseo, k'en-kyin Si-meng teng gyi hyüong-di En-teh-lih, hæ-li læ-kæn 'ô mông; ing-we z k'ô-ng-go. ¹⁷ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Keng-leh Ngô læ, Ngô we s-teh

ng-lah ky'i k'ô nying.”¹⁸ Gyi-lah lih-k'eh ky'i-diao mông, keng-leh Gyi ky'i-de.¹⁹ Yiæ-su yi tseo-leh ko-ky'i-tin, k'en-kyin Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kôh teng gyi hyüong-di Iah-'en, gyi-lah yia læ jün-li læ-kæn pu mông.²⁰ Gyi ze-siu eo gyi-lah; gyi-lah ziu eo-leh ah-tia Si-pi-t'a teng kwu-læ-go nying læ jün-li læ-kæn, zi keng-leh Gyi ky'i-de.

¹⁶ 耶穌來加利利海邊沿來間走，看見西門等其兄弟安得烈，海裏來間下網，因為是柯魚個。¹⁷ 耶穌等其拉話：「跟勒我來，我會使得爾拉去柯人。」¹⁸ 其拉立刻棄掉網，跟勒其去了。¹⁹ 耶穌又走勒過去點，看見西庇太個兒子雅各等其兄弟約翰，其拉也來船裏來間補網。²⁰ 其隨手謳其拉，其拉就謳勒阿爹西庇太等僱來個人來船裏來間，自跟勒其去了。

²¹ [1]GYI-LAH tseo-tsing Kyüô-pah-nong: k'eo-k'eo p'ong-djôh en-sih-nyih, Yiæ-su ziu tseo-tsing jü-we-dông-li kông dao-li.²² Tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing: ing-we kao-hyüing gyi-lah ziang yiu gyün-ping go, feh ziang keh-sing doh-shü-nying ka.

²¹ 其拉走進迦百農^[1]。扣扣碰着安息日，耶穌就走進聚會堂裏講道理。²² 都稀奇其個教訓：因為教訓其拉像有權柄個，弗像箇星讀書人介。

[1] Y. 'E. 31. 耶（穌）後（頭）31（年）。（原註）

²³ Gyi-lah-go jü-we-dông yiu ih-go ao-tsao kyü vu-tih-go nying; gyi eo-ky'i-læ, wô, ²⁴ “E, Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ah-lah teng Ng yiu soh-go siang-ken? Ng læ djü-mih ah-lah ma? Ngô hyiao-teh Ng z jü, ziu-z Jing-ming-go sing-jün Cü-kwu.” ²⁵ Yiæ-su heng gyi, z-ka wô, “Vong hyiang; tseo gyi c'ih-læ.” ²⁶ Ao-tsao kyü ziu long-leh gyi weh-djông-weh-tin, wæ ih-sing si ka tseo-c'ih-de. ²⁷ Cong-nying tu ky'ih-hoh, s-teh gyi-lah kông-læ-kông-ky'i, z-ka wô, “Keh z dza-go? keh z soh-go sing-sin dao-li? Gyi yiu gyün-ping we feng-fu ao-tsao kyü, kyü ziu i-jing Gyi.” ²⁸ Gyi-go ming-sing ziu yang-k'æ Kyüô-li-li s-deh-lön-ky'ün di-fông.

²³ 其拉個聚會堂有一個麤糟鬼附的個人，其謳起來，話：²⁴ 「哎，拿撒勒個耶穌，阿拉等爾有啥個相干？爾來除滅阿拉嗎？我曉得爾是誰，就是神明個聖善主顧。」²⁵ 耶穌狠其，是介話：「甯響，走其出來。」²⁶ 麤糟鬼就弄勒其活撞活顛，懷一聲死介走出了。²⁷ 衆人都喫惶，使得其拉講來講去，是介話：「箇是咋個？箇是啥個新鮮道理？其有權柄會吩咐麤糟鬼，鬼就依順其。」²⁸ 其個名聲就揚開加利利四凸亂圈地方。

²⁹ Gyi-lah dzong jü-we-dông tseo-c'ih, ziu teng Yüô-kôh Iah-'en dô-kô tseo-tsing Si-meng En-teh-lih-go oh-li. ³⁰ K'eo-k'eo Si-meng-go dziang-m fah dziao-nyih kw'eng-kæn; gyi-lah ziu wô hyiang Yiæ-su

dao. ³¹ *Yiæ-su* tseo-long-ky'i, nyiah-leh gyi-go siu, ǎa gyi bô-ky'i-læ: dziao-nyih bing lih-k'eh t'e-de; *keh-go nyü-nying* ziu læ kong-ing gyi-lah.

²⁹ 其拉從聚會堂走出，就等雅各約翰大家走進西門安得烈個屋裏。³⁰ 扣扣西門個丈姆發潮熱暈間，其拉就話向耶穌道。³¹ 耶穌走攞去，捏勒其個手，拉其爬起來，潮熱病立刻退了，箇個女人就來供應其拉。

³² *Tao yia-kw'a*, nyih-deo lôh-sæn z-'eo, yiu nying ta-leh væn-pah sang-bing teng jih-mo-go cü-kwu tao *Yiæ-su* u-sen læ; ³³ 'eh-zing-li nying tu jü-long tao meng-k'eo. ³⁴ *Yiæ-su* ziu i-hao hyü-to nying, sang yiu-ho 'ao-su bing go; wa-yiu ken-c'ih hyü-to kyü; ping-ts'ia feh hyü kyü k'æ k'eo, ing-we *kyü* sih-teh Gyi go.

³² 到夜快，日頭落山時候，有人帶勒凡百生病等入魔個主顧到耶穌烏碎來，³³ 合城裏人都聚攞到門口。³⁴ 耶穌就醫好許多人，生有夥號數病個，還有趕出許多鬼，並且弗許鬼開口，因為鬼識得其個。

³⁵ *Yiæ-su* u-long-song tsao-tsao bô-ky'i, tseo-c'ih tao kw'ông-iæ di-fông ky'i; keh-deo læ-kæn tao-kao. ³⁶ Si-meng teng dô-kô læ-tong-go nying ze-'eo keng-leh-ky'i. ³⁷ P'ong-djôh-ts teng Gyi wô, "Cong-nying tu læ-tong zing Ng." ³⁸ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Ah-lah hao tao

gying-tin hyiang-ts'eng ky'i, peh Ngô keh-deo yia hao djün dao-li: ing-we Ngô z we-leh ka c'ih-læ-go.” ³⁹ Ziu læ t'ong Kyüô-li-li gyi-lah-go jü-we-dông-li læ-tih djün dao-li, ken-c'ih kyü.

³⁵ 耶穌烏龍送早早爬起，走出到曠野地方去，箇頭來間禱告。

³⁶ 西門等大家來東個人隨後跟勒去。³⁷ 碰着仔等其話：「衆人都來東尋爾。」³⁸ 耶穌等其拉話：「阿拉好到近點鄉村去，撥我箇頭也好傳道理。因爲我是爲了介出來個。」³⁹ 就來統加利利其拉個聚會堂裏來的傳道理，趕出鬼。

⁴⁰ Yiu ih-go sang da-mô-fong cü-kwu tao Yiæ-su u-sen læ, pin gyü-tao pin gyiu, teng Gyi wô, “Ng ziah k'eng-go, neng-keo i ngô ken-zing.” ⁴¹ Yiæ-su fah dz-pe-sing, siu sing-c'ih-læ, en gyi ih-en, teng gyi wô, “Ngô k'eng-go; ng hao ken-zing.” ⁴² Ih wô, da-mô-fong lih-k'eh t'eng-diao, nying ziu ken-zing-de. ⁴³ Yiæ-su ting-côh gyi, ziu eo gyi ky'i, teng gyi wô, ⁴⁴ “Ts'in-ding ih-kyü m-nao wô hyiang nying-kô dao: tæen-tsih ky'i peh tsi-s k'en ih-k'en; tsiao Mo-si-go feng-fu, we-leh ng ken-zing z-t'i hao hyin tsi-veh, peh gyi-lah tso te-tsing.” ⁴⁵ Dæn-z keh-go nying tseo-c'ih, pô keh-go z-ken djün-læ-djün-ky'i yiang-k'æ-de: keh-lah Yiæ-su feh neng-keo c'ih-kwun tseo-tsing zing-li, tsih hao deng læ nga-deo kw'ông-iæ di-fông: yiu s-deh-lön-ky'ün-go nying tao Gyi u-sen læ.

⁴⁰ 有一個生大麻瘋主顧到耶穌烏碎來，邊跪倒邊求，等其話：「爾若肯個，能夠醫我乾淨。」⁴¹ 耶穌發慈悲心，手伸出來，按其一按，等其話：「我肯個，爾好乾淨。」⁴² 一話，大麻瘋立刻褪掉，人就乾淨了。⁴³ 耶穌叮囑其，就謳其去，等其話：⁴⁴ 「千定一句嘅得好話向人家道。單只去撥祭司看一看，照摩西個吩咐，爲了爾乾淨事體好獻祭物，撥其拉做對證。」⁴⁵ 但是箇個人走出，把箇個事幹傳來傳去揚開了。箇拉耶穌弗能夠出管走進城裏，只好庵來外頭曠野地方。有四凸亂圈個人到其烏碎來。

Mk. II.

KO-LEH kyi nyih, *Yiæ-su* yi tseo-tsing Kyüô-pah-nong. Nying-kô t'ing-meng Gyi læ oh-li; ² yiu hyü-to nying lih-k'eh jü-long-læ, s-teh lin meng-k'eo-den ih-ngæn tu m-neh k'ong: Gyi ziu kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

過了幾日，耶穌又走進迦百農。人家聽聞其來屋裏，² 有許多人立刻聚攏來，使得連門口頭一眼都嘅得空。其就講道理撥其拉聽。

³ Yiu nying ta-leh ih-go fong-t'æn cü-kwu, s-go nying dæ-leh gyi, tao Yiæ-su u-sen læ. ⁴ We-leh nying to, gying-sing-feh-long: ziu læ

Yiæ-su u-sen zôŋg-deo hyiao-k'æ oh-teng ts'ah ih-go dong; pô p'u-pæn, ziu-z fong-t'æn cü-kwu kw'eng-tih-go, tu tiao-lôh-læ. ⁵ Yiæ-su k'en-kyin gyi-lah yiu siang-sing-go sing, teng fong-t'æn cü-kwu wô, "Ngô ng-ts, ng-go ze sô-diao-de." ⁶ Yiu kyi-go doh-shü-nying keh-deo zo-kæn, sing-li z-ka læ-tih nyi-leng, ⁷ "Keh-go Nying dza-we ka kông sih-doh-go shih-wô? ziah feh-z Jing-ming doh ih-go, jü neng-keo sô-diao ze ni?" ⁸ Yiæ-su sing-li lih-k'eh hyiao-teh gyi-lah dô-kô ka læ-tih nyi-leng, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we sing-li læ-tih nyi-leng keh-sing z-ken?" ⁹ Wa-z teng fong-t'æn cü-kwu wô, Ng-go ze sô-diao-de; wa-z wô, Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn tseo;—— 'ah-li ih-yiang yüong-yi? ¹⁰ Næn-kæn peh ng-lah hao hyiao-teh, Nying-go Ng-ts læ shü-kæn-zôŋg yiu sô-ze-go gyün-ping," (ziu teng fong-t'æn cü-kwu wô,) ¹¹ "Ngô wô hyiang ng dao, Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn, kyü oh-li ky'i." ¹² Gyi ziu lih-k'eh bô-ky'i, do-leh p'u-pæn, læ cong-nying min-zin tseo-c'ih-ky'i-de; s-teh gyi-lah long-tsong kying-hyia, ziu ts'ing-tsæn Jing-ming, z-ka wô, "Ka z-ken ah-lah dzong m-neh k'en-kyin-ko."

³ 有人帶勒一個風癱主顧，四個人抬勒其，到耶穌烏碎來。⁴ 爲了人多，近身弗攏。就來耶穌烏碎上頭搵開屋頂拆一個洞，把鋪板，就是風癱主顧暈的個，都吊落來。⁵ 耶穌看見其拉有相信個心，等風癱主顧話：「我兒子，爾個罪赦掉了。」⁶ 有幾個讀書人箇頭坐間，心裏是介來的議論，⁷ 「箇個人咋會介講褻瀆個說話？」

若弗是神明獨一個，誰能夠赦掉罪呢？」⁸ 耶穌心裏立刻曉得其拉大家介來的議論，等其拉話：「爾拉咋會心裏來的議論箇星事幹？」⁹ 還是等風癱主顧話，爾個罪赦掉了。還是話，爬起來，馱勒鋪板走，——何裏一樣容易？」¹⁰ 難間撥爾拉好曉得，人個兒子來世間上有赦罪個權柄。」（就等風癱主顧話：）¹¹ 「我話向爾道，爬起來，馱勒鋪板，歸屋裏去。」¹² 其就立刻爬起，馱勒鋪板，來衆人面前走出去了。使得其拉攏總驚駭，就稱讚神明，是介話：「介事幹阿拉從嘸得看見過。」

¹³ *Ylæ-SU yi tseo-c'ih tao hæ pin-yin; yiu ih-do-dziao nying tao Gyi u-sen læ, Gyi ziu kông dao-li peh gyi-lah t'ing.*

¹³ 耶穌又走出到海邊沿。有一大潮人到其烏碎來，其就講道理撥其拉聽。

¹⁴ *Gyi tseo-ko-ky'i z-'eo, k'en-kyin Üô-leh-fi-go ng-ts Li-vi læ wu-liang-vông zo-kæn, teng gyi wô, "Keng Ngô læ." Gyi ziu bô-ky'i-sing, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.*

¹⁴ 其走過去時候，看見亞勒腓個兒子利未來戶糧房坐間，等其話：「跟我來。」其就爬起身，跟勒耶穌去了。

¹⁵ *Yiæ-su læ Li-vi-go oh-lô zo-zih, siu-zin-liang nying teng ze-nying yiu hyü-to teng Yiæ-su lin Gyi meng-du dô-kô zo-lôh: ing-we gyi-lah nying to, yi keng-djôh Gyi.* ¹⁶ *Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ*

nying k'en-kyin Gyi teng siu-zin-liang nying ze-nying dô-kô læ-kæn ky'üoh, ziu hyiang Gyi meng-du wô, "Gyi dza-we teng siu-zin-liang nying ze-nying dô-kô ky'üoh dô-kô hah ni?" ¹⁷ Yiæ-su t'ing-meng, teng gyi-lah wô, "K'ông-gyin-go nying hao-vong i-sang, yiu-bing-go nying iao-go. Ngô læ, feh-z eo tsing-dzih-go nying we-sing-cün-i, z eo ze-nying we-sing-cün-i."

¹⁵ 耶穌來利未個屋落坐席，收錢糧人等罪人有許多等耶穌連其門徒大家坐落。因為其拉人多，又跟着其。¹⁶ 讀書人等法利賽人看見其等收錢糧人、罪人大家來間喫，就向其門徒話：「其咋會等收錢糧人罪人大家喫大家喝呢？」¹⁷ 耶穌聽聞，等其拉話：「康健個人好留醫生，有病個人要個。我來，弗是謳正直個人回心轉意，是謳罪人回心轉意。」

¹⁸ Iah-'en-go meng-du, teng Fah-li-sæ nying-go meng-du z kying-zih-go; gyi-lah ziu tseo-long-læ, teng Yiæ-su wô, "Iah-'en-go meng-du teng Fah-li-sæ nying-go meng-du læ-tih kying-zih, Ng-go meng-du tao feh kying-zih; keh z dza-go?" ¹⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "O hao-nyih go nying-k'ah, sing-lông wa teng gyi-lah dô-kô læ-tong, dza hao kying-zih ni? Yiu sing-lông dô-kô læ-tong z-'eo, gyi-lah m-neh hao kying-zih. ²⁰ Dæn-z tsiang-læ-go nyih-ts, sing-lông we li-k'æ gyi-lah ky'i, keh-tsao we kying-zih-gyi. ²¹ M-yiu nying yüong ih-kw'e ^[1] sing pu,

ky'i pu gyiu i-zông; k'ong-p'ô keh-kw'e pu-tih-go sing pu iao pang-se
keh gyiu i-zông, gyi-go p'o-dzæn ziu yü-kô do-de. ²² Yia m-yiu nying
yüong gyiu bi-dæ tsi sing tsiu; k'ong-p'ô sing tsiu pao-k'æ keh bi-dæ,
tsiu yia tao-diao, bi-dæ yia long-wæn: tsong z yüong sing bi-dæ tsi sing
tsiu.”

¹⁸ 約翰個門徒，等法利賽人個門徒是禁食個；其拉就走攞來，
等耶穌話：「約翰個門徒等法利賽人個門徒來的禁食，爾個門徒倒
弗禁食。箇是咋個？」¹⁹ 耶穌等其拉話：「賀好日個人客，新郎還
等其拉大家來東，咋好禁食呢？有新郎大家來東時候，其拉嘸得好
禁食。²⁰ 但是將來個日子，新郎會離開其拉去，箇遭會禁食其。²¹
嘸有人用一塊新布^[1]，去補舊衣裳；恐怕箇塊補的個新布要綳碎箇
舊衣裳，其個破綻就愈加大了。²² 也嘸有人用舊皮袋齒新酒；恐怕
新酒爆開箇皮袋，酒也倒掉，皮袋也弄環。總是用新皮袋齒新
酒。」

[1] Sing, 'ôh wô, ngang-sao-sao, m-neh ngô-kwông-go. 新，或話，硬燥燥，嘸
得研光個。（原註）

²³ YIU ih-go en-sih-nyih Yiæ-su tseo-ko mah-din-li; meng-du
tseo-go z-'eo læ-tih tsah mah-be. ²⁴ Fah-li-sæ nying teng Gyi wô, “Nô!
en-sih nyih-ts gyi-lah dza-we læ-kæn tso feh ing-kæ tso go z-ken?” ²⁵
Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Da-bih teng gyi dong-de nying yiu ky'üih-

siao du-kyi z-'eo, Da-bih sô tso-go z-ken, ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ²⁶ ziu-z, Üô-pi-üô-t'ah tso tsi-s-deo go z-'eo, tseo-tsing Jing-ming-go oh-lô ky'üoh pa-kæn-go ping, yi feng peh dong-de nying; keh-go ping z feh ing-kæ ky'üoh-go, tsih-yiu tsi-s keh-sing hao ky'üoh.” ²⁷ *Yiæ-su* yi teng gyi-lah wô, “En-sih-nyih z we-leh nying shih-lih-go, feh-z nying we-leh en-sih-nyih shih-lih-go. ²⁸ Keh-lah Nying-go Ng-ts yia z en-sih-nyih-go Cü.”

²³ 有一個安息日耶穌走過麥田裏；門徒走個時候來的摘麥佩。
²⁴ 法利賽人等其話：「喏！安息日子其拉咋會來間做弗應該做個事幹？」²⁵ 耶穌等其拉話：「大關等其同隊人有缺少肚飢時候，大關所做個事幹，爾拉啥嘸得讀過嗎？」²⁶ 就是，亞庇亞塔做祭司頭個時候，走進神明個屋落喫擺間個餅，又分撥同隊人。箇個餅是弗應該喫個，只有祭司箇星好喫。」²⁷ 耶穌又等其拉話：「安息日是爲了人設立個，弗是人爲了安息日設立個。²⁸ 箇拉人個兒子也是安息日個主。」

Mk. III.

Yiæ-su yi tseo-tsing jü-we-dông-li; keh-deo yiu ih-go nying, gyi ih-tsah siu fong-de. ² Gyi-lah ziu t'eo-bun tsiang-tong, k'en *Yiæ-su* en-

sih-nyih we i gyi feh; i-s iao-siang kao Gyi zông. ³ Yiæ-su teng fong-siu cü-kwu wô, “Bô-ky’i, lih læ cong-nyiang.” ⁴ Ziu teng gyi-lah wô, “En-sih nyih-ts tso hao-z, tso ǃa-z; kyi sing-ming, ‘æ sing-ming; ‘ah-li ih-nyiang tsôh-hying?” Gyi-lah feh hyiang. ⁵ Yiæ-su we-leh gyi-lah sing ngang tæ n iu-meng, ziu ô-wông-siang dön-ky’ün k’en-k’en gyi-lah; teng keh-go nying wô, “Ng-go siu sing-tæn-c’ih-læ.” Gyi ziu sing-c’ih-læ: siu ziu hao-de, ziang bih-tsah ka-go. ⁶ Fah-li-sæ nying tseo-c’ih-ky’i, ziu teng Hyi-lih keh-tông dô-kô siang-liang dza-go hao long-sah Yiæ-su.

耶穌又走進聚會堂裏，箇頭有一個人，其一隻手風了。² 其拉就偷伴張東，看耶穌安息日會醫其弗，意思要想告其狀。³ 耶穌等風手主顧話：「爬起，立來中央。」⁴ 就等其拉話：「安息日子做好事，做壞事；救性命，害性命；何裏一樣作興？」其拉弗響。⁵ 耶穌爲了其拉心硬擔憂悶，就慚惶相團圈看看其拉，等箇個人話：「爾個手伸帶出來。」其就伸出來。手就好了，像別隻介個。⁶ 法利賽人走出去，就等希律箇黨大家商量咋個好弄煞耶穌。

⁷ YIÆ-SU teng Gyi meng-du dô-kô li-k’æ keh-deo, tao hæ pin-yin ky’i: yiu ih-do-dziao nying keng-leh Gyi ky’i, ziu-z dzong Kyüô-li-li, Yiu-t’a, ⁸ Yiæ-lu-sah-leng, Yi-t’u-mæ, Iah-dæn ‘o-nga ka læ-go: wa-yiu ih-do-dziao T’e-lo Si-teng-go nying, t’ing-meng Gyi sô tso-go z-ken, yia

tao Gyi u-sen læ. ⁹ *Yiæ-su* eo meng-du ky'i be-bæn ih-tsah jün teng Gyi tong, sæn-leh keh-dziao nying üong-tsi Gyi. ¹⁰ We-leh Gyi yi-kying i-hao hyü-to nying, keh-lah væn-pah yiu-bing-go cü-kwu tu a-long-læ, iao moh-moh Gyi. ¹¹ Wa-yiu keh-sing ao-tsao kyü, ih k'en-kyin Gyi, ziu boh-tao Gyi-go min-zin, eo-hyang wô, "Ng z Jing-ming-go Ng-ts." ¹² *Yiæ-su* tsæ-sæn ting-côh gyi-lah, m-nao yang Gyi-go ming-sing.

⁷ 耶穌等其門徒大家離開箇頭，到海邊沿去。有一大潮人跟勒其去，就是從加利利、猶太、⁸ 耶路撒冷、以土買、約但河外介來個。還有一大潮推羅、西頓個人，聽聞其所做個事幹，也到其烏碎來。⁹ 耶穌謳門徒去備辦一隻船等其東，省勒箇潮人擁擠其。¹⁰ 爲了其已經醫好許多人，箇拉凡百有病個主顧都挨攏來，要摸摸其。¹¹ 還有箇星塵糟鬼，一看見其，就伏倒其個面前，謳響話：「爾是神明個兒子。」¹² 耶穌再三叮囑其拉，嘸得好揚其個名聲。

¹⁸ *Yiæ-su* ziu tseo-zông sæn-li, ze Gyi sô hwun-hyi-go nying eo-long-læ: gyi-lah ziu tao Gyi u-sen læ. ¹⁴ Gyi ziu shih-lih jih-nyi-go nying, hao teng Gyi dô-kô læ-tong, yi hao ts'a gyi-lah ky'i djün dao-li; ¹⁵ ping-ts'ia *peh gyi-lah* yiu i-hao bing, teng ken-c'ih kyü go gyün-ping. ¹⁶ *Ziu-z Si-meng*; (*Yiæ-su* c'ü gyi ming-z Pe-teh;) ¹⁷ Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kôh, teng Yüô-kôh-go hyüong-di Iah-'en; (keh liang-go Yiæ-

su yi c'ü gyi-lah Pun-nyi-gyi, ziu-z hyiang-le cü-kwu go ka-shih;) ¹⁸
wa-yiu En-teh-lih, Fi-lih, Pô-to-lo-mæ, Mô-t'a, To-mô, Üô-leh-fi-go ng-
ts Yüô-kôh, Dah-t'a teng Kyüô-nen-go Si-meng; ¹⁹ wa-yiu Kyüô-liah-
go Yiu-da, ziu-z ma-diao Yiæ-su go cü-kwu.

¹³ 耶穌就走上山裏，隨其所歡喜個人謳攏來，其拉就到其烏碎
來。¹⁴ 其就設立十二個人，好等其大家來東，又好差其拉去傳道
理；¹⁵ 並且撥其拉有醫好病，等趕出鬼個權柄。¹⁶ 就是西門（耶穌
取其名字彼得）；¹⁷ 西庇太個兒子雅各，等雅各個兄弟約翰（箇兩
個耶穌又取其拉半尼其，就是響雷主顧個解說）；¹⁸ 還有安得烈、
腓力、巴多羅買、馬太、多馬、亞勒腓個兒子雅各、達太等迦南個
西門；¹⁹ 還有加略個猶大，就是賣掉耶穌個主顧。

Gyi-lah ziu tseo-tsing oh-lô: ²⁰ yiu ih-dziao nying yi jü-long-læ, s-
teh gyi-lah lin ky'üoh-væn tu feh neng-keo. ²¹ Yiæ-su ^[1]zi-kô-nying
t'ing-meng-ts, tseo-c'ih-læ iao ĩa-djü Gyi, wô, "Gyi do-vu-tih-de." ²²
Keh-sing dzong Yiæ-lu-sah-leng læ-go doh-shü-nying z-ka wô, "Gyi z
^[2]Bih-si-poh vu-tih-go:" yi wô, "Gyi z k'ao-djôh kwe-wông ken-c'ih
kyü." ²³ Yiæ-su eo gyi-lah long-læ, yüong pi-fông shih-wô teng gyi-lah
kông, "Sah-dæn dza hao ken-c'ih Sah-dæn ni? ²⁴ Ziah-z ih-koh li-deo
feng-lih-k'æ zi tang zi, keh ih-koh tsong lih-feh-lao. ²⁵ Ziah-z ih-kô li-
deo feng-lih-k'æ zi tang zi, keh ih-kô tsong lih-feh-lao. ²⁶ Ka-ni, ziah-z

Sah-dæn zi tang zi feng-lih-k'æ, yia-z lih-feh-lao, pih-ding we mih-diao. ²⁷ M-nying neng-keo tseo-tsing hao-lao-go oh-lô, ts'iang-deh gyi dzæ-veh; pih iao sin bo-djü keh-go hao-lao, 'eo-deo hao ts'iang-deh gyi oh-li-go *tong-si*. ²⁸ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Nying-go pah-yiang ze-ôh teng væn-pah sô kông-go sih-doh shih-wô, tu hao sô-diao: ²⁹ tsih-yiu sih-doh Sing-Ling go nying üong sô-feh-diao-go, pih iao ziu üong-yün-go ying-vah.” ³⁰ Ing-we gyi-lah wô, “Gyi z ao-tsao kyü vu-tih-go.”

其拉就走進屋落。²⁰ 有一潮人又聚攏來，使得其拉連喫飯都弗能夠。²¹ 耶穌自家人^[1]聽聞仔，走出來要拉住其，話：「其大糊的了。」²² 箇星從耶路撒冷來個讀書人是介話：「其是別西卜^[2]附的個。」又話：「其是靠着鬼王趕出鬼。」²³ 耶穌謳其拉攏來，用比方說話等其拉講，「撒但咋好趕出撒但呢？」²⁴ 若是一國裏頭分裂開自打自，箇一國總立弗牢。²⁵ 若是一家裏頭分裂開自打自，箇一家總立弗牢。²⁶ 介呢，若是撒但自打自分裂開，也是立弗牢，必定會滅掉。²⁷ 無人能夠走進好佬個屋落，搶奪其財物，必要先縛住箇個好佬，後頭好搶奪其屋裏個東西。²⁸ 我真話向爾拉道，人個百樣罪惡等凡百所講個褻瀆說話，都好赦掉。²⁹ 只有褻瀆聖靈個人永赦弗掉個，必要受永遠個刑罰。」³⁰ 因爲其拉話：「其是麤槽鬼附的個。」

[1] 'Ôh wô, joh-nying. 或話，熟人。（原註）

[2] Ziu-z, kwe-wông. 就是鬼王。（原註）

³¹ Yiæ-su-go hyüong-di teng ah-nyiang tseo-læ, lih-leh nga-deo, ts'a nying læ eo Gyi. ³² Yiu ih-dziao nying Yiæ-su sing-pin zo-tong; gyi-lah ziu teng Gyi wô, "Ts'ia-k'en, Ng-go ah-nyiang teng hyüong-di nga-deo læ-kæn zing Ng." ³³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ngô-go ah-nyiang, Ngô-go hyüong-di, z jü ni?" ³⁴ Ziu dön-ky'ün k'en-k'en sing-pin zo-tong-go cü-kwu, z-ka wô, "Ts'ia-k'en Ngô ah-nyiang teng Ngô hyüong-di! ³⁵ Ing-we væn-pah i Jing-ming-go ts-i tso-go cü-kwu, keh ziu-z Ngô hyüong-di, Ngô tsi-me, teng ah-nyiang."

³¹ 耶穌個兄弟等阿孃走來，立勒外頭，差人來謳其。³² 有一潮人耶穌身邊坐東，其拉就等其話：「且看，爾個阿孃等兄弟外頭來間尋爾。」³³ 耶穌回答其拉，話：「我個阿孃，我個兄弟，是誰呢？」³⁴ 就團圈看看身邊坐東個主顧，是介話：「且看我阿孃等我兄弟！」³⁵ 因為凡百依神明個旨意做個主顧，箇就是我兄弟，我姊妹，等阿孃。」

Mk. IV.

YIÆ-SU yi læ hæ pin-yin kông dao-li: yiu ih-do-dziao nying tseo-long Gyi u-sen læ, s-teh Gyi *tsih hao* t'iao-lôh ih-tsah jün, zo jün læ hæ-li; 'o-dziao nying tu læ hæ-du-zông. ² *Yiæ-su* ziu yüong pi-fông shih-wô kao-hyüing gyi-lah hyü-to z-ken; kao-hyüing-go z-'eo teng gyi-lah wô:

耶穌又來海邊沿講道理。有一大潮人走攞其烏碎來，使得其只好跳落一隻船，坐船來海裏，和潮人都來海塗上。² 耶穌就用比方說話教訓其拉許多事幹，教訓個時候等其拉話：

³ “Ng-lah yüong t'ing: yiu ih-go tsah iang-ts cü-kwu tseo-c'ih tsah iang-ts ky'i. ⁴ Gyi tsah-k'æ-ky'i, yiu-sing tih-lôh lu pin-yin; t'in-li-go tiao ziu fi-læ ky'üoh-diao-de. ⁵ Yiu-sing tih-lôh yiu zah-deo u-dông, na-nyi feh to: we-leh na-nyi feh sing go yün-kwu, ze-siu ts'iu-c'ih-læ; ⁶ nyih-deo ih c'ih, ziu sa-pih; ing-we m-neh keng-deo, keh-lah ziu kw'u-lôh-de. ⁷ Yiu-sing tih-lôh ts'-bang vong-li; ts' hying-ky'i-læ tsô-sah gyi, ziu m-dao-dzing. ⁸ Yiu-sing tih-lôh hao nyi-nyüoh-li: ziu pao-c'ih ngô-den, *keh-go ngô-den* hying-ky'i-læ, yiu dao-dzing; yiu-teh-go kyih sæn-jih *be*, yiu-teh-go loh-jih *be*, yiu-teh-go ih-pah *be*.” ⁹ Yi teng gyi-lah wô, “Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.”

³ 「爾拉用聽。有一個扎秧子主顧走出扎秧子去。⁴ 其扎開去，有星跌落路邊沿，天裏個烏就飛來喫掉了。⁵ 有星跌落有石頭烏

蕩，爛泥弗多，爲了爛泥弗深個緣故，隨手抽出來；⁶ 日頭一出，就曬瘍，因爲嚙得根頭，箇拉就枯落了。⁷ 有星跌落刺棚縫裏，刺興起來遮煞其，就嚙陶成。⁸ 有星跌落好泥浴裏，就爆出芽頭，箇個芽頭興起來，有陶成。有得個結三十倍，有得個六十倍，有得個一百倍。」⁹ 又等其拉話：「有耳朵會聽個主顧，該聽。」

¹⁰ *Yiæ-su zi læ-kæn-go z-'eo, jih-nyi-go meng-du teng su-djông keng Gyi go nying ziu læ meng Gyi keh pi-fông.* ¹¹ *Gyi ziu teng gyi-lah wô, "Jing-koh-go pi-mih z-ken z peh ng-lah hao hyiao-teh-go; ziah-z nga-deo nying ni, dziu gyi-lah k'en-læ, keh-sing yang-yang z-ken tu z pi-fông ka: ¹² z-ka-go, 'gyi-lah k'en z we k'en-kyin-gyi, tsih-z feh we ming-bah; t'ing z we t'ing-meng-gyi, tsih-z feh we hyiao-teh; zông-k'ong-p'ô we-sing-cün-i, teh-djôh ze-go nyiao-sô.' [Y. 6. 9, 10.]"*

¹⁰ 耶穌自來問個時候，十二個門徒等素常跟其個人就來問其箇比方。¹¹ 其就等其拉話：「神國個秘密事幹是撥爾拉好曉得個。若是外頭人呢，就其拉看來，箇星樣樣事幹都是比方介。¹² 是介個，『其拉看是會看見其，只是弗會明白；聽是會聽聞其，只是弗會曉得；尚恐怕回心轉意，得着罪個饒赦。』 [Y. 6. 9, 10.]」

¹³ *Yi teng gyi-lah wô, "Keh-go pi-fông ng-lah wa feh hyiao-teh, dza neng-keo hyiao-teh long-tsong pi-fông ni? ¹⁴ Tsah iang-ts cü-kwu, ziu-z tsah dao-li. ¹⁵ Keh-sing tsah læ lu pin-yin go, ziu-z yiu dao-li*

tsah-kæn-go, gyi-lah ih t'ing-meng, Sah-dæn lih-k'eh ziu læ, pô gyi-lah sing-li tsah-tih-go dao-li deh-leh-ky'i-de. ¹⁶ Wa-yiu keh-sing tsah læ yiu zah-deo u-dông, ziu-z ih t'ing-meng keh-go dao-li, lih-k'eh hwun-hwun-hyi-hyi tsih-ziu-go: ¹⁷ dæn-z sing-li m-neh keng-deo, peh-ko z dzæn-z-go; 'eo-deo we-leh keh-go dao-li p'ong-djôh yiu ǃe-ky'üoh pih-næn-go z-ken, lih-k'eh ziu pæn-tih. ¹⁸ Tsah læ ts'-bang vong-li go, ziu-z t'ing-meng keh-go dao-li cü-kwu; ¹⁹ gyi kying-si-go zeo-meng, teng dzæ-veh-go hong-p'in, teng yü-to-go s-yüoh, tseo-tsing-ky'i tsô-sah keh-go dao-li, ziu m-dao-dzing-de. ²⁰ Tsah læ hao nyi-nyüoh-li go, ziu-z t'ing-meng tsih-ziu keh-go dao-li cü-kwu; gyi yiu dao-dzing, yiu-teh-go kyih sæn-jih be, yiu-teh-go loh-jih be, yiu-teh-go ih-pah be.”

¹³ 又等其拉話：「箇個比方爾拉還弗曉得，咋能夠曉得攏總比方呢？」¹⁴ 扎秧子主顧，就是扎道理。¹⁵ 箇星扎來路邊沿個，就是有道理扎間個，其拉一聽聞，撒但立刻就來，把其拉心裏扎的個道理奪勒去了。¹⁶ 還有箇星扎來有石頭烏蕩，就是一聽聞箇個道理，立刻歡歡喜喜接受個。¹⁷ 但是心裏嚙得根頭，不過是暫時個。後頭爲了箇個道理碰着有委曲逼難個事幹，立刻就捋跌。¹⁸ 扎來刺棚縫裏個，就是聽聞箇個道理主顧。¹⁹ 其今世個愁悶，等財物個哄騙，等餘多個私慾，走進去遮煞箇個道理，就嚙陶成了。²⁰ 扎來好泥浴裏

個，就是聽聞接受箇個道理主顧。其有陶成，有得個結三十倍，有得個六十倍，有得個一百倍。」

²¹ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “*Nying* do-leh teng-tsæn, næn-dao fông læ teo-dong-‘ô, “ôh-tsia min-zông-‘ô, soh feh-z fông læ teng-dæ-zông go ma? ²² S-‘ô z-ken, m-yiu ih-yiang feh we hyin-c‘ih-læ; ing-mun z-ken, m-yiu ih-yiang feh we lu-c‘ih-læ. ²³ Yiu ng-to we t‘ing go cü-kwu, kæ t‘ing.”

²¹ 耶穌又等其拉話：「人馱勒燈盞，難道放來斗桶下，或者眠牀下，啥弗是放來燈檯上個嗎？²² 私下事幹，嘸有一樣弗會顯出來；隱瞞事幹，嘸有一樣弗會露出來。²³ 有耳朵會聽個主顧，該聽。」

²⁴ Yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah sô t‘ing-go, yüong kwu-djôh: ng-lah liang peh *nying-kô* dza-go, liang peh ng-lah yia we dza-go; ng-lah t‘ing-go, yia we kô-ts‘eo peh ng-lah. ²⁵ Ing-we yiu-go cü-kwu, wa iao kô-ts‘eo peh gyi; m̃-teh-go cü-kwu, lin gyi sô yiu-go yia iao teng gyi deh-leh-ky‘i.”

²⁴ 又等其拉話：「爾拉所聽個，用顧着。爾拉量撥人家咋個，量撥爾拉也會咋個。爾拉聽個，也會加湊撥爾拉。²⁵ 因為有個主顧，還要加湊撥其，嘸得個主顧，連其所有個也要等其奪勒去。」

²⁶ *Yiæ-su yi wô*, “Jing-ming-go koh z ka-go: ôh-ziang nying tsah iang-ts læ di-yiang-li; ²⁷ gyi nyih-nyih yia-yia kw’eng-tao bô-ky’i, keh iang-ts dza ts’iu-miao do-ky’i-læ-go, gyi tu feh teh-cü. ²⁸ Ing-we di-yiang z-jün we sang tong-si; ky’i-deo ts’iu-miao, ‘eo-deo kyih-be, tsæ ‘eo-deo be li-hyang hwu-tsiang. ²⁹ [1]Tsiang yi-kying tsoh-de, ziu yüong lin-tao dong-siu; ing-we siu-keh-go z-‘eo tao-de.

²⁶ 耶穌又話：「神明個國是介個，惡像人扎秧子來地垵裏。²⁷ 其日日夜夜睏到爬起，箇秧子咋抽苗大起來個，其都弗得知。²⁸ 因爲地垵自然會生東西。起頭抽苗，後頭結佩，再後頭佩裏向呼耨。²⁹ 耨已經足了^[1]，就用鐮刀動手，因爲收割個時候到了。」

[1] ‘Ôh wô, Dao joh-de. 或話，稻熟了。（原註）

³⁰ *Yiæ-su yi wô*, “Jing-ming-go koh ziang soh-si? tao-ti yüong soh-go pi-fông hao pi gyi? ³¹ K’o-pi-ziang ih-lih ka-ts’æ-ts; tsah læ di-yiang-li, t’in-væn-pah iang-ts li-deo z gyi ting siao-go: ³² tsah-lôh-ts we fah-c’ih-læ, dzing-leh pah-yiang ts’æ-su cong-nyiang ting do-go; yi sang-c’ih do-do ô-ts; s-teh t’in-li-go tiao hao deng-leh gyi tsô-ing u-dông.”

³⁰ 耶穌又話：「神明個國像啥西？到底用啥個比方好比其？³¹ 可比像一粒芥菜子，扎來地垵裏，天凡百秧子裏頭是其頂小個。³²

扎落仔會發出來，成勒百樣菜蔬中央頂大個，又生出大大極枝，使得天裏個鳥好庇勒其遮蔭烏蕩。」

³³ Gyi yüong hyü-to keh-cü-ka pi-fông kông dao-li peh congying t'ing, tsiao gyi-lah sô neng-keo t'ing go. ³⁴ Ziah feh-z pi-fông, feh teng gyi-lah kông: 'eo-deo zi læ-tong z-'eo, ziu ka-shih long-tsong z-ken peh Gyi meng-du ming-bah.

³³ 其用許多箇株介比方講道理撥衆人聽，照其拉所能夠聽個。

³⁴ 若弗是比方，弗等其拉講。後頭自來東時候，就解說攏總事幹撥其門徒明白。

³⁵ KEH nyih yia-kw'a, *Yiæ-su* teng meng-du wô, "Ah-lah hao duko tao keh-ngen ky'i." ³⁶ Gyi-lah sæn-k'æ-leh keh-dziao nying, pô Yiæ-su ziu-z-ka jün-li ta-ky'i: yia yiu bih-tsah siao-jün dô-kô ky'i. ³⁷ Do-do fong-shü ziu fah-tsôh; lôn p'ah-tsing jün-li; jün yi-kying iao mun-de. ³⁸ Yiæ-su læ jün 'eo-sao din-leh tsing-deo kw'eng-joh-tih: *meng-du* ziu eo Gyi diao-kao, teng Gyi wô, "Sin-sang, ah-lah tao-meh, Ng tao feh kwun-tsiang ma?" ³⁹ Gyi ziu bô-ky'i-læ, tsah-vah fong, yi dziao-leh hæ z-ka wô, "Zing-tæn-lôh, vong hyiang." Fong ziu hyih-de, ziu t'a-t'a-bing-bing-de. ⁴⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah tæn-ts dawe ka siao? dawe m-neh siang-sing-go sing?" ⁴¹ Gyi-lah do-nyiang

ky'ih-hoh, dô-kô kông-læ-kông-ky'i, z-ka wô, "Keh-go Nying tao-ti dza-go? lin fong teng hæ tu we i-jing Gyi!"

³⁵ 箇日夜快，耶穌等門徒話：「阿拉好渡過到箇岸去。」³⁶ 其拉散開了箇潮人，把耶穌就是介船裏帶去。也有別隻小船大家去。³⁷ 大大風水就發作，浪拍進船裏，船已經要滿了。³⁸ 耶穌來船後梢墊勒枕頭睏熟的。門徒就謳其調覺，等其話：「先生，阿拉倒沒，爾倒弗管賬嗎？」³⁹ 其就爬起來，責罰風，又朝勒海是介話：「靜帶落，留響。」風就歇了，就太太平平了。⁴⁰ 耶穌等其拉話：「爾拉膽子咋會介小？咋會嚙得相信個心？」⁴¹ 其拉大樣喫惟，大家講來講去，是介話：「箇個人到底咋個？連風等海都會依順其！」

Mk. V.

GYI-LAH tao te-negen, Kyüô-da-lah di-fông. ² Yiæ-su zông jün, ziu p'ong-djôh ih-go dzong veng-k'o-li ka tseo-c'ih-læ-go nying, yiu ao-tsao kyü vu-tih, ³ su-djông z deng læ veng-k'o-li; nying-kô, ziu-z yüong lin-diao, yia feh neng-keo so-leh gyi: ⁴ ing-we yiu liao-k'ao teng lin-diao le-ts' so-leh gyi, keh-sing lin-diao be gyi cih-dön, liao-k'ao be gyi long-diao; m-nying neng-keo cü-voh gyi. ⁵ Nyih-nyih yia-yia

dziang-t'ong læ sæn-li teng veng-k'o-li yüô-yüô-si, yi do-leh zah-deo zi tang-sông zi.

其拉到對岸，加大拉地方。² 耶穌上船，就碰着一個從墳窠裏介走出來個人，有鑿糟鬼附的，³ 素常是庵來墳窠裏。人家，就是用鏈條，也弗能夠鎖勒其。⁴ 因為有鐐銬等鏈條屢次鎖勒其，箇星鏈條被其折斷，鐐銬被其弄掉，無人能夠制服其。⁵ 日日夜夜長通來山裏等墳窠裏嘅嘅嘶，又馱勒石頭自打傷自。

⁶ Yün-yün k'en-kyin Yiæ-su, ziu peng-long-læ pa Gyi, ⁷ wæ-wæ eo-hyang, z-ka wô, “Ting kao Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su, ngô teng Ng yiu soh-go siang-ken? ngô k'ao-djôh Jing-ming-go ming-deo gyiu-k'eng Ng, m-nao mo-næn ngô.” ⁸ (Ing-we Yiæ-su yi-kying teng gyi wô, “Ng ao-tsao kyü, dzong keh-go nying yüong tseo-c'ih-læ.”) ⁹ Yiæ-su meng gyi, “Ng soh-go ming-z?” Gyi we-teh, z-ka wô, “Ngô ming-z kyiao-leh ‘Ying’; ing-we ah-lah yiu hyü-to.” ¹⁰ Kyü ziu tsæ-sæn gyiu-k'eng Yiæ-su, m-nao ken gyi-lah c'ih keh-go di-fông. ¹¹ Læ keh-deo, sæn-li siang-gying, yiu ih-do-dziao nyi-cü læ-kæn ky'üoh zih: ¹² long-tsong kyü gyiu-k'eng Gyi, z-ka wô, “Hao peh ah-lah tao nyi-cü de-li ky'i, tseo-tsing gyi li-hyang.” ¹³ Yiæ-su ziu ing-hyü gyi-lah. Keh-sing ao-tsao kyü tseo-c'ih-læ, tseo-tsing nyi-cü li-hyang: keh-dziao nyi-cü

ziu ts'ön-lôh sæn-ngæn, deo-leh hæ-li; (iah-læ yiu nyi-ts'in tsah-su;) tu læ hæ-li ih-sah-de.

⁶ 遠遠看見耶穌，就奔攏來拜其，⁷ 懷懷謳響，是介話：「頂高神明個兒子耶穌，我等爾有啥個相干？我靠着神明個名頭求懇爾，嘸得好磨難我。」⁸ （因為耶穌已經等其話：「爾麤糟鬼，從箇個人用走出來。」）⁹ 耶穌問其：「爾啥個名字？」其回答，是介話：「我名字叫勒『營』，因為阿拉有許多。」¹⁰ 鬼就再三求懇耶穌，嘸得好趕其拉出箇個地方。¹¹ 來箇頭，山裏相近，有一大潮泥豬來間喫食。¹² 攏總鬼求懇其，是介話：「好撥阿拉到泥豬隊裏去，走進其裏向。」¹³ 耶穌就應許其拉。箇星麤糟鬼走出來，走進泥豬裏向。箇大潮泥豬就竄落山岩，投勒海裏，（約來有二千隻數）都來海裏湔煞了。

¹⁴ K'en nyi-cü go nying peng-ky'i, t'ong-cü zing-li teng hyiang-ô nying. Gyi-lah ziu tseo-c'ih-læ, iao k'en-k'en keh-ky'i z-ken: ¹⁵ tseo tao Yiæ-su u-sen, k'en-kyin keh-go jih-mo cü-kwu, ziu-z tsao-yi yiu ih-ying kyü læ-tih-go cü-kwu, zo-tong; yiu i-zông c'ün-tih, nying yia ts'ing-t'ong-de: gyi-lah ziu p'ô-ky'i-læ-de. ¹⁶ Keh-pæn zin-deo k'en-kyin-go cü-kwu t'ong-cü gyi-lah, keh jih-mo-go nying teng keh-sing nyi-cü-go z-ken z dza-go. ¹⁷ Cong-nying ziu gyiu Yiæ-su li-k'æ gyi-lah-go di-ka.

¹⁴ 看泥豬個人奔起，通知城裏等鄉下人。其拉就走出來，要看看箇起事幹。¹⁵ 走到耶穌烏碎，看見箇個入魔主顧，就是早已有一營鬼來的個主顧，坐東，有衣裳穿的，人也清通了，其拉就怕起來了。¹⁶ 箇班前頭看見個主顧通知其拉，箇入魔個人等箇星泥豬個事幹是咋個。¹⁷ 衆人就求耶穌離開其拉個地界。

¹⁸ Yia-su lôh jün z-'eo, keh zin-deo jih-mo-go nying læ gyiu Yia-su peh gyi dô-kô tso-de. ¹⁹ Yia-su feh hyü gyi, fæn-hyang teng gyi wô, "Ng Bao kyü oh-li tao zi-kô-nying u-sen ky'i, t'ong-cü gyi-lah Cü teng ng tso dza-go z-ken, yi dza k'o-lin ng." ²⁰ Gyi ziu ky'i-de, læ Di-kyüô-po-li djün-k'æ Yia-su teng gyi tso dza-go z-ken. Cong-nying tu hyi-gyi.

¹⁸ 耶穌落船時候，箇前頭入魔個人來求耶穌撥其大家做隊。¹⁹ 耶穌弗許其，反向等其話：「爾跑歸屋裏到自家人烏碎去，通知其拉主等爾做咋個事幹，又咋可憐爾。」²⁰ 其就去了，來地加波利傳開耶穌等其做咋個事幹。衆人都稀奇。

²¹ YIÆ-SU zo jün tsæ du-ko tao te-nge, yiu ih-do-dziao nying jü-long tao Gyi u-sen læ: Gyi læ hæ pin-yin læ-kæn.

²¹ 耶穌坐船再渡過到對岸，有一大潮人聚攏到其烏碎來，其來海邊沿來間。

²² Kwun jü-we-dông go nying cong-nyiang, yiu ih-go kyiao-leh Yia-lu tseo-læ; ih k'en-kyin Yia-su, ziu boh-tao Gyi-go kyiah-'ô, ²³

tsæ-sæn gyiu Gyi, z-ka wô, “Ngô siao nön kw’a ling-cong-de: *ts’ing* Ng læ, pô siu en gyi ih-en, i gyi; gyi ziu we weh-de.” ²⁴ *Yiæ-su* teng gyi dô-kô ky’i; ih-do-dziao nying yia keng-leh Gyi, üong-leh Gyi ky’i.

²² 管聚會堂個人中央，有一個叫勒睚魯走來，一看見耶穌，就伏倒其個腳下，²³ 再三求其，是介話：「我小囡快臨終了，請爾來，把手按其一按，醫其，其就會活了。」²⁴ 耶穌等其大家去。一大潮人也跟勒其，擁勒其去。

²⁵ Yiu ih-go nyü-nying, sang-leh jih-nyi nyin hyüih-leo bing; ²⁶ do-nyiang be hyü-to i-sang sô ‘æ, fi-diao gyi long-tsong kô-kyi, ih-ngæn m-neh ts’ô-tin, fæn-cün yü-kô li-‘æ: ²⁷ gyi t’ing-meng *Yiæ-su* z-ken, ziu læ *Yiæ-su* ‘eo-pe, keh-dziao nying cong-nyiang, tseo-læ, moh-moh Gyi i-zông: ²⁸ ing-we gyi *sing li-hyang* wô, “Ngô tsih-siao moh-moh Gyi i-zông, ziu yiu kyi-sing de.” ²⁹ Gyi hyüih-leo-go bing-nyün lih-k’eh ts-djü; gyi kyi-sing ziu teh-cü keh-go bing i-hao-de. ³⁰ *Yiæ-su* sing-li hyiao-teh dzong Gyi sing-zông yiu neng-ken tseo-c’ih-læ, ziu lih-k’eh læ keh-dziao nying cong-nyiang nyin-tæn-cün, wô, “Z jü moh Ng-go i-zông?” ³¹ Meng-du teng Gyi wô, “Ng k’en-kyin keh-dziao nying a-djôh Ng; dza-we wô, Z jü moh Ngô ni?” ³² *Yiæ-su* dön-ky’ün k’en-k’en, iao k’en-kyin tso keh z-ken go nyü-nying. ³³ Keh nyü-nying hah-leh gwah-gwah-teo, hyiao-teh zi-go sing-zông tso-ko-go z-ken, ziu

læ boh-tao Gyi-go min-zin, pô long-tsong z-ken lao-jih wô hyiang Gyi dao. ³⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Nön, z ng siang-sing-go sing kyiü ng: hao en-en-ŵeng-ŵeng ky’i; peh ng bing djün-yü z-de.”

²⁵ 有一個女人，生勒十二年血漏病，²⁶ 大樣被許多醫生所害，費掉其攏總家計，一眼嚙得瘥點，反轉愈加厲害。²⁷ 其聽聞耶穌事幹，就來耶穌後背，箇潮人中央，走來，摸摸其衣裳。²⁸ 因爲其心裏向話：「我只消摸摸其衣裳，就有救星了。」²⁹ 其血漏個病源立刻止住，其肌身就得知箇個病醫好了。³⁰ 耶穌心裏曉得從其身上有能幹走出來，就立刻來箇潮人中央扭帶轉，話：「是誰摸爾個衣裳？」³¹ 門徒等其話：「爾看見箇潮人挨着爾，咋會話，是誰摸我呢？」³² 耶穌團圈看看，要看見做箇事幹個女人。³³ 箇女人嚇勒刮刮抖，曉得自個身上做過個事幹，就來伏倒其個面前，把攏總事幹老實話向其道。³⁴ 耶穌等其話：「囡，是爾相信個心救爾。好安穩穩去，撥爾病痊癒是了。」

³⁵ Wa læ-tong kông-go z-’eo, yiu nying dzong kwun jü-we-dông cü-kwu *oh-li* tseo-læ wô, “Ng-go nön si-de: ’o-yüong tsæ eo Sin-sang dziah-lih?” ³⁶ Yiæ-su t’ing-meng *gyi-lah* læ-tih kông keh-go shih-wô, ziu teng kwun jü-we-dông cü-kwu wô, “Hao-vong p’ô; tsih iao siang-sing z-de.” ³⁷ Yiæ-su, djü-leh Pe-teh, Yüô-kôh, teng Yüô-kôh-go hyüong-di Iah-’en ts-nga, feh hyü bih-nying keng-leh Gyi ky’i. ³⁸ Tseo

tao kwun jü-we-dông cü-kwu-go oh-li; k'en-kyin gyi-lah nao-nyih-bang-sang, læ-kæn 'ao-li-da-k'oh: ³⁹ ziu tseo-tsing-ky'i, teng gyi-lah wô, "Dza-we ka nao-nyih-bang-sang læ-tong k'oh? Nyiang-ts m-neh si-de, z kw'eng-joh-tih." ⁴⁰ Gyi-lah ziu lang-siao Gyi. Yiæ-su peh gyi-lah long-tsong tseo-c'ih, ziu ta-leh nyiang-ts-go tia-nyiang teng keng Gyi go cü-kwu, tseo-tsing nyiang-ts kw'eng-go vông-li; ⁴¹ nyiah-leh gyi siu, teng gyi wô, "Da-li-da, kwu-mi:" fæn-c'ih-læ ziu-z, "Nyang-ts, Ngô eo ng bô-ky'i," go ka-shih. ⁴² Nyang-ts lih-k'eh bô-ky'i, we tseo-de: gyi nyin-kyi yiu jih-nyi shü de. Gyi-lah long-do hyi-gyi. ⁴³ Yiæ-su ziu tsæ-sæn ting-côh gyi-lah, m-nao peh nying-kô teh-cü keh-ky'i z-ken: yi eo gyi-lah i-tin peh nyang-ts ky'üoh-ky'üoh.

³⁵ 還來東講個時候，有人從管聚會堂主顧屋裏走來話：「爾個因死了，何用再謳先生着力？」³⁶ 耶穌聽聞其拉來的講箇個說話，就等管聚會堂主顧話：「好留怕，只要相信是了。」³⁷ 耶穌，除了彼得、雅各、等雅各個兄弟約翰之外，弗許別人跟勒其去。³⁸ 走到管聚會堂主顧個屋裏，看見其拉鬧熱彭生，來間號淚大哭，³⁹ 就走進，等其拉話：「咋會介鬧熱彭生來東哭？娘子嘅得死了，是睏熟的。」⁴⁰ 其拉就冷笑其。耶穌撥其拉攏總走出，就帶勒娘子個爹孃等跟其個主顧，走進娘子睏個房裏，⁴¹ 捏勒其手，等其話：「大利大，古米。」翻出來就是，「娘子，我謳爾爬起。」個解說。⁴² 娘子立刻爬起，會走了，其年紀有十二歲了。其拉弄大稀奇。⁴³ 耶

穌就再三叮囑其拉，嚟得好撥人家得知箇起事幹。又謳其拉拚點撥娘子喫喫。

Mk. VI.

YIÆ-SU li-k'æ keh-deo, tseo tao Zi-go peng di-fông: meng-du keng-leh Gyi ky'i.

耶穌離開箇頭，走到自個本地方，門徒跟勒其去。

² Tao en-sih-nyih Gyi læ jü-we-dông-li kông dao-li: yiu hyü-to nying t'ing-meng, ziu ky'ih-hoh, z-ka wô, “Keh-go Nying dzong 'ah-li ka teh-djôh keh-sing z-ken? sô s-peh Gyi go ts'ong-ming dza do ni, we ts'ing-siu tso-c'ih ka do jing-tsih læ! ³ Gyi ky'i feh-z Mô-li-üô-go Ng-ts, keh-go moh-ziang s-vu ma? Ky'i feh-z Yüô-kôh, Iah-si, Yiu-da, Si-meng-go Hyüong-di ma? Gyi tsi-me ky'i feh-z ah-lah dông-deo djü-tong ma?” Ziu in-tseng ky'i-diao Gyi. ⁴ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Sin-cü-nying, ziah feh-z læ gyi-zi-go di-fông, zi-go ts'ing-kyün, zi-go oh-lô, tsæ-ve m-t'i-min-go.”

² 到安息日其來聚會堂裏講道理。有許多人聽聞，就喫惟，是介話：「箇個人從何裏介得着箇星事幹？所賜撥其個聰明咋大呢，會親手做出介大神蹟來！³ 其豈弗是馬利亞個兒子，箇個木匠師父

嗎？豈弗是雅各、約西、猶大、西門個兄弟嗎？其姊妹豈弗是阿拉蕩頭住東嗎？」就厭憎棄掉其。⁴ 耶穌等其拉話：「先知人，若弗是來其自個地方，自個親眷，自個屋落，再膾嘸體面個。」

⁵ Keh-lah læ keh-deo feh neng-keo tso soh-go jing-tsih, tsih-yiu siu en-en kyi-go bing-nying, i gyi hao. ⁶ Ping-ts'ia hyi-gyi gyi-lah feh siang-sing-go sing. Ziu tseo-pin dön-ky'ün-go hyiang-ts'eng læ-tih kông dao-li.

⁵ 箇拉來箇頭弗能夠做啥個神蹟，只有手按按幾個病人，醫其好。⁶ 並且稀奇其拉弗相信個心。就走遍團圈個鄉村來的講道理。

⁷ *YLÆ-SU* eo-long jih-nyi-go meng-du, liang-liang tah-pæn ts'a gyi-lah ky'i; s-peh gyi-lah gyün-ping hao cü-voh ao-tsao kyü: ⁸ yi feng-fu gyi-lah, djü-leh bông ts-nga, ih-ngæn m-nao ta lu-zông yüong-go tong-si; 'ôh-tsia pao-voh, 'ôh-tsia ky'üoh-zih, 'ôh-tsia liao-kyiao-li-go dong-din, tu m-nao ta: ⁹ tsih-yiu 'a c'ün-ts; yia m-nao c'ün shông-be i-zông. ¹⁰ Yi teng gyi-lah wô, "Ze-bin soh-go di-fông ng-lah tseo-tsing ih-veng nying-kô, ziu hao keh-deo deng-lôh, ih-dzih tao ky'i-go z-'eo. ¹¹ Ziah yiu nying feh k'eng tsih-ziu ng-lah, feh k'eng t'ing ng-lah go, hao li-k'æ gyi, hwah-diao ng-lah kyiah-ti-'ô-go na-nyi peh gyi-lah tso te-tsing. Ngô tsing wô-hyang ng-lah dao, Tao sing-p'un nyih-ts, Sô-to-mô teng Ngo-mo-lah-go ying-vah pi keh-go zing-li wa ky'ing-k'o."

⁷ 耶穌謳攏十二個門徒，兩兩搭班差其拉去，賜撥其拉權柄好制服麤糟鬼。⁸ 又吩咐其拉，除了棒之外，一眼嚙得好帶路上用個東西。或者包袱，或者喫食，或者繚繳裏個銅鈿，都嚙得好帶。⁹ 只有鞋穿仔，也嚙得好穿雙倍衣裳。¹⁰ 又等其拉話：「隨便啥個地方爾拉走進一份人家，就好箇頭庵落，一直到去個時候。¹¹ 若有人弗肯接受爾拉，弗肯聽爾拉個，好離開其，甩掉爾拉腳底下個爛泥撥其拉做對證。我真話向爾拉道，到審判日子，所多瑪等蛾摩拉個刑罰比箇個城裏還輕可。」

¹² *Meng-du tseo-c'ih-ky'i djün dao-li, eo nying we-sing-cün-i:* ¹³ *ping-ts'ia ken-c'ih hyü-to kyü; yi do-leh yiu fu hyü-to sang-bing cü-kwu, i gyi hao.*

¹² 門徒走出去傳道理，謳人回心轉意。¹³ 並且趕出許多鬼，又馱勒油傳許多生病主顧，醫其好。

¹⁴ ^[1] *Hyi-lih wông t'ing-meng, (ing-we Yiæ-su-go ming-sing yi-kying yang-k'æ-de,) ziu wô, “Ang-si-li-go Iah-'en dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-de; keh-lah we hyin-c'ih keh-sing jing-tsih læ.”* ¹⁵ *Yiu-sing nying wô, “Z Yi-li-üô:” yiu-sing wô, “Z sin-cü-nying, 'ôh-tsia ziang ih-go kwu-z-tsin sin-cü-nying ka.”* ¹⁶ *Hyi-lih ih t'ing-meng, wô, “Keh ziu-z ngô sô tsæn gyi deo go Iah-'en: gyi z dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-go.”*

¹⁴ 希律王聽聞（因為耶穌個名聲已經揚開了），就話：「行洗禮個約翰從死人中央活轉來了，箇拉會顯出箇星神蹟來。」¹⁵ 有星人話：「是以利亞。」有星話：「是先知人，或者像一個古時節先知人介。」¹⁶ 希律一聽聞，話：「箇就是我所斬其頭個約翰，其是從死人中央活轉來個。」

¹⁷ Keh-go Hyi-lih zin-deo [¹]we-leh gyi hyüong-di Fi-lih-go lao-nyüing Hyi-lo-ti-go z-ken, ts'a nying k'ô Iah-'en, bo gyi læ lao-kæn-li; Hyi-lih z c'ü Hyi-lo-ti. ¹⁸ Iah-'en teng Hyi-lih wô, "Ng feh ing-kæ c'ü hyüong-di-go lao-nyüing." ¹⁹ Keh-lah Hyi-lo-ti ün-'eng Iah-'en, tang-sön sah gyi; tsih-z feh neng-keo. ²⁰ Ing-we Hyi-lih hyiao-teh Iah-'en tso-nying yi tsing-dzih yi sing-jün, keh-lah p'ô-gyü gyi, [²]pao-wu gyi; wa-yiu t'ing gyi kông ziu tso hyü-to z-ken, ping-ts'ia hwun-hyi t'ing gyi. ²¹ [³]Tao-leh ih-go kyi-we-go nyih-ts, ziu-z Hyi-lih læ gyi-go sang-nyih bæn-tsiu, ts'ing keh-sing do kwun-fu, ts'in-tsong, teng Kyüô-li-li kwe-djong-go nying; ²² keh Hyi-lo-ti-go nön tseo-tsing-læ t'iao-vu, peh Hyi-lih teng dong-zih-go nying-k'ah tu hwun-hyi; koh-wông ziu teng nyiang-ts wô, "Ze ng iao soh-si tao ng, ngô ziu peh ng." ²³ Ping-ts'ia teng gyi vah ih-go tsiu, z-ka wô, "Feh-leng t'ao ngô soh-si, ziu-z ngô koh-kô ih-pun, ngô tu we peh ng." ²⁴ Nyiang-ts ziu tseo-c'ih, teng ah-nyiang wô, "Ngô hao t'ao soh-go tong-si?" Ah-nyiang wô, "Ang-si-li Iah-'en-go deo." ²⁵ Gyi ziu kw'a-kw'a tseo-tsing-ky'i kyin koh-wông,

t'ao gyi, z-ka wô, "Ngô iao ng pô 'Ang-si-li Iah-'en-go deo, bun-li tsi-ts, lih-k'eh s-peh ngô." ²⁶ Koh-wông do-nyiang iu-meng; tsih-z we-leh vah-ko-tsiu, yi we-leh dong-zih-go nying-k'ah læ-tong, feh iao we-foh gyi. ²⁷ Koh-wông ziu ts'a ^[4]kwe-ts-siu, feng-fu ky'i do Iah-'en-go deo. Gyi ziu ky'i, læ lao-kæn-li tsæn Iah-'en-go deo; ²⁸ pô deo bun-li tsi-ts do-læ peh nyiang-ts: nyiang-ts do-ky'i peh gyi ah-nyiang. ²⁹ Iah-'en-go meng-du t'ing-meng, ziu læ pô gyi s-siu tsông-leh veng-mo-li.

¹⁷ 箇個希律前頭爲了其兄弟腓力個老嫗希羅底個事幹^[1]，差人柯約翰，縛其來牢監裏。希律是娶希羅底。¹⁸ 約翰等希律話：「爾弗應該娶兄弟個老嫗。」¹⁹ 箇拉希羅底冤恨約翰，打算殺其，只是弗能夠。²⁰ 因爲希律曉得約翰做人又正直又聖善，箇拉怕懼其，保護^[2]其，還有聽其講就做許多事幹，並且歡喜聽其。²¹ 到了一個機會個日子^[3]，就是希律來其個生日辦酒，請箇星大官府、千總、等加利利貴重個人。²² 箇希羅底個因走進來跳舞，撥希律等同席個人客都歡喜，國王就等娘子話：「隨爾要啥西到爾，我就撥爾。」²³ 並且等其罰一個咒，是介話：「弗論討我啥西，就是我國家一半，我都會撥爾。」²⁴ 娘子就走出，等阿孃話：「我好討啥個東西？」阿孃話：「行洗禮約翰個頭。」²⁵ 其就快快走進去見國王，討其，是介話：「我要爾把行洗禮約翰個頭，盤裏齒仔，立刻賜撥我。」²⁶ 國王大樣憂悶，只是爲了罰過咒，又爲了同席個人客來東，弗要回覆其。²⁷ 國王就差劊子手^[4]，吩咐去馱約翰個頭。其就去，來牢

監裏斬約翰個頭，²⁸ 把頭盤裏齒仔馱來撥娘子。娘子馱去撥其阿孃。²⁹ 約翰個門徒聽聞，就來把其屍首葬勒墳墓裏。

[1] Y. 'E. 30. 耶（穌）後（頭）30（年）。（原註）

[2] 'Oh wô, k'en-djong. 或話看重。（原註）

[3] Y. 'E. 32. 耶（穌）後（頭）32（年）。（原註）

[4] 'Ôh wô, gying-sing-ping. 或話近身兵。（原註）

³⁰ S-DU jü-long tao Yiæ-su u-sen læ, pô yang-yang sô tso-go z-ken, sô kông-go dao-li, tu t'ong-cü Gyi. ³¹ Yiæ-su ziu teng gyi-lah wô, “Ng-lah zi hao s-ô tao ih-t'ah kw'ông-iæ di-fông ky'i tsiang-sih ih-zông.” Ing-we læ-læ-ky'i-ky'i-go nying to, lin ky'üoh-væn tu m-kong-fu. ³² Gyi-lah ziu lôh jün, s-ô tao ih-t'ah kw'ông-iæ di-fông ky'i-de.

³⁰ 使徒聚攏到耶穌烏碎來，把樣樣所做個事幹，所講個道理，都通知其。³¹ 耶穌就等其拉話：「爾拉自好私下到一埕曠野地方去將息一晌。」因為來來去去個人多，連喫飯都嘸工夫。³² 其拉就落船，私下到一埕曠野地方去了。

³³ Yiu ih-do-dziao nying k'en-kyin gyi-lah ky'i, yiu hyü-to nying-teh Yiæ-su go; ziu dzong kôh zing-li bu-'ang-peng-long tao keh-deo, ping-ts'ia sin-jü gyi-lah tseo-tao, yi jü-long Gyi u-sen læ. ³⁴ Yiæ-su tseo-c'ih-læ, k'en-kyin yiu ih-do-dziao nying, ziu fah dz-pe-sing æ-lin

gyi-lah, ing-we tsing-ziang m-nying dzing-kwun-go yiang ka; Gyi ziu pô hyü-to z-ken kao-hyüing gyi-lah.

³³ 有一大潮人看見其拉去，有許多認得耶穌個，就從各城裏步行奔攏到箇頭，並且先如其拉走到，又聚攏其烏碎來。³⁴ 耶穌走出來，看見有一大潮人，就發慈悲心哀憐其拉，因為正像無人成管個羊介，其就把許多事幹教訓其拉。

³⁵ Z-'eo yi-kying dzi-de, meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô, "Dông-deo z kw'ông-iæ di-fông, z-'eo yi-kying dzi-de; ³⁶ hao sæn-k'æ keh-sing nying, peh gyi-lah tao dön-ky'ün hyiang-'ô teng ts'eng-zông, zi ky'i ma ky'üoh-zih: ing-we gyi-lah m-kao soh-go hao ky'üoh." ³⁷ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ng-lah hao peh gyi-lah ky'üoh." *Meng-du* teng Gyi wô, "Ah-lah næn-dao hao ky'i ma nyiæn-liang nying-ts-go mun-deo, feng peh gyi-lah ky'üoh ma!" ³⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah yiu kyi-go mun-deo læ-tong? hao ky'i k'en-k'en-siang." Gyi-lah k'en-ko-ts wô, "Ng-go; wa-yiu liang-kwang ng." ³⁹ *Yiæ-su* ziu feng-fu gyi-lah peh cong-nying læ ts'ing-ts'ao t'æn-li tsong-tang-tsong zo-tæn-lôh. ⁴⁰ Gyi-lah ziu de-tang-de zo-lôh, ih-pah ih-de yia yiu, ng-jih ih-de yia yiu. ⁴¹ *Yiæ-su* do-leh keh ng-go mun-deo liang-kwang ng, deo dæ-ky'i hyiang t'in, coh-foh-ts; pô mun-deo p'ah-tæn-k'æ, kao-fu meng-du hao pa læ gyi-lah min-zin: keh liang-kwang ng yia feng peh

cong-nying. ⁴² Long-tsong tu ky'üoh-ko, yi ky'üoh-pao-de. ⁴³ Siu-jih ling-se, yiu mun-mun jih-nyi læn; yi *siu-jih* ky'üoh-dzing-go ng. ⁴⁴ ky'üoh keh-sing mun-deo go cü-kwu, nen iah-læ yiu ng-ts'in.

³⁵ 時候已經遲了，門徒走攞來，等其話：「蕩頭是曠野地方，時候已經遲了。³⁶ 好散開箇星人，撥其拉到團圈鄉下等村上，自去買喫食。因為其拉嚟告啥個好喫。」³⁷ 耶穌回答其拉，話：「爾拉好撥其拉喫。」門徒等其話：「阿拉難道好去買廿兩銀子個饅頭，分撥其拉喫嗎！」³⁸ 耶穌等其拉話：「爾拉有幾個饅頭來東？好去看看相。」其拉看過仔話：「五個，還有兩梗魚。」³⁹ 耶穌就吩咐其拉撥衆人來青草灘裏總打總坐帶落。⁴⁰ 其拉就隊打隊坐落，一百一隊也有，五十一隊也有。⁴¹ 耶穌馱勒箇五個饅頭兩梗魚，頭抬起向天，祝福仔，把饅頭脈帶開，交付門徒好擺來其拉面前。箇兩梗魚也分撥衆人。⁴² 攞總都喫過，又喫飽了。⁴³ 收拾零碎，有滿滿十二籃，又收拾喫剩個魚。⁴⁴ 喫箇星饅頭個主顧，男約來有五千。

⁴⁵ *Yiæ-su* ze-siu ts'e meng-du lôh jün, sin tao te-nge Pah-sæ-da di-fông ky'i; Zi iao teng tao sæn-k'æ keh-do-dziao nying. ⁴⁶ Teng gyi-lah bih-k'æ-ts, ziu tao sæn-li ky'i tao-kao.

⁴⁵ 耶穌隨手催門徒落船，先到對岸伯賽大地方去。自要等到散開箇大潮人。⁴⁶ 等其拉別開仔，就到山裏去禱告。

⁴⁷ Yi-kying yia-kw'a, keh-tsah jün læ hæ-go cong-nyiang, Yiæ-su doh-zi læ ngen-zông. ⁴³ K'en-kyin meng-du jün ts'ang-leh ting ky'ih-lih, ing-we teo-fong-go yün-kwu; tông-yia mao s-kang z-'eo, tao gyi-lah u-sen ky'i; z hæ min-teng ka tseo-leh-ky'i; tang-tsiang iao tseo gyi-lah ko-deo. ⁴⁹ Meng-du k'en-kyin Gyi hæ min-teng læ-kæn tseo, dao-z ih-go hyin-ling, ziu wæ-wæ-hyang eo-ky'i-læ: ⁵⁰ ing-we gyi-lah long-tsong k'en-kyin Gyi, ky'ih-hoh-de. *Yiæ-su* lih-k'eh teng gyi-lah kông ih-sing, z-ka wô, "Fông-sing; z Ngô; hao-vong p'ô." ⁵¹ Ziu tseo-tsing gyi-lah jün-li; fong ziu sih-de. Gyi-lah sing-li veng-nga ky'ih-hoh, donyang hyi-gyi. ⁵² Gyi-lah ts'eng-feh-tao keh-sing mun-deo-go z-ken, ing-we gyi-lah-go sing ngang.

⁴⁷ 已經夜快，箇隻船來海個中央，耶穌獨自來岸上。⁴⁸ 看見門徒船撐勒頂喫力，因為鬥風個緣故。當夜毛四更時候，到其拉烏碎去。是海面頂介走勒去，打賬要走其拉過頭。⁴⁹ 門徒看見其海面頂來間走，道是一個顯靈，就懷懷響謳起來。⁵⁰ 因為其拉攏總看見其，喫惟了。耶穌立刻等其拉講一聲，是介話：「放心，是我，好留怕。」⁵¹ 就走進其拉船裏，風就息了。其拉心裏分外喫惟，大樣稀奇。⁵² 其拉忖弗到箇星饅頭個事幹，因為其拉個心硬。

⁵³ Gyi-lah ziu du-ko tao Keh-nyi-sah-leh di-fông, long ngen. ⁵⁴ Dzung jün-li tseo-zông, nying-kô ziu nying-teh Yiæ-su; ⁵⁵ peng-cün s-

deh-lön-ky'ün di-fông, pô p'u-pæn dæ-leh sang-bing cü-kwu, t'ing-meng Gyi læ 'ah-li, ziu dæ tao keh-deo. ⁵⁶ Væn-pah *Yiæ-su* sô tseo-tsing-go, feh-leng zing-li, ts'eng-zông, hyiang-'ô, nying-kô pô sang-bing-go cü-kwu fông læ z-min-zông; gyiu-gyiu Gyi tæ-n-tsih peh gyi-lah en-en Gyi i-zông ken-den: z en-go cü-kwu tu hao-de.

⁵³ 其拉就渡過到革尼撒勒地方，攏岸。⁵⁴ 從船裏走上，人家就認得耶穌，⁵⁵ 奔轉四凸亂圈地方，把鋪板抬勒生病主顧，聽聞其來何裏，就抬到箇頭。⁵⁶ 凡百耶穌所走進個，弗論城裏、村上、鄉下，人家把生病個主顧放來市面上。求求其單只撥其拉按按其衣裳杆頭，是按個主顧都好了。

Mk. VII.

Yiu Fah-li-sæ nying teng kyî-go doh-shü-nying, dzong Yiæ-lu-sah-leng læ-go, dô-kô tseo tao Yiæ-su u-sen. ² K'en-kyin Gyi kyî-go meng-du pô ^[1]feh kyih-zing-go siu læ-kæn ky'üoh-væn; (ziu-z m-neh gyiang-ko-go siu;) keh-lah p'i-bing. ³ (Ing-we Fah-li-sæ nying teng long-tsong Yiu-t'a nying, iao siu tsu-tsong djün-lôh-læ-go kwu-tin, ziah feh-z ^[2]siao-siao-sing-sing gyiang-gyiang siu, feh ky'üoh-væn. ⁴ Ping-ts'ia dzong z-min-zông *kyü-læ*, feh gyiang-gyiang yia feh ky'üoh-

go. Wa-yiu hyü-to bih-nyiang-kao z-ken z gyi-lah tsih-ziu iao pô-siu-go; ziu-z gyiang-gyiang pe-ts, un-tsæn, dong-beng, teng t'ah-zông keh-sing.)⁵ Keh-tsao keh-sing Fah-li-sæ nying teng doh-shü-nying meng-meng Yiaë-su, wô, “Ng-go meng-du dza-we feh i tsu-tsong djün-lôh-læ-go kwu-tin, feh tsôh gyiang-siu ziu ky'üoh-væn?”

有法利賽人等幾個讀書人，從耶路撒冷來個，大家走到耶穌烏碎。² 看見其幾個門徒把弗潔淨^[1]個手來間喫飯；（就是嘸得澆過個手）箇拉批評。³ （因為法利賽人等攏總猶太人，要守祖宗傳落來個古典，若弗是小小心心澆澆手^[2]，弗喫飯。⁴ 並且從市面上歸來，弗澆澆也弗喫個。還有許多別樣告事幹是其拉接受要把守個，就是澆澆杯子、碗盞、銅盆、等榻上箇星。）⁵ 箇遭箇星法利賽人等讀書人問問耶穌，話：「爾個門徒咋會弗依祖宗傳落來個古典，弗作澆手就喫飯？」

[1] 'Ôh-wô, se-djông-go. 或話，隨常個。（原註）

[1] 'Ôh-wô, peh-djông; 'ôh, ih-dzih tao siu-tsang-cü-den; 'ôh, s gyün-deo gyiang. 或話，不常；或一直到手拑株頭；或，使拳頭澆。（原註）

⁶ Yiaë-su we-teh gyi-lah, wô, “Yi-sæ-üô ts-tin ng-lah kô-hao-nying yü-sin kông-go shih-wô jih-dzæ z-go, ziang gyi sia-tih, wô, ‘Keh-go pah-sing cü-pô kying-djong Ngô; tsih-z gyi-lah-go sing teng Ngô li-yün.⁷ Gyi-lah yüong nying-go feng-fu tông *Jing-ming-go* kao-hyüing, z

bah-lih-lih voh-z Ngô.' [Y. 29. 13.] ⁸ Ing-we ng-lah z ky'i-diao Jing-ming-go lih-fah, pô-siu nying djün-lôh-læ-go kwu-tin, ziang gyiang un-tsæn pe-ts: yi tso hyü-to keh-cong-ka z-ken." ⁹ Yi teng gyi-lah wô, "Ng-lah jih-dzæ z ^[1]fi-diao Jing-ming-go lih-fah, deh-we ky'i pô-siu ng-lah djün-lôh-læ-go kwu-tin. ¹⁰ Mo-si z-ka wô, 'Yüong kying-djong ng-go vu-meo:' [C. 20. 12.] yi wô, 'Zôh-mô ah-tia 'ôh-tsia ah-nyiang cü-kwu, pih iao bæn gyi si-ze.' [C. 21. 17.] ¹¹ Dæn-z ng-lah wô, Ziah yiu nying teng gyi ah-tia 'ôh-tsia ah-nyiang wô, Ngô ing-tông tao ng go hao-c'ü z Koh-pæn, ziu-z, tseng-ky'i *peh Jing-ming* go ka-shih,— ¹² ng-lah 'eo-deo feh hyü gyi tsæ do soh-go hao-c'ü ky'i tao ah-tia teng ah-nyiang. ¹³ Z-ka, we-leh ng-lah djün-k'æ-go kwu-tin, fi-diao Jing-ming-go dao-li. Ng-lah yi tso hyü-to keh-cong-ka z-ken."

⁶ 耶穌回答其拉，話：「以賽亞指點爾拉假好人預先講個說話實在是個，像其寫的，話：『箇個百姓嘴巴敬重我，只是其拉個心等我離遠。⁷ 其拉用人個吩咐當神明個教訓，是白力力服侍我。』 [Y. 29. 13.] ⁸ 因為爾拉是棄掉神明個律法，把守人傳落來個古典，像澆碗盞杯子，又做許多箇種介事幹。』 ⁹ 又等其拉話：「爾拉實在是廢掉^[1]神明個律法，特爲去把守爾拉傳落來個古典。¹⁰ 摩西是介話：『用敬重爾個父母。』 [C. 20. 12.] 又話：『警罵阿爹或者阿孃主顧，必要辦其死罪。』 [C. 21. 17.] ¹¹ 但是爾拉話，若有人等其阿爹或者阿孃話，我應當到爾個好處是各般，就是，尊起撥神明個解

說，——¹² 爾拉後頭弗許其再馱啥個好處去到阿爹等阿孃。¹³ 是介，爲了爾拉傳開個古典，廢掉神明個道理。爾拉又做許多箇種介事幹。」

¹⁴ *Yiæ-su* ziu eo long-tsong keh-dziao nying læ, teng gyi-lah wô, “Ng-lah cong-nying kæ t’ing Ngô, yia yüong ming-bah: ¹⁵ dzong nying-go nga-deo tseo-tsing-go tong-si feh neng-keo long gyi ao-tsao; tsih-yiu dzong gyi li-hyang c’ih-læ-go, keh-sing z we long nying ao-tsao. ¹⁶ Yiu ng-to we t’ing go cü-kwu, kæ t’ing.”

¹⁴ 耶穌就謳攏總箇潮人來，等其拉話：「爾拉衆人該聽我，也用明白。¹⁵ 從人個外頭走進個東西弗能夠弄其鑿槽，只有從其裏向出來個，箇星是會弄人鑿槽。¹⁶ 有耳朵會聽個主顧，該聽。」

¹⁷ *Yiæ-su* li-k’æ keh-dziao nying tseo-tsing oh-lô go z-’eo, meng-du ziu meng Gyi keh pi-fông-go i-s. ¹⁸ Gyi wô, “Lin ng-lah yia we z-ka feh ming-bah ma! Soh feh hyiao-teh, væn-pah dzong nga-deo tseo-tsing nying li-hyang go feh neng-keo long gyi ao-tsao? ¹⁹ Ing-we m-neh tseo-tsing gyi sing-li, z ‘ang-lôh du-bi; ziu ka-c’ih k’ang-ts-li: z-ka, gyi væn-pah sô ky’üoh-go hwô ken-zing-de.” ²⁰ Yi wô, “Dzong nying c’ih-læ-go, keh z we long gyi ao-tsao. ²¹ Ing-we dzong li-hyang, nying-go sing-li fah-c’ih-læ-go, z yiu ôh-go ts’eng-deo, t’eo lao-nyüing, biao piao-ts, tso hyüong-siu, ²² tso dao-zeh, t’en-dzæ, ôh-doh, kæn-tsô, eo

s-yüoh, sang tu-gyi, teng pông-hwe, kyiao-ngao, gwông-vông, keh-sing. ²³ Væn-pah keh-cü-ka ǝa-c'ü tu z dzong li-deo c'ih-læ, we long nying ao-tsao go.”

¹⁷ 耶穌離開箇潮人走進屋落個時候，門徒就問其箇比方個意思。¹⁸ 其話：「連爾拉也會是介弗明白嗎！啥弗曉得，凡百從外頭走進人裏向個弗能夠弄其麤糟？」¹⁹ 因為嘸得走進其心裏，是行落肚皮，就解出坑子裏。是介，其凡百所喫個化乾淨了。」²⁰ 又話：

「從人出來個，箇是會弄其麤糟。²¹ 因為從裏向，人個心裏發出來個，是有惡個忖頭，偷老嫗，嫖婬子，做兇手，²² 做盜賊，貪財，惡毒，奸詐，謳私慾，生妒忌，等謗毀，驕傲，狂妄，箇星。²³ 凡百箇株介壞處都是從裏頭出來，會弄人麤糟個。」

²⁴ *YLÆ-SU* dzong keh-deo dong-sing, tao T'e-lo Si-teng di-ka ky'i: tseo-tsing ih-veng nying-kô, feh iao peh bih-nying teh-cü; tsih-z ing-mun-feh-læ. ²⁵ Ing-we yiu ih-go nyü-nying, gyi siao nön be ao-tsao kyü vu-tih, t'ing-meng Yiæ-su-go z-ken, tseo-læ boh-tao Gyi-go kyiah-ô. ²⁶ Keh-go nyü-nying z ^[1] Hyi-lah nying, sang læ Jü-li-Fi-nyi-kyi keh koh go: gyi gyiu Yiæ-su teng gyi nön ken-c'ih keh-go kyü. ²⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “Kæ peh ng-nô sin ky'üoh-pao: m-neh hao do ng-nô-go ky'üoh-zih tiu peh wun-kyi.” ²⁸ Keh nyü-nying we-teh Gyi, wô, “Cü, z-go: ing-we wun-kyi læ coh-teng-ô yia ky'üoh siao-nying tih-lôh-go

ling-se.”²⁹ *Yiæ-su* teng gyi wô, “We-leh keh-kyü shih-wô, ng hao ky’i; kyü yi-kying dzong ng-go nön tseo-c’ih-de.”³⁰ Gyi tseo tao oh-li; k’en-kyin kyü yi-kying tseo-c’ih-de, nön læ min-zông-li kw’eng-kæn.

²⁴ 耶穌從箇頭動身，到推羅西頓地界去。走進一份人家，弗要撥別人得知，只是隱瞞弗來。²⁵ 因爲有一個女人，其小囡被麤糟鬼附的，聽聞耶穌個事幹，走來伏倒其個腳下。²⁶ 箇個女人是希臘人^[1]，生來敘利腓尼基箇國個。其求耶穌等其囡趕出箇個鬼。²⁷ 耶穌等其話：「該撥兒囡先喫飽。嚙得好馱兒囡個喫食丟撥黃狗。」²⁸ 箇女人回答其，話：「主，是個。因爲黃狗來桌凳下也喫小人跌落個零碎。」²⁹ 耶穌等其話：「爲了箇句說話，爾好去，鬼已經從爾個囡走出了。」³⁰ 其走到屋裏，看見鬼已經走出了，囡來眠牀裏睏間。

[1] ‘Ôh-wô, bih-koh-nying. 或話，別國人。（原註）

³¹ *YIÆ-SU* li-k’æ T’e-lo Si-teng di-ka, tang Di-kyüô-po-li di-fông ka cün-ko, dzing-gyiu tao Kyüô-li-li hæ pin-yin. ³² Yiu nying ta-leh ih-go long-bang yi z keh-zih-din cü-kwu læ, gyiu Yiæ-su siu en-en gyi. ³³ *Yiæ-su* ling-leh gyi li-k’æ keh-dziao nying tao s-’ô u-dông; pô ts-deo ǎlong-tsing gyi ng-to-li, yi t’u zæn-t’u, en-en gyi zih-deo; ³⁴ deo dæ-ky’i hyiang t’in, t’æn ih-k’eo ky’i, teng gyi wô, “Yi-fah-da,” ziu-z “Hao k’æ-

k'æ-læ" go ka-shih. ³⁵ Gyi-go ng-to lih-k'eh ziu k'æ-de, zih-deo-go kyih ka-sæn, kông shih-wô ziu 'ao-sao-de.

³¹ 耶穌離開推羅西頓地界，打地加波利地方介轉過，仍舊到加利利海邊沿。³² 有人帶勒一個聾聾又是吃舌頭主顧來，求耶穌手按按其。³³ 耶穌領勒其離開箇潮人到私下烏蕩，把指頭弄進其耳朵裏，又吐饞唾，按按其舌頭，³⁴ 頭抬起向天，嘆一口氣，等其話：「以法大」就是「好開開來」個解說。³⁵ 其個耳朵立刻就開了，舌頭個結解散，講說話就豪慳了。

³⁶ *Yiæ-su ting-côh gyi-lah m-nao wô hyiang nying-kô dao: dæn-z yüih ting-côh, gyi-lah yüih-fah yang-k'æ.* ³⁷ *Ping-ts'ia hyi-gyi tao gyih-deo, z-ka wô, "Gyi yang-yiang z-ken tso-leh hao: keh-sing long-bang, we peh gyi t'ing; ô-ts, we peh gyi kông."*

³⁶ 耶穌叮囑其拉嘸得好話向人家道。但是越叮囑，其拉越發揚開。³⁷ 並且稀奇到極頭，是介話：「其樣樣事幹做勒好。箇星聾聾，會撥其聽；啞子，會撥其講。」

Mk. VIII.

KEH-GO z-'eo yiu ih-do-dziao nying jü-long-tong, yi m-kao soh-go hao ky'üoh, *Yiæ-su ziu eo Gyi meng-du læ, teng gyi-lah wô,* ³ “Ngô

æ-lin keh-dziao nying, ing-we teng Ngô dô-kô læ-tong yi-kying sæn nyih de, *næn-kæn* m-kao hao ky'üoh: ³ Ngô ziah peh gyi-lah ngo-leh kyü oh-li ky'i, gyi-lah lu-li iao t'eh-lih; ing-we yiu-sing z yün-yün ka læ-go." ⁴ Meng-du we-teh Gyi, wô, "Dông-deo kw'ông-iæ di-fông, 'ah-li-læ yiu ky'üoh-zih hao peh gyi-lah ky'üoh-pao ni?" ⁵ *Yiæ-su* meng gyi-lah wô, "Ng-lah yiu kyi-go mun-deo læ-tong?" Gyi-lah wô, "Ts'ih-go." ⁶ *Yiæ-su* ziu feng-fu keh-dziao nying di-yiang-li zo-tæn-lôh: do-leh keh ts'ih-go mun-deo, coh-zia-ts, p'ah-k'æ, kao-fu meng-du hao pa-tæn-k'æ; meng-du ziu pa læ keh-dziao nying min-zin. ⁷ Gyi-lah wa yiu kyi-kwang siao-siao-go ng: *Yiæ-su* yi coh-foh-ts, feng-fu yia z-ka ky'i pa-kæn. ⁸ *Long-tsong* tu ky'üoh-ko, yi ky'üoh-pao-de: ky'üoh-dzing-go ling-se siu-jih-long, yiu ts'ih læn. ⁹ ky'üoh-go cü-kwu iah-læ yiu s-ts'in nying. *Yiæ-su* ziu sæn-k'æ gyi-lah.

箇個時候有一大潮人聚攏東，又嚟告啥個好喫，耶穌就謳其門徒來，等其拉話：² 「我哀憐箇潮人，因為等我大家來東已經三日了，難間嚟告好喫。³ 我若撥其拉餓勒歸屋裏去，其拉路裏要脫力，因為有星是遠遠介來個。」⁴ 門徒回答其，話：「蕩頭曠野地方，何裏來有喫食好撥其拉喫飽呢？」⁵ 耶穌問其拉話：「爾拉有幾個饅頭來東？」其拉話：「七個。」⁶ 耶穌就吩咐箇潮人地垵裏坐帶落，馱勒箇七個饅頭，祝謝仔，脰開，交付門徒好擺帶開，門徒就擺來箇潮人面前。⁷ 其拉還有幾梗小小個魚。耶穌又祝福仔，

吩咐也是介去擺間。⁸ 攞總都喫過，又喫飽了。喫剩個零碎收拾攞，有七籃。⁹ 喫個主顧約來有四千人。耶穌就散開其拉。

¹⁰ Gyi ze-siu teng meng-du lôh jün, tao Da-mô-nu-da di-fông ky'i. ¹¹ Yiu Fah-li-sæ nying tseo-c'ih-læ, bun-meng Gyi, gyiu Gyi ih-go t'in-li-go ziao-deo; i-s iao s-s Gyi. ¹² Yiæ-su sing-li ziu t'æn-ky'i, z-ka wô, "Keh-go shü-dæ dza-we iao-siang gyiu ziao-deo ni? Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Tsong feh hyin-c'ih ziao-deo peh keh-go shü-dæ k'en." ¹³ Ziu li-k'æ gyi-lah, yi tseo-lôh jün, tao te-ngen ky'i.

¹⁰ 其隨手等門徒落船，到大瑪努大地方去。¹¹ 有法利賽人走出來，盤問其，求其一個天裏個兆頭，意思要試試其。¹² 耶穌心裏就嘆氣，是介話：「箇個世代咋會要想求兆頭呢？我真話向爾拉道，總弗顯出兆頭撥箇個世代看。」¹³ 就離開其拉，又走落船，到對岸去。

¹⁴ Meng-du mông-kyi ta ky'üoh-zih; gyi-lah jün-li m-kao bih-yiang læ-tong, tsih-yiu ih-go mun-deo. ¹⁵ Yiæ-su ting-côh gyi-lah, wô, "Yüong siao-sing kwu-djôh Fah-li-sæ nying-go kao-shü, teng Hyi-lih-go kao-shü." ¹⁶ Meng-du ziu dô-kô nyi-leng, z-ka wô, "Keh z we-leh ah-lah m-neh mun-deo go yün-kwu." ¹⁷ Yiæ-su hyiao-teh, ziu teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we we-leh m-neh mun-deo læ-tih nyi-leng? Soh wa feh hyiao-teh, wa feh ming-bah ma? Ng-lah-go sing wa z

ngang ma? ¹⁸ Ng-lah yiu ngæn-tsing dza-we feh we k'en? yiu ng-to dza-we feh we t'ing? dza-we feh kyi-teh? ¹⁹ Ngô? zin-deo p'ah-k'æ keh ng-go mun-deo feng peh ng-ts'in nying, ng-lah siu-jih ling-se yiu mun-mun kyi læn?" Gyi-lah teng Gyi wô, "Jih-nyi." ²⁰ "Wa-yiu keh ts'ih-go mun-deo feng peh s-ts'in nying, ng-lah siu-jih ling-se yiu mun-mun kyi læn?" Gyi-lah wô, "Ts'ih læn." ²¹ Ziu teng gyi-lah wô, "Ka-ni, ng lah dza-we wa feh ming-bah?"

¹⁴ 門徒忘記帶喫食，其拉船裏嚟告別樣來東，只有一個饅頭。

¹⁵ 耶穌叮囑其拉，話：「用小心顧着法利賽人個酵水，等希律個酵水。」¹⁶ 門徒就大家議論，是介話：「箇是爲了阿拉嚟得饅頭個緣故。」¹⁷ 耶穌曉得，就等其拉話：「爾拉咋會爲了嚟得饅頭來的議論？啥還弗曉得，還弗明白嗎？爾拉個心還是硬嗎？」¹⁸ 爾拉有眼睛咋會弗會看？有耳朵咋會弗會聽？咋會弗記得？」¹⁹ 我前頭版開箇五個饅頭分撥五千人，爾拉收拾零碎有滿滿幾籃？」其拉等其話：「十二。」²⁰ 「還有箇七個饅頭分撥四千人，爾拉收拾零碎有滿滿幾籃？」其拉話：「七籃。」²¹ 就等其拉話：「介呢，爾拉咋會還弗明白？」

²² Tseo tao Pah-sæ-da; yiu nying ta ih-go hah-ts læ, gyiu Yiæ-su moh-moh gyi. ²³ Gyi ziu ǎa-leh hah-ts-go siu, ling gyi tseo-c'ih hyiang-ts'eng; keh-tsao t'u zæn-t'u læ gyi ngæn-tsing-li, pô siu en-en gyi,

meng gyi yiu soh-si k'en-kyin feh. ²⁴ *Hah-ts* deo də-ky'i k'en-k'en, z-ka wô, "Ngô k'en-kyin nying, ziang jü ka, læ-tih tseo." ²⁵ Yi pô siu en-en gyi ngæn-tsing, peh gyi tsæ də-tæn-ky'i k'en-k'en: gyi ziu zông-hao-nyiang, yiang-yiang tu k'en-leh ts'ing-t'ong-de. ²⁶ *Yiæ-su* eo gyi kyü oh-li ky'i, z-ka wô, "M-nao tseo-tsing keh-go hyiang-ts'eng ky'i; yia m-nao wô hyiang hyiang-ts'eng-li soh-go nying dao."

²² 走到伯賽大。有人帶一個瞎子來，求耶穌摸摸其。²³ 其就拉勒瞎子個手，領其走出鄉村，箇遭吐饞唾來其眼睛裏，把手按按其，問其有啥西看見弗。²⁴ 瞎子頭抬起看看，是介話：「我看見人，像樹介，來的走。」²⁵ 又把手按按其眼睛，撥其再抬帶起看看。其就上好樣，樣樣都看勒清通了。²⁶ 耶穌謳其歸屋裏去，是介話：「嘸得好走進箇個鄉村去，也嘸得好話向鄉村裏啥個人道。」

²⁷ *YIÆ-SU* teng meng-du dong-sing, tao Kæ-sah-li-üô Fi-lih-pi keh-sing hyiang-ts'eng ky'i: lu-zông meng Gyi meng-du, wô, "Nying-kô wô Ngô z jü?" ²⁸ Gyi-lah we-teh, z-ka wô, "*Yiu-teh* wô z 'Ang-si-li-go Iah-'en; yiu-teh wô z Yi-li-üô; wa-yiu wô z sin-cü-nying nen-cong ih-go." ²⁹ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Ng-lah wô Ngô z jü?" Pe-teh we-teh Gyi, wô, "Ng z keh-we Kyi-toh." ³⁰ Gyi ziu ting-côh gyi-lah, m-nao pô Gyi-go z-ken wô hyiang nying-kô dao.

²⁷ 耶穌等門徒動身，到該撒利亞腓力比箇星鄉村去。路上問其門徒，話：「人家話我是誰？」²⁸ 其拉回答，是介話：「有得話是行洗禮個約翰，有得話是以利亞，還有話是先知人內中一個。」²⁹ 耶穌等其拉話：「爾拉話我是誰？」彼得回答其，話：「爾是箇位基督。」³⁰ 其就叮囑其拉，嘸得好把其個事幹話向人家道。

³¹ Keh-tsao Yiæ-su kao gyi-lah, wô, “Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw’u-næn, peh tsiang-lao, tsi-s-deo, teng doh-shü-nying ky’i-diao, peh gyi-lah long-sah, ko-leh sæn nyih yi weh-cün-læ.” ³² Gyi ming-tông-tông kông keh-go shih-wô. Pe-teh te-te Gyi, læn-tsu Gyi. ³³ Yiæ-su nyin-cün, k’en-k’en meng-du, ziu tsah-vah Pe-teh, wô, “Sah-dæn tseo-ko: ing-we ng feh liu-sing Jing-ming-go z-ken, tæh liu-sing nying-go z-ken.”

³¹ 箇遭耶穌教其拉，話：「人個兒子必要受許多苦難，撥長老、祭司頭、等讀書人棄掉，撥其拉弄煞，過了三日又活轉來。」
³² 其明當當講箇個說話。彼得勛勛其，攔阻其。³³ 耶穌扭轉，看看門徒，就責罰彼得，話：「撒但走過。因為爾弗留心神明個事幹，單留心人個事幹。」

³⁴ Ziu eo-long keh-dziao nying lin meng-du, teng gyi-lah wô, “Ziah yiu nying iao keng-djôh Ngô, ing-tông feh eo zi, pe-leh zi jih-z-kô, læ keng Ngô. ³⁵ Væn-pah iao pao-djün zi ^[1] sing-ming cü-kwu,

fæn-cün we sông-diao gyi; væn-pah we-leh Ngô teng foh-ing *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we pao-djün gyi. ³⁶ Ziah yiu nying teh-djôh pin-t'in-ô-go *dzæ-veh*, shih-diao zi-go ^[1]weh-ling, ka yiu soh-go ih-c'ü ni? ³⁷ 'Ôh-tsia ih-go nying hao pô soh-go tong-si ky'i c'ü-joh gyi weh-ling ma? ³⁸ Væn-pah læ keh kæn-ying ze-ôh-go shü-dæ wông-k'ong Ngô teng Ngô-go dao-li cü-kwu, Nying-go Ng-ts yiu Gyi Ah-tia-go yüong-wô teng sing-jün t'in-s dô-kô læ-go z-'eo, yia pih-ding iao wông-k'ong gyi."

³⁴ 就謳攏箇潮人連門徒，等其拉話：「若有人要跟着我，應當弗謳自，揸勒自十字架，來跟我。³⁵ 凡百要保全自性命^[1]主顧，反轉會喪掉其；凡百爲了我等福音肯喪掉性命主顧，反轉會保全其。³⁶ 若有人得着遍天下個財物，失掉自個活靈^[1]，介有啥個益處呢？³⁷ 或者一個人好把啥個東西去取贖其活靈嗎？³⁸ 凡百來箇姦淫罪惡個世代惶恐我等我個道理主顧，人個兒子有其阿爹個榮華等聖善天使大家來個時候，也必定要惶恐其。」

[1] *Keh liang tsih, fæn sing-ming, fæn weh-ling, peng-veng tso z.* 箇兩節，翻性命，翻活靈，本文做字。（原註）

Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Đông-deo lih-tong-go yiu nying, feh-zing si-go zin-deo we k'en-kyin Jing-ming-go koh yiu gyün-ping ka læ.”

耶穌又等其拉話：「我真話向爾拉道，蕩頭立東個有人，弗曾死個前頭會看見神明個國有權柄介來。」

² KO-LEH loh nyih, *Yiæ-su* ta-leh Pe-teh, Yüô-kôh, teng Iah-'en, ling gyi-lah tseo-zông ih-zo kao-kao sæn-li tao s-'ô u-dông zi læ-kæn. Læ gyi-lah min-zin pin-c'ih kôh-yiang siang-mao: ³ Gyi-go i-zông fah-c'ih liang-kwông læ, ziang shih ka bah-bah-go; shü-kæn-zông m-yiu ih-go p'iao-bah s-vu neng-keo long-leh gyi ka bah-go. ⁴ Gyi-lah k'en-kyin Yi-li-üô teng Mo-si yin-c'ih-tong, teng *Yiæ-su* læ-tih kông. ⁵ Pe-teh ziu k'æ k'eo, teng *Yiæ-su* wô, “Fu-ts, ah-lah đông-deo læ-tong tao hao-go: ah-lah hao tah sæn-ting tsiang-bong; ih-ting peh Ng, ih-ting peh Mo-si, ih-ting peh Yi-li-üô.” ⁶ Gyi feh hyiao-teh kæ dza wô hao; ing-we gyi-lah tu do-nyiang ky'ih-hoh. ⁷ Ziu yiu ih-tô yüing kæ-djü gyi-lah; yüing li-hyang yiu sing-ing c'ih-læ, z-ka wô, “Keh z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts: Ng-lah yüong t'ing Gyi.” ⁸ Gyi-lah hweh-jün dön-ky'ün k'en-k'en, m-neh tsæ k'en-kyin bih-nying, tsih-yiu *Yiæ-su* Zi dô-kô læ-tong.

² 過了六日，耶穌帶勒彼得、雅各、等約翰，領其拉走上一座高高山裏到私下烏蕩自來間。來其拉面前變出各樣相貌。³ 其個衣裳發出亮光來，像雪介白白個，世間上嚙有一個漂白師父能夠弄勒其介白個。⁴ 其拉看見以利亞等摩西現出東，等耶穌來的講。⁵ 彼得就開口，等耶穌話：「夫子，阿拉蕩頭來東倒好個。阿拉好搭三頂帳篷，一頂撥爾，一頂撥摩西，一頂撥以利亞。」⁶ 其弗曉得該咋話好。因為其拉都大樣喫惟。⁷ 就有一朵雲蓋住其拉。雲裏向有聲音出來，是介話：「箇是我親愛個兒子，爾拉用聽其。」⁸ 其拉忽然團圈看看，嚙得再看見別人，只有耶穌自大家來東。

⁹ Tseo-lôh sæn z-‘eo, Yiæ-su ting-côh gyi-lah m-nao pô keh k’en-kyin-go z-ken wô hyiang soh-go nying dao, ih-dzih tao Nying-go Ng-ts dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ. ¹⁰ Gyi-lah keh-go shih-wô ing-tih, dô-kô læ-tih nyi-leng, keh “dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ” tao-ti dza-go i-s.

⁹ 走落山時候，耶穌叮囑其拉嚙得好把箇看見個事幹話向啥個人道，一直到人個兒子從死人中央活轉來。¹⁰ 其拉箇個說話印的，大家來的議論，箇「從死人中央活轉來」到底咋個意思。

¹¹ Gyi-lah ziu ts’ing-meng Gyi, z-ka wô, “Doh-shü-nying dza-we wô Yi-li-üô pih iao sin læ?” ¹² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yi-li-üô z-jün sin læ, wæn-we væn-pah z-ken: ping-ts’ia ng-lah hyiao-teh Sing-

shü-li dza wô, Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw'u-næn, be nying-kô k'en-feh-ky'i. ¹³ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yi-li-üô z yi-kying læ-ko-de, nying-kô yia 'eo zi-go sing-siang ka dæ gyi, ziang Sing-shü-li ts-tin gyi ka."

¹¹ 其拉就請問其，是介話：「讀書人咋會話以利亞必要先來？」¹² 耶穌回答其拉，話：「以利亞自然先來，挽回凡百事幹。並且爾拉曉得聖書裏咋話，人個兒子必要受許多苦難，被人家看弗起。¹³ 我話向爾拉道，以利亞是已經來過了，人家也候自個心想介待其，像聖書裏指點其介。」

¹⁴ TSEO tao meng-du u-sen, k'en-kyin ih-do-dziao nying yü-long-kæn, ping-ts'ia yiu doh-shü-nying teng gyi-lah læ-tih nyi-leng. ¹⁵ 'O-dziao nying ih k'en-kyin Yiæ-su, tu kying-hyiaë, ziu peng-long-læ tsiao-tsih Gyi. ¹⁶ Gyi ziu meng keh-sing doh-shü-nying, wô, "Ng teng gyi-lah læ-tih nyi-leng soh-si?" ¹⁷ Keh-dziao nying li-hyiang yiu ih-go we-teh Gyi, wô, "Sin-sang, ngô ta-leh ngô-go ng-ts tao Ng u-sen læ, z yiu ô-ts kyü vu-tih-go: ¹⁸ ziah-z soh-go u-sen vu-djôh gyi, ziu long gyi k'eh-tao; cü-pô liu-c'ih nyin-zæn, ngô-ts' ngao-leh kying-kying, gyi tsih we kyang-long-ky'i: ngô yi-kying gyiu Ng-go meng-du ken gyi c'ih; gyi-lah feh neng-keo." ¹⁹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, "E! feh siang-

sing-go shü-dæ! Ngô wa iao teng ng-lah dô-kô læ-tong tao kyi-z? wa iao jing-næ ng-lah tao kyi-z? Hao ta gyi tao Ngô u-sen læ.”

¹⁴ 走到門徒烏碎，看見一大潮人圍攏間，並且有讀書人等其拉來的議論。¹⁵ 和潮人一看見耶穌，都驚駭，就奔攏來招接其。¹⁶ 其就問箇星讀書人，話：「爾等其拉來的議論啥西？」¹⁷ 箇潮人裏向有一個回答其，話：「先生，我帶勒我個兒子到爾烏碎來，是有啞子鬼附的個。¹⁸ 若是啥個烏碎附着其，就弄其磕倒，嘴巴流出黏饞，牙齒咬勒緊緊，其只會僵攏起。我已經求爾個門徒趕其出，其拉弗能夠。」¹⁹ 耶穌回答其，話：「哎！弗相信個世代！我還要等爾拉大家來東到幾時？還要忍耐爾拉到幾時？好帶其到我烏碎來。」

²⁰ Gyi-lah ziu ta gyi long-læ: ih k'en-kyin Yiæ-su, kyü ih-z-li long-leh gyi weh-djông-weh-tin; gyi ziu tih-tao di-jiang-li, fæn-læ-foh-ky'i, cü-pô liu-c'ih nyin-zæn læ. ²¹ Yiæ-su meng gyi-go ah-tia, wô, “Gyi keh-cong-ka kyi-z-de?” Gyi wô, “Dzong siao z-ka-go. ²² Kyü peh-djông tiu gyi læ ho-li, yia *peh-djông tiu* gyi læ shü-li, iao djü-mih gyi: Ng ziah yiu soh-go neng-ken, gyiu Ng fah dz-pe-sing pông-dzu ah-lah.” ²³ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng ziah neng-keo siang-sing, *peh* siang-sing cü-kwu pah-jiang z-ken tu neng-keo-go.” ²⁴ Siao-nying-go ah-tia ziu ngæn-li

c'ih, hyiang-hyiang wô, “Cü, ngô siang-sing-go; gyiu Ng pông-dzu ngô feh siang-sing-go sing.”

²⁰ 其拉就帶其攏來。一看見耶穌，鬼一時裏弄勒其活撞活顛，其就跌倒地垵裏，翻來覆去，嘴巴流出黏饞來。²¹ 耶穌問其個阿爹，話：「其箇種介幾時了？」其話：「從小是介個。²² 鬼不常丟其來火裏，也不常丟其來水裏，要除滅其。爾若有啥個能幹，求爾發慈悲心幫助阿拉。」²³ 耶穌等其話：「爾若能夠相信，撥相信主顧百樣事幹都能夠個。」²⁴ 小人個阿爹就眼裏出，響響話：「主，我相信個。求爾幫助我弗相信個心。」

²⁵ Yiæ-su k'en-kyin cong-nying peng-long-læ, ziu heng keh ao-tsao kyü, teng gyi wô, “Ng ô-ts long-bang-go kyü, Ngô feng-fu ng dzong gyi c'ih-læ, m-nao tsæ tseo-tsing-ky'i.” ²⁶ Kyü ziu wæ-wæ-hyiang, long-leh gyi do-nyiang weh-djông-weh-tin ka tseo-c'ih-de: *keh siao-nying* tsing-ziang si-nying ka; zing-ts-ü yiu hyü to nying wô, “Gyi z si-de.” ²⁷ Yiæ-su nyiah-leh gyi siu, tông gyi ky'i; gyi ziu lih-ky'i-læ.

²⁵ 耶穌看見衆人奔攏來，就狠箇麤糟鬼，等其話：「爾啞子聾聾個鬼，我吩咐爾從其出來，嘸得好再走進去。」²⁶ 鬼就懷懷響，弄勒其大樣活撞活顛介走出了。箇小人正像死人介，甚至於有許多人話：「其是死了。」²⁷ 耶穌捏勒其手，擋其起，其就立起來。

²⁸ Yiæ-su tseo-tsing oh-lô, meng-du s-’ô meng Gyi, wô, “Ah-lah dza-we feh neng-keo ken gyi c’ih?” ²⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-cong-ka *kyü*, ziah feh yüong tao-kao teng kying-zih, tsong feh neng-keo tseo-c’ih-læ.”

²⁸ 耶穌走進屋落，門徒私下問其，話：「阿拉咋會弗能夠趕其出？」²⁹ 耶穌等其拉話：「箇種介鬼，若弗用禱告等禁食，總弗能夠走出來。」

²⁰ GYI-LAH ziu li-k’æ keh-deo, tseo-ko Kyüô-li-li; Gyi feh iao peh nying-kô teh-cü. ³¹ Ing-we læ-tih kao-hyüing Gyi-go meng-du, wô, “Nying-go Ng-ts iao song peh nying-go siu-li, peh gyi-lah long-sah; long-sah ts-’eo, tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ.” ³² Keh-go shih-wô meng-du feh ming-bah, yia feh-ken meng Gyi.

³⁰ 其拉就離開箇頭，走過加利利，其弗要撥人家得知。³¹ 因爲來的教訓其個門徒，話：「人個兒子要送撥人個手裏，撥其拉弄煞。弄煞之後，到第三日又會活轉來。」³² 箇個說話門徒弗明白，也弗敢問其。

³³ Yiæ-su tseo tao Kyüô-pah-nong: tao-leh oh-lô li-hyang, meng Gyi meng-du wô, “Ng-lah lu-zông dô-kô nyi-leng soh-si?” ³⁴ Gyi-lah feh hyiang: ing-we lu-zông z dô-kô nyi-leng tao-ti jü do. ³⁵ Gyi ziu zo-lôh, eo-long keh jih-nyi-go, teng gyi-lah wô, “Jü ziah iao-siang tso deo-

go, pih iao tso cong-nying-go kyih-sah, tso cong-nying-go yüong-nying.”³⁶ Ziu ling-leh ih-go siao-nying, peh gyi lih læ tông-cong-nyiang, ping-ts’ia bao-leh gyi, teng gyi-lah wô,³⁷ “Ziah yiu nying we-leh Ngô-go ming-deo tsih-ziu ih-go keh-cü-ka siao-nying, ziu-z tsih-ziu Ngô; ziah yiu nying tsih-ziu Ngô, feh-z tsih-ziu Ngô, z *tsih-ziu* ts’a Ngô læ go Cü-kwu.”

³³ 耶穌走到迦百農。到了屋落裏向，問其門徒話：「爾拉路上大家議論啥西？」³⁴ 其拉弗響，因為路上是大家議論到底誰大。³⁵ 其就坐落，謳攏箇十二個，等其拉話：「誰若要想做頭個，必要做衆人個結煞，做衆人個傭人。」³⁶ 就領勒一個小人，撥其立來當中央，並且抱勒其，等其拉話：³⁷ 「若有人爲了我個名頭接受一個箇株介小人，就是接受我。若有人接受我，弗是接受我，是接受差我來個主顧。」

³⁸ Iah-‘en ziu k’æ k’eo, teng Gyi wô, “Sin-sang, ah-lah k’en-kyin ih-go nying, yüong Ng-go ming-deo læ-kæn ken kyü c’ih; gyi z feh keng ah-lah go; we-leh gyi feh keng ah-lah, keh-lah tsu-djü gyi.”³⁹ Yiæ-su z-ka wô, “M-nao tsu-djü gyi: ih-go nying t’ôh Ngô-go ming-deo tso jing-tsih, we kw’a-kw’a ky’i pông-hwe Ngô, ka tsæ m-neh-go.”⁴⁰ Væn-pah feh tso ah-lah te-deo go cü-kwu, ziu-z ah-lah-go pông-siu.⁴¹ Væn-pah we-leh Ngô-go ming-deo pô ih-pe shü peh ng ky’üoh, ing-we

ng-lah z Kyi-toh-go *nying*, Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, gyi tsong feh we shih-diao pao-ing. ⁴² Ziah yiu nying ta-li ih-go siang-sing Ngô go siao *meng-du* ky'i væn-ze, wa-z yüong mo-zông-zeng kwô læ gyi-go deo-kying, tiu-lôh hæ-li, ka-go *ying-vah* ky'ing-k'o.

³⁸ 約翰就開口，等其話：「先生，阿拉看見一個人，用爾個名頭來間趕鬼出，其是弗跟阿拉個，爲了其弗跟阿拉，箇拉阻住其。」³⁹ 耶穌是介話：「嚙得好阻住其。一個人託我個名頭做神蹟，會快快去謗毀我，介再嚙得個。」⁴⁰ 凡百弗做阿拉對頭個主顧，就是阿拉個幫手。⁴¹ 凡百爲了我個名頭把一杯水撥爾喫，因爲爾拉是基督個人，我真話向爾拉道，其總弗會失掉報應。⁴² 若有人帶累一個相信我個小門徒去犯罪，還是用磨上層掛來其個頭頸，丟落海裏，介個刑罰輕可。

⁴³ “Ziah-z ng ih-tsah siu ta-li ng væn-ze, hao tsæn gyi lôh: ng neng-s dzæn-dzih tseo-tsing weh-ming ky'i, feh iao liang-tsah siu tseo-lôh di-nyüoh, üong feh u-go ho-li ky'i; ⁴⁴ ziu-z 'gyi-lah djong feh si, ho feh u' go u-sen. [Y. 66. 24.] ⁴⁵ Ziah-z ng ih-tsah kyiah ta-li ng væn-ze, hao tsæn gyi lôh: ng neng-s kwa-kyiah tseo-tsing weh-ming ky'i, feh iao liang-tsah kyiah tiu-lôh di-nyüoh, üong feh u-go ho-li ky'i; ⁴⁶ ziu-z 'gyi-lah djong feh si, ho feh u' go u-sen. ⁴⁷ Ziah-z ng ih-tsah ngæn-tsing ta-li ng væn-ze, hao leo gyi c'ih: ng neng-s doh-ngæn tseo-tsing

Jing-ming-go koh, feh iao shông-ngæn tiu-lôh di-nyüoh-go ho-li; ⁴⁸
ziu-z ‘gyi-lah djong feh si, ho feh u’ go u-sen.

⁴³ 「若是爾一隻手帶累爾犯罪，好斬其落。爾能使殘疾走進活命去，弗要兩隻手走落地獄，永弗煬個火裏去。⁴⁴ 就是『其拉蟲弗死，火弗煬』個烏碎。[Y. 66. 24.] ⁴⁵ 若是爾一隻腳帶累爾犯罪，好斬其落。爾能使拐腳走進活命去，弗要兩隻腳丟落地獄，永弗煬個火裏去。⁴⁶ 就是『其拉蟲弗死，火弗煬』個烏碎。⁴⁷ 若是爾一隻眼睛帶累爾犯罪，好剷其出。爾能使獨眼走進神明個國，弗要雙眼丟落地獄個火裏。⁴⁸ 就是『其拉蟲弗死，火弗煬』個烏碎。

⁴⁹ “Væn-pah nying, pih iao yüong ho tön gyi; væn-pah tsi-veh, pih iao yüong yin yin gyi. [Lv. 2. 13.] ⁵⁰ Yin z hao tong-si: yin ziah shih-diao ‘æn-go mi-dao, ng-lah wa yiu soh-si hao long gyi ‘æn ni? Ng-lah sing-li kæ yiu yin; yia kæ dô-kô ‘o-moh.”

⁴⁹ 「凡百人，必要用火煨其；凡百祭物，必要用鹽鹽其。[Lv. 2. 13.] ⁵⁰ 鹽是好東西。鹽若失掉鹹個味道，爾拉還有啥西好弄其鹹呢？爾拉心裏該有鹽，也該大家和睦。」

Mk. X.

[1] *YLÆ-SU* dzong keh-deo dong-sing, tang lah-dæn 'o-nga ka tseo tao Yiu-t'a-go di-ka læ: yiu ih-do-dziao nying yi jü-long-læ; *Yiæ-su*, ziang 'æn-djông ka, tsæ kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

耶穌從箇頭動身，打約但河外介走到猶太個地界來。有一大潮人又聚攏來。耶穌，像閒常介，再講道理撥其拉聽。

[1] Y. 'E. 33. 耶（穌）後（頭）33（年）。（原註）

² Yiu Fah-li-sæ nying tseo-long-læ, meng Gyi wô, "Nying li-diao gyi lao-nyüing, tsôh-hying feh tsôh-hying?" *i-s iao s-s Gyi.* ³ Gyi we-teh gyi-lah, wô, "Mo-si z dza-go feng-fu ng-lah?" Gyi-lah wô, "Mo-si ing-hyü *nen-nyüing* sia li-shü hao li-diao gyi." ⁵ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Gyi sia keh-go lih-fah peh ng-lah, z we-leh ng-lah sing-dziang ngang go yün-kwu. ⁶ Dæn-z k'æ-bih ky'i-deo, Jing-ming 'zao gyi-lah ih-nen ih-nyü.' [Ts. 1. 27.] ⁷ 'Sô-yi ih-go nying hao li-k'æ gyi tia-nyiang, ts'ing-gying gyi lao-nyüing; ⁸ keh liang-go dzing we ih-t'i.' [Ts. 2. 24.] Z-ka-go, gyi-lah feh tsæ sön liang-go, tsih sön ih-t'i. ⁹ Keh-lah Jing-ming sô p'e-long-go, nying m-neh hao feng gyi k'æ."

² 有法利賽人走攏來，問其話：「人離掉其老嫗，作興弗作興？」意思要試試其。³ 其回答其拉，話：「摩西是咋個吩咐爾拉？」其拉話：「摩西應許男嫗寫離書好離掉其。」⁵ 耶穌回答其拉，話：「其寫箇個律法撥爾拉，是爲了爾拉心腸硬個緣故。⁶ 但

是開闢起頭，神明『造其拉一男一女。』[Ts. 1. 27.]⁷『所以一個人好離開其爹孃，親近其老孃。』⁸箇兩個成爲一體。』[Ts. 2. 24.]是介個，其拉弗再算兩個，只算一體。⁹箇拉神明所配攏個，人嘅得好分其開。」

¹⁰ Læ oh-li meng-du yi pô keh-go z-ken meng Gyi. ¹¹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ziah yiu nying li-diao lao-nyüing, ky’i c’ü bih-go lao-nyüing, keh z tso kæn-ying z-ken teh-ze gyi: ¹² ziah-z lao-nyüing ky’i-diao gyi nen-nyüing, ky’i kô bih-go nen-nyüing, yia z tso kæn-ying.”

¹⁰ 來屋裏門徒又把箇個事幹問其。¹¹ 耶穌等其拉話：「若有人離掉老孃，去娶別個老孃，箇是做姦淫事幹得罪其。¹² 若是老孃棄掉其男孃，去嫁別個男孃，也是做姦淫。」

¹³ YIU-SING nying ling-leh siao-nying tao Yiæ-su u-sen læ, iao Gyi siu en-en gyi-lah: meng-du heng ling gyi-lah læ-go cü-kwu. ¹⁴ Yiæ-su ih k’en-kyin, ông-de, teng gyi-lah wô, “Hao peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ; m-nao tsu-djü gyi-lah: ing-we keh-cong-ka nying, Jing-koh z gyi-lah-go. ¹⁵ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah feh keng ziang siao-nying ka tsih-ziu Jing-ming-go koh, feh neng-keo tseo-tsing-ky’i.” ¹⁶ Gyi ziu bao gyi-lah, siu en-en, coh-foh peh gyi-lah.

¹³ 有星人領勒小人到耶穌烏碎來，要其手按按其拉。門徒狠領其拉來個主顧。¹⁴ 耶穌一看見，快了，等其拉話：「好撥箇星人到我烏碎來，嚟得好阻住其拉。因為箇種介人，神國是其拉個。¹⁵我真話向爾拉道，凡百弗跟像小人介接受神明個國，弗能夠走進去。」¹⁶ 其就抱其拉，手按按，祝福撥其拉。

¹⁷ IH tseo-c'ih lu-ka-li, yiu ih-go nying peng-long-læ, gyü-tao, meng-meng Gyi, wô, "Hao Sin-sang, ngô kæ dza tso-fah, hao teh-djôh üong-yün weh-ming?" ¹⁸ Yiæ-su teng gyi wô, "Dza-we ts'ing-hwu Ngô z hao ni? hao-go cü-kwu z m-neh-go; tsih-yiu Ih-we, ziu-z Jing-ming. ¹⁹ Keh-sing lih-fah ng hyiao-teh-go, ziu-z, 'Ng feh-k'o kæn-ying,' 'Feh-k'o sah nying,' 'Feh-k'o t'eo-dao,' 'Feh-k'o hwông-kao nying-kô,' 'Feh-k'o soh-tsô nying-kô,' 'Yüong kying-djong ng-go vu-meo.' [C. 2. 12-16.]" ²⁰ Gyi we-teh Yiæ-su, wô, "Sin-sang, keh-sing ngô long-tsong dzong siao kwu-djôh-go." ²¹ Yiæ-su k'en-k'en gyi, æ-sih gyi, teng gyi wô, "Ng wa ky'üih ih-yiang: ng sô yiu-go tong-si t'ong ky'i ma-diao, feng peh gyüong-nying; ka-ni, ng yiu dzæ-veh læ t'in-zông: ping-ts'ia hao pe-leh jih-z-kô læ keng Ngô." ²² Gyi t'ing-meng keh-go shih-wô, ziu min-k'ong shih-seh, iu-meng-siang ky'i-de: ing-we yiu do-do kô-kyi.

¹⁷ 一走出路街裏，有一個人奔攏來，跪倒，問問其，話：「好先生，我該咋做法，好得着永遠活命？」¹⁸ 耶穌等其話：「咋會稱呼我是好呢？好個主顧是嘅得個。只有一位，就是神明。¹⁹ 箇星律法爾曉得個，就是，『爾弗可姦淫』『弗可殺人』『弗可偷盜』『弗可謊告人家』『弗可索詐人家』『用敬重爾個父母』。[C. 2. 12-16.]」²⁰ 其回答耶穌，話：「先生，箇星我攏總從小顧着個。」²¹ 耶穌看看其，愛惜其，等其話：「爾還缺一樣。爾所有個東西通去賣掉，分撥窮人。介呢，爾有財物來天上，並且好揸勒十字架來跟我。」²² 其聽聞箇個說話，就面孔失色，憂悶相去了。因為有大大家計。

²³ Yia-su dön-ky'ün k'en-k'en, teng meng-du wô, "Yiu kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza næn!" ²⁴ Meng-du t'ing-meng Gyi shih-wô ziu ky'ih-hoh. Yia-su yi teng gyi-lah wô, "Siao-nying, keh-sing i-z kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza næn!" ²⁵ Loh-do c'ün-ko tsing-ngæn, pi yiu-lao tseo-tsing Jing-ming-go koh, wa-z gyi yüong-yi." ²⁶ Meng-du yü-kô ky'ih-hoh, dô-kô z-ka wô, "Ka-ni, jü neng-keo teh-djôh kyi?" ²⁷ Yia-su k'en-k'en gyi-lah, z-ka wô, "Ziah-z nying, z feh neng-keo; ziah-z Jing-ming, z neng-keo-go: ing-we Jing-ming vu-sô-peh-neng."

²³ 耶穌團圈看看，等門徒話：「有家計主顧走進神明個國，咋難！」²⁴ 門徒聽聞其說話就喫惟。耶穌又等其拉話：「小人，箇星倚侍家計主顧走進神明個國，咋難！」²⁵ 駱駝穿過針眼，比有佬走進神明個國，還是其容易。」²⁶ 門徒愈加喫惟，大家是介話：「介呢，誰能夠得着救？」²⁷ 耶穌看看其拉，是介話：「若是人，是弗能夠；若是神明，是能夠個。因為神明無所不能。」

²⁸ Pe-teh ziu k'æ k'eo, teng Gyi wô, "Ah-lah z yang-yang ky'i-diao-ts, keng-leh Ng." ²⁹ Yiæ-su we-teh, wô, "Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah nying we-leh Ngô teng foh-ing ky'i-diao oh-yü, hyüong-di, tsi-me, tia-nyiang, lao-bo, ng-nô, din-di; ³⁰ wô, kying-si feh teh-djôh ih-pah be-go oh-yü, hyüong-di, tsi-me, ah-nyiang, ng-nô, din-di *keh-sing*, wa-yiu pih-næn-go z-t'i; 'ô-si *feh teh-djôh* üong-yün weh-ming, ——ka tsæ m-neh-go. ³¹ Dæn-z hyü-to dzæ-zin-go we lôh-'eo; *hyü-to dzæ-'eo-go we zông-zin.*"

²⁸ 彼得就開口，等其話：「阿拉是樣樣棄掉仔，跟勒爾。」²⁹ 耶穌回答，話：「我真話向爾拉道，凡百人爲了我等福音棄掉屋宇、兄弟、姊妹、爹孃、老婆、兒囡、田地。³⁰ 話，今世弗得着一百倍個屋宇、兄弟、姊妹、阿孃、兒囡、田地箇星，還有逼難個事體。下世弗得着永遠活命，——介再嘸得個。³¹ 但是許多在前個會落後，許多在後個會上前。」

³² ZÔNG Yiæ-lu-sah-leng tseo lu z-‘eo, Yiæ-su sin tseo; meng-du kying-hyiaë; yi p’ô-gyü, keng-leh Gyi tseo. Yiæ-su ziu di-nyi-tsao ta-leh keh jih-nyi-go, pô Zi tsiang-læ iao p’ong-djôh go z-ken wô hyiang gyi-lah dao, z-ka wô, ³³ “Ah-lah keh-tsao zông Yiæ-lu-sah-leng ky’i: Nying-go Ng-ts iao song peh keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying; gyi-lah we ding Gyi si-ze, yi ka-ky’i peh bih-koh-nying; ³⁴ bih-koh-nying we tsao-t’ah Gyi, pin-ts tang Gyi, zæn-t’u t’u Gyi, long-sah Gyi; tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ.”

³² 上耶路撒冷走路時候，耶穌先走，門徒驚駭，又怕懼，跟勒其走。耶穌就第二遭帶勒箇十二個，把自將來要碰着個事幹話向其拉道，是介話：³³ 「阿拉箇遭上耶路撒冷去。人個兒子要送撥箇星祭司頭等讀書人，其拉會定其死罪，又解去撥別國人。³⁴ 別國人會糟踢其，鞭子打其，饞唾吐其，弄煞其。到第三日又會活轉來。」

³⁵ Keh-tsao Si-pi-t’a ng-ts, Yüô-kôh, Iah-‘en, tseo-long-læ z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah sô iao gyiu Ng go, dæn-nyün Ng teng ah-lah ka tso.” ³⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Iao Ngô teng ng-lah dza tso-fah?” ³⁷ Gyi-lah wô, “Iao læ Ng yüong-wô-go z-‘eo peh ah-lah zo, ih-go læ Ng jing-siu-pin, ih-go læ Ng tsia-siu-pin.” ³⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah sô gyiu-go, z ng-lah feh hyiao-teh-go. Ngô sô ky’üoh-go pe-ts, ng-lah neng-keo ky’üoh feh? Ngô sô ziu-go si-li, ng-lah neng-keo ziu feh?” ³⁹

Gyi-lah wô, “Neng-keo-go.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô sô ky’üoh-go pe-ts, z ng-lah pih-ding ky’üoh-go; Ngô sô ziu-go si-li, z ng-lah pih-ding ziu-go: ⁴⁰ dæn-z zo i Ngô jing-siu-pin tsia-siu-pin, z tæen-tsih Ngô Ah-tia we-leh gyi-lah yü-be-hao-kæn-go keh-sing nying, Ngô hao peh gyi-lah go.”

³⁵ 箇遭西庇太兒子，雅各、約翰，走攏來是介話：「先生，阿拉所要求爾個，但願爾等阿拉介做。」³⁶ 耶穌等其拉話：「要我等爾拉咋做法？」³⁷ 其拉話：「要來爾榮華個時候撥阿拉坐，一個來爾順手邊，一個來爾借手邊。」³⁸ 耶穌等其拉話：「爾拉所求個，是爾拉弗曉得個。我所喫個杯子，爾拉能夠喫弗？我所受個洗禮，爾拉能夠受弗？」³⁹ 其拉話：「能夠個。」耶穌等其拉話：「我所喫個杯子，是爾拉必定喫個。我所受個洗禮，是爾拉必定受個。⁴⁰ 但是坐依我順手邊借手邊，是單只我阿爹爲了其拉預備好間個箇星人，我好撥其拉個。」

⁴¹ Keh jih-go *meng-du* ih t’ing-meng, we-leh Yüô-kôh Iah-’en ziu ông-de. ⁴² Yiæ-su eo gyi-lah læ, teng gyi-lah wô, “Bih-koh li-hyang keh-sing ^[1]sön wông-ti go ah-jih pah-sing, gyi-lah do-go cü-kwu tsih-công gyün-ping kwun-djü gyi-lah; keh z ng-lah hyiao-teh-go. ⁴³ Dæn-z ng-lah m-nao z-ka-go: ziah yiu nying siang tso ng-lah do-go, gyi kæ tso ng-lah yüong-nying; ⁴⁴ ziah yiu nying siang tso ng-lah deo-go, gyi kæ

tso long-tsong nying-go nu-boh.⁴⁵ Ing-we Nying-go Ng-ts læ, feh-z iao nying-kô voh-z Gyi, z læ voh-z nying-kô; wa-yiu sô-c'ih Zi-go sing-ming tso hyü-to nying-go t'i-dæ.”

⁴¹ 箇十個門徒一聽聞，爲了雅各約翰就快了。⁴² 耶穌謳其拉來，等其拉話：「別國裏向箇星算皇帝個^[1]壓實百姓，其拉大個主顧執掌權柄管住其拉，箇是爾拉曉得個。⁴³ 但是爾拉嚙得好是介個。若有人想做爾拉大個，其該做爾拉傭人，⁴⁴ 若有人想做爾拉頭個，其該做攏總人個奴僕。⁴⁵ 因爲人個兒子來，弗是要人家服侍其，是來服侍人家。還有所出自個性命做許多人個替代。」

[1] 'Ôh wô, tso wông-ti go. 或話，做皇帝個。（原註）

⁴⁶ GYI-LAH tseo tao Yiæ-li-ko. Yiæ-su teng meng-du lin ih-do-dziao nying tseo-c'ih Yiæ-li-ko z-'eo, yiu ih-go hah-ts Pô-Ti-mæ, z Ti-mæ-go ng-ts lu pin-yin zo-ts læ-kæn t'ao-væn.⁴⁷ Ih t'ing-meng z Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ziu hyiang-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Da-bih-go 'Eo-dæ, Yiæ-su, k'o-lin ngô.”⁴⁸ Hyü-to nying heng gyi, eo gyi m-nao hyiang: gyi fæn-cün veng-nga eo-leh hyiang, wô, “Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ngô.”⁴⁹ Yiæ-su lih-lôh, feng-fu eo gyi læ: gyi-lah ziu eo hah-ts, teng gyi wô, “Ng fông-sing, hao bô-ky'i; Gyi læ-kæn eo ng de.”⁵⁰ Hah-ts ky'i-diao i-zông, bô-ky'i, tao Yiæ-su u-sen læ.⁵¹ Yiæ-su k'æ k'eo, teng gyi wô, “Iao Ngô teng ng tso soh-si?” Hah-ts wô, “Lah-po-nyi, iao

peh ngô k'en-kyin.”⁵³ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng ky'i; z ng siang-sing-go sing^[1]kyiu ng go.” *Hah-ts* mô-zông k'en-kyin-de, i-lu keng-leh Yiæ-su ka ky'i.

⁴⁶ 其拉走到耶利哥。耶穌等門徒連一大潮人走出耶利哥時候，有一個瞎子巴底買，是底買個兒子路邊沿坐仔來間討飯。⁴⁷ 一聽聞是拿撒勒個耶穌，就響響謳起來，話：「大闢個後代，耶穌，可憐我。」⁴⁸ 許多人狠其，謳其嘸得好響。其反轉分外謳勒響，話：「大闢個後代，可憐我。」⁴⁹ 耶穌立落，吩咐謳其來。其拉就謳瞎子，等其話：「爾放心，好爬起，其來間謳爾了。」⁵⁰ 瞎子棄掉衣裳，爬起，到耶穌烏碎來。⁵¹ 耶穌開口，等其話：「要我等爾做啥西？」瞎子話：「拉波尼，要撥我看見。」⁵³ 耶穌等其話：「爾去，是爾相信個心救爾個^[1]。」瞎子馬上看見了，依路跟勒耶穌介去。

[1] 'Ôh wô, i ng hao. 或話，醫爾好。（原註）

Mk. XI.

GYI-LAH gying-long Yiæ-lu-sah-leng, yi-kying tao Pah-fah-kyi teng Pah-da-nyi, læ Ken-læn sæn pin-yin, Yiæ-su ziu ts'a liang-go meng-du, teng gyi-lah wô,² “Ng-lah hao tao te-deo-go hyiang-ts'eng

ky'i: tseo-tsing ziu we p'ong-djôh ih-p'ih siao li-ts công-kæn, dzong-læ wa m-nying gyi-ko: ka-ts, ky'in-leh-læ. ³ Ziah yiu nying teng ng wô, 'Tso soh-ken?' hao wô, 'Z Cü iao yüong-djôh gyi;' gyi ziu we peh gyi dông-deo læ."

其拉近攏耶路撒冷，已經到伯法基等伯大尼，來橄欖山邊沿，耶穌就差兩個門徒，等其拉話：² 「爾拉好到對頭個鄉村去。走進就會碰着一匹小驢子椿間，從來還無人騎過。解仔，牽勒來。³ 若有人等爾話：『做啥幹？』好話：『是主要用着其。』其就會撥其蕩頭來。」

⁴ *Meng-du* ziu ky'i, *ko-jün* p'ong-djôh siao li-ts meng-nga lu-k'eo-den công-kæn; ziu ka gyi. ⁵ Keh-deo lih-kæn-go nying yiu kyi-go teng gyi-lah wô, "Ng ka li-ts tso soh?" ⁶ *Meng-du* tsiao Yiæ-su feng-fu wô hyiang gyi-lah dao: gyi-lah ziu ing-hyü-de. ⁷ *Meng-du* ky'in-leh siao li-ts tao Yiæ-su u-sen læ, do-leh? zi-go i-zông en læ gyi zông-deo; *Yiæ-su* ziu gyi-zông-ky'i. ⁸ Yiu hyü-to nying do-leh i-zông p'u lu; wa-yiu-sing tsôh-leh jü ô-ts p'u læ lu-li. ⁹ Keh-sing zin-zin-'eo-'eo-go nying hyiang-hyang eo-ky'i-læ, z-ka wô, "O-sæn-nah! K'ao-djôh Cü-go ming-deo læ-go Cü-kwu z ing-kæ coh-tsæn-go! ¹⁰ Ah-lah tsu-tsong Da-bih-go koh-kô, k'ao-djôh Cü ming-deo læ-go, z ing-kæ coh-tsæn-go! Dæn-nyün læ ting kao *u-dông* yiu 'O-sæn-nah!"

⁴ 門徒就去，果然碰着小驢子門外路口頭椿間，就解其。⁵ 箇頭立間個人有幾個等其拉話：「爾解驢子做啥？」⁶ 門徒照耶穌吩咐話向其拉道。其拉就應許了。⁷ 門徒牽勒小驢子到耶穌烏碎來，馱勒自個衣裳安來其上頭，耶穌就騎上去。⁸ 有許多人馱勒衣裳鋪路，還有星摘了樹桠枝鋪來路裏。⁹ 箇星前前後後個人響響謳起來，是介話：「和散喇！靠着主個名頭來個主顧是應該祝讚個！」¹⁰ 阿拉祖宗大關個國家，靠着主名頭來個，是應該祝讚個！但願來頂高烏蕩有和散喇！」

¹¹ Yiæ-su tao Yiæ-lu-sah-leng, tseo-tsing sing-din-li: long-tsong dön-ky'ün k'en-ko, ing-we z-'eo yi-kying yia-kw'a, teng jih-nyi-go meng-du tseo-c'ih tao Pah-da-nyi ky'i.

¹¹ 耶穌到耶路撒冷，走進聖殿裏。攏總團圈看過，因為時候已經夜快，等十二個門徒走出到伯大尼去。

¹² DI-NYI nyih dzong Pah-da-nyi tseo-c'ih, Yiæ-su du-kyi-de. ¹³ Yün-yün k'en-kyin ih-cü vu-hwô-ko jü, yiu yih læ-tih-go, ziu tseo-long-ky'i, 'ôh-tsia læ jü-li yiu soh-go hao teh-djôh: ih tseo-long, tsih k'en-kyin yih, m̃-teh bih-nyiang-kao læ-tih; ing-we ko-ts z-'eo wa m-neh tao. ¹⁴ Yiæ-su k'æ k'eo, dziao-leh keh-cü jü wô, "Dzong-kying-yi-'eo üong m-nying hao ky'üoh ng-go ko-ts." *Keh-go shih-wô* meng-du t'ing-meng-go.

¹² 第二日從伯大尼走出，耶穌肚飢了。¹³ 遠遠看見一株無花果樹，有葉來的個，就走攏去，或者來樹裏有啥個好得着。一走攏，只看見葉，嘸得別樣告來的，因為果子時候還嘸得到。¹⁴ 耶穌開口，朝勒箇株樹話：「從今以後永嘸人好喫爾個果子。」箇個說話門徒聽聞個。

¹⁵ Gyi-lah tseo tao Yiæ-lu-sah-leng: Yiæ-su tseo-tsing sing-din-li, ken-c'ih sing-din-li keh-sing tso ma-ma go cü-kwu; t'e-tao de dong-din cü-kwu-go gyü-deo, teng ma beh-keh cü-kwu-go ü-ts; ¹⁶ yi feh hyü ih-go nying ta-leh ky'i-ming tseo-ko sing-din. ¹⁷ Ping-ts'ia kao-hyüing gyi-lah, wô, "*Shü-li* soh feh-z sia-tih, 'Ngô-go oh-lô ^[1]iao ts'ing-hwu z væn-koh-nying tao-kao-go oh-lô?' [Y. 56. 7.] ng-lah tao peh gyi tso zeh-k'o de." ¹⁸ Keh-pæn doh-shü-nying teng tsi-s-deo t'ing-meng-ts, ziu tang-sön dza-go hao long-sah Gyi: gyi-lah p'ô Gyi, ing-we cong pah-sing tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing. ¹⁹ Tao yia-kw'a, Yiæ-su tseo-c'ih zing-li.

¹⁵ 其拉走到耶路撒冷。耶穌走進聖殿裏，趕出聖殿裏箇星做買賣個主顧，推倒兌銅鈔主顧個櫃頭，等賣鶉鴿主顧個椅子。¹⁶ 又弗許一個人帶勒器皿走過聖殿。¹⁷ 並且教訓其拉，話：「書裏啥弗是寫的，『我個屋落要稱呼是萬國人禱告個屋落^[1]？』 [Y. 56. 7.] 爾拉倒撥其做賊窠了。」¹⁸ 箇班讀書人等祭司頭聽聞仔，就打算咋個好

弄煞其。其拉怕其，因爲衆百姓都稀奇其個教訓。¹⁹ 到夜快，耶穌走出城裏。

[1] 'Ôh-wô væn-koh-nying iao ts'ing-hwu gyi z tao-kao-go oh-lô. 或話，萬國人要稱呼其是禱告個屋落。（原註）

²⁰ DI-NYI t'in-nyiang gyi-lah tseo-ko, k'en-kyin vu-hwô-ko jü lin keng-deo tu kw'u-de. ²¹ Pe-teh ziu sing-deo-tao, teng Gyi wô, "Fu-ts, nô! Ng sô tsiu-mô-go vu-hwô-ko jü yi-kying kw'u-de."

²⁰ 第二天亮其拉走過，看見無花果樹連根頭都枯了。²¹ 彼得就伸頭到，等其話：「夫子，喏！爾所咒罵個無花果樹已經枯了。」

²² Yia-su we-teh gyi-lah, wô, "[1]Yüong siang-sing Jing-ming. ²³ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ziah yiu nying dziao-leh keh-zo sæn wô, 'Hao yi-ko-ky'i, deo-lôh hæ-li,' gyi sing-li ih-ngæn feh nyi-'ôh, siang-sing sô kông-go z-ken pih we dzing-kong; ka-ni, gyi sô kông-go z-jün we dzing-kong. ²⁴ Keh-lah Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao-kao z-'eo ng-lah væn-pah sô gyiu-go, *tsih* iao siang-sing we teh-djôh, ziu pih-ding we teh-djôh. ²⁵ Ping-ts'ia lih-ts tao-kao z-'eo, ng ziah teng nying-kô yiu ün-ky'i, hao nyiao-sô gyi; ka-ni, ng-lah T'in-Vu yia we nyiao-sô ng-lah-go ko-shih. ²⁶ Ng ziah-z feh k'eng nyiao-sô *nying-kô*, ng-lah T'in-Vu yia feh k'eng nyiao-sô ng-lah-go ko-shih."

²² 耶穌回答其拉，話：「用相信神明^[1]。²³ 我真話向爾拉道，若有人朝勒箇座山話：『好移過去，投落海裏。』其心裏一眼弗疑惑，相信所講個事幹必會成功。介呢，其所講個自然會成功。²⁴ 箇拉我話向爾拉道，禱告時候爾拉凡百所求個，只要相信會得着，就必定會得着。²⁵ 並且立仔禱告時候，爾若等人家有怨氣，好饒赦其。介呢，爾拉天父也會饒赦爾拉個過失。²⁶ 爾若是弗肯饒赦人家，爾拉天父也弗肯饒赦爾拉個過失。」

[1] *Peng-veng wô, Kæ-yiu Jing-ming-go sing-teh.* 本文話，該有神明個信德。

(原註)

²⁷ GYI-LAH yi tao Yiæ-lu-sah-leng: Yiæ-su læ sing-din-li tseo-læ-tseo-ky'i-go z-'eo, keh-pæn tsi-s-deo doh-shü-nying teng tsiang-lao tseo-long-læ, ²⁸ teng Gyi wô, "Ng yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken? z jü peh Ng keh-go gyün-ping hao tso keh-sing z-ken?"

²⁷ 其拉又到耶路撒冷：耶穌來聖殿裏走來走去個時候，箇班祭司頭讀書人等長老走攏來，²⁸ 等其話：「爾用啥個權柄做箇星事幹？是誰撥爾箇個權柄好做箇星事幹？」

²⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ngô yia iao meng ng-lah ih-kyü shih-wô, ng-lah hao wô hyiang Ngô dao; ka-ni, Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia we wô hyiang ng-lah dao. ³⁰ Iah-'en-go si-li, wa-z dzong t'in ka læ, wa-z dzong nying ka læ ni ? hao wô

hyiang Ngô dao.” ³¹ Gyi-lah s-‘ô siang-liang, z-ka wô, “Ziah wô, Z dzong t’in læ-go; Gyi ziu we wô, ‘Ka-ni, ng-lah dza-we feh siang-sing gyi?’ ³² Ziah wô, Z dzong nying læ-go; ah-lah z p’ô pah-sing: ing-we gyi-lah tu sön Iah-‘en jih-dzæ z sin-cü-nying.” ³³ Ziu we-teh Yiæ-su, wô, “Ah-lah feh hyiao-teh.” Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia feh wô hyiang ng-lah dao.”

²⁹ 耶穌回答其拉，話：「我也要問爾拉一句說話，爾拉好話向我道；介呢，我用啥個權柄做箇星事幹，也會話向爾拉道。³⁰ 約翰個洗禮，還是從天介來，還是從人介來呢？好話向我道。」³¹ 其拉私下商量，是介話：「若話，是從天來個；其就會話：『介呢，爾拉咋會弗相信其？』³² 若話，是從人來個；阿拉是怕百姓：因為其拉都算約翰實在是先知人。」³³ 就回答耶穌，話：「阿拉弗曉得。」耶穌回答其拉，話：「我用啥個權柄做箇星事幹，也弗話向爾拉道。」

Mk. XII.

Keh-tsao Yiæ-su yüong pi-fông shih-wô teng gyi-lah kông, z-ka wô, “Yiu ih-go nying cong ih-yün ts-bu-dao, dön-ky’ün tang-leh ts’iang-pô, gyüih ih-go tsiu-tsô-den, zao ih-go kao-leo, tsu-c’ih peh

cong-din-nying, ziu c'ih-meng ky'i-de. ² Tao *siu tsu* z-'eo, ts'a ih-go nu-boh tao cong-din-nying u-sen læ, iao hyiang cong-din-nying siu yün-li-go ko-ts. ³ Gyi-lah ziu k'ô-leh tang gyi, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i. ⁴ Yi ts'a ih-go nu-boh læ: gyi-lah do zah-deo k'ang-sông gyi-go deo, peh gyi tao-leh-me kyü-ky'i. ⁵ Tsæ ts'a ih-go læ; gyi-lah sah-diao gyi: wa-yiu hyü-to bih-go *nu-boh*, yiu-sing peh gyi-lah tang, yiu-sing peh gyi-lah sah-diao. ⁶ Gyi wa yiu ih-go ng-ts, z gyi ts'ing-æ-go; kyih-sah yia ts'a gyi læ, z-ka wô, 'Gyi-lah pih-ding kying-djong ngô ng-ts' ⁷ Dæn-z keh-pæn cong-din-nying dô-kô z-ka wô, 'Keh z tsih-djôh ts'æn-nyih go cü-kwu; ah-lah ts'ia sah-leh gyi, ts'æn-nyih ziu kwe peh ah-lah de.' ⁸ Ziu k'ô-leh sah gyi, tiu gyi c'ih yün-nga. ⁹ Ka-ni, ke-yün-go nyih-cü dza bæn-fah ni? Gyi we læ djü-mih keh-pæn cong-din-nying, pô bu-dao-yün kao-dæ bih-nying. ^{10, 11} Keh-tsih Sing-shü sô wô, 'Ky'i-oh-go s-vu sô ky'i-diao keh-kw'e zah-deo, z tso-leh *oh* kôh-lôh-den deo-ih-kw'e zah-deo: keh z Cü sô tso-go, dziu ah-lah k'en-læ z hyi-gyi-go.' [S. 118. 22, 23.] *keh-go shih-wô*, ng-lah soh m-neh doh-ko ma?"

箇遭耶穌用比方說話等其拉講，是介話：「有一個人種一園紫葡萄，團圈打勒槍笆，掘一個酒榨窩，造一個高樓，租出撥種田人，就出門去了。² 到收租時候，差一個奴僕到種田人烏碎來，要向種田人收園裏個果子。³ 其拉就柯勒打其，撥其空手歸去。⁴ 又差一個奴僕來。其拉馱石頭揸傷其個頭，撥其倒了霉歸去。⁵ 再差一

個來。其拉殺掉其。還有許多別個奴僕，有星撥其拉打，有星撥其拉殺掉。⁶ 其還有一個兒子，是其親愛個，結煞也差其來，是介話：『其拉必定敬重我兒子。』⁷ 但是箇班種田人大家是介話：

『箇是接着產業個主顧，阿拉且殺勒其，產業就歸撥阿拉了。』⁸ 就柯勒殺其，丟其出園外。⁹ 介呢，居園個業主咋辦法呢？其會來除滅箇班種田人，把葡萄園交代別人。^{10, 11} 箇節聖書所話：『起屋個師父所棄掉箇塊石頭，是做勒屋角落頭頭一塊石頭。箇是主所做個，就阿拉看來是稀奇個。』 [S. 118. 22, 23.] 箇個說話，爾拉啥嘸得讀過嗎？」

¹² *Keh-pæn nying hyiao-teh Yiæ-su kông keh-go pi-fông z ts-tin gyi-lah zi, sing-siang iao k'ô Gyi; tsih-z p'ô pah-sing: ziu li-k'æ Gyi ky'i-de.*

¹² 箇班人曉得耶穌講箇個比方是指點其拉自，心想要柯其，只是怕百姓，就離開其去了。

¹³ *KEH-TSAO gyi-lah ts'a kyi-go Fah-li-sæ nying teng Hyi-lih keh-tông tao Gyi u-sen læ, iao pô Gyi-go shih-wô tông kw'u-t'ao-ky'ün t'ao Gyi.* ¹⁴ *Ziu tseo-long-læ, teng Gyi wô, "Sin-sang, ah-lah hyiao-teh Ng z dzing-jih-go, ih-ngæn feh gyü-hyih nying-kô, yia feh cing nying-kô-go min-k'ong, tsih-leh jih-jih-we-we kông Jing-ming-go dao-li: deo zin-liang peh* ^[1]*Kæ-sah, z feh-z? yüong deo ni, vong deo?"* ¹⁵ *Yiæ-su*

hyiao-teh gyi-lah-go kô-hao i-s, teng gyi-lah wô, “Ng-lah dza-we siang s-s Ngô? Do ^[2]ih-kw’e fæn-ping peh Ngô k’en.” ¹⁶ Gyi-lah ziu do-læ. Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-go deo-ts teng koh-‘ao z jü-noh-go?” Gyi-lah wô, “Z Kæ-sah-go.” ¹⁷ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Z Kæ-sah-go tong-si, hao peh Kæ-sah: z Jing-ming-go tong-si, hao peh Jing-ming.” Gyi-lah tu hyi-gyi Yiæ-su.

¹³ 箇遭其拉差幾個法利賽人等希律箇黨到其烏碎來，要把其個說話當箍套圈套其。¹⁴ 就走攏來，等其話：「先生，阿拉曉得爾是誠實個，一眼弗懼脅人家，也弗准人家個面孔，只勒實實惠惠講神明個道理。投錢糧撥該撒^[1]，是弗是？用投呢，甯投？」¹⁵ 耶穌曉得其拉個假好意思，等其拉話：「爾拉咋會想試試我？馱一塊^[2]番餅撥我看。」¹⁶ 其拉就馱來。耶穌等其拉話：「箇個頭子等國號是誰儂個？」其拉話：「是該撒個。」¹⁷ 耶穌回答其拉，話：「是該撒個東西，好撥該撒；是神明個東西，好撥神明。」其拉都稀奇耶穌。

[1] Kæ-sah, ziu-z *Lo-mô wông-ti-go koh-‘ao*. 該撒，就是羅馬皇帝個國號。

（原註）

[2] *Keh-kw’e fæn-ping dzih ih-din nying-ts*. ² 該塊番餅值一鈿銀子。（原註）

¹⁸ Sah-t’u-kæ nying, ziu-z wô weh-cün-læ-go z-ken z m̃-teh-go, gyi-lah yiu-sing tseo-long-læ, meng Gyi z-ka wô, ¹⁹ “Sin-sang, Mo-si

sia-lôh peh ah-lah, wô, Jü ziah yiu ah-ko si-de, dzing-leh ih-go lao-nyüing, m-neh ng-nô gao-lôh-tong, ah-di kæ c'ü gyi lao-nyüing, hao teng ah-ko djün-cong-tsih-dæ. ²⁰ Næn-kæn yiu *ih-veng nying-kô* ts'ih hyüong-di: do-go dæ-leh lao-nyüing, 'eo-deo si-de, m-neh ng-nô gao-lôh. ²¹ Di-nyi-go dæ-leh gyi, yia si-de, gyi yi m-neh ng-nô; di-sæn-go yia z-ka. ²² 'O-ts'ih-go dæ gyi, tu m-neh ng-nô gao-lôh. Ting kyih-sah, lao-nyüing yia si-de. ²³ Ka-ni, weh-cün-læ-go z-'eo, keh-sing nying tu weh-cün-læ, gyi tao-ti sön jü-go lao-nyüing? ing-we keh ts'ih-go nying tu c'ü gyi ko-de." ²⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ng-lah, we-leh feh hyiao-teh Sing-shü teng Jing-ming-go neng-ken, ky'i feh-z ts'o-de ma? ²⁵ Ing-we dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ z-'eo, gyi-lah feh tsôh c'ü-tsing kô-c'ih; z ziang t'in-li-go t'in-s ih-ying. ²⁶ Ziah kông-tao si-nying weh-cün-læ z-ken, læ Mo-si shü-li Ts'-bang jü keh-p'in, Jing-ming teng gyi sô wô-go, 'Ngô z Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming, Yi-sah-go Jing-ming, Yüô-kôh-go Jing-ming;' [C. 3. 6.] ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ²⁷ *Jing-ming* feh-z si-nying-go Jing-ming, z weh-nying-go Jing-ming: keh-lah ng-lah 'o-jün ts'o-de."

¹⁸ 撒土該人，就是話活轉來個事幹是嘅得個，其拉有星走攞來，問其是介話：¹⁹ 「先生，摩西寫落撥阿拉，話，誰若有阿哥死了，剩勒一個老嫗，嘅得兒因交落東，阿弟該娶其老嫗，好等阿哥傳宗接代。²⁰ 難間有一份人家七兄弟。大個抬勒老嫗，後頭死了，

嘸得兒因交落。²¹ 第二個抬勒其，也死了，其又嘸得兒因。第三個也是介。²² 和七個抬其，都嘸得兒因交落。頂結煞，老孃也死了。²³ 介呢，活轉來個時候，箇星人都活轉來，其到底算誰個老孃？因爲箇七個人都娶其過了。」²⁴ 耶穌回答其拉，話：「爾拉，爲了弗曉得聖書等神明個能幹，豈弗是錯了嗎？²⁵ 因爲從死人中央活轉來時候，其拉弗作娶進嫁出，是像天裏個天使一樣。²⁶ 若講到死人活轉來事幹，來摩西書裏刺棚樹箇篇，神明等其所話個，『我是亞伯拉罕個神明，以撒個神明，雅各個神明。』[C. 3. 6.] 爾拉啥嘸得讀過嗎？²⁷ 神明弗是死人個神明，是活人個神明。箇拉爾拉和然錯了。」

²³ YIU ih-go doh-shü-nying tseo-læ, t'ing-meng gyi-lah dô-kô nyi-leng, k'en-kyin *Yiæ-su* we-teh-leh hao, ziu meng Gyi, wô, "Ting do lih-fah z 'ah-li ih-diao?" ²⁹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, "Long-tsong lih-fah li-hyang ting do, *ziu-z* wô, 'Yi-seh-lih nying yüong t'ing; Cü, ah-lah-go Jing-ming, z doh-ih-we Cü: ³⁰ ng tông-kæ yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu tsing-jing, djün-fu dzæ-dzing, djün-fu lih-liang, æ-kying Cü ng-go Jing-ming.' [Sm. 6. 4, 5.] Keh z deo-ih-go lih-fah. ³¹ Di-nyi yia siang-ziang-go, *ziu-z*, 'Tông-kæ æ-sih ng-go ling-sô-kô ziang zi ih-yiang.' [Lv. 19. 18.] M-yiu bih-go lih-fah do-jü keh liang-yiang." ³² Keh doh-shü-nying teng Gyi wô, "Sin-sang, hao-go; Ng-go shih-wô jih-dzæ z-go: ing-we Jing-ming z tsih-yiu ih-we, djü Gyi ts-nga z m̃-teh bih-go:

³³ ping-ts'ia yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu ts'ong-ming, djün-fu tsing-jing, djün-fu lih-liang, æ-kying Gyi, wa-yiu æ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-yiang, keh z pi væn-pah siao-hwô tsi-veh teng foh-li keng-kô hao.” ³⁴ Yiæ-su k'en-kyin gyi we-teh-leh ts'ong-ming, ziu teng gyi wô, “Ng li Jing-ming-go koh feh yün de.” Yi-'eo m-nying ken tsæ ky'i meng Gyi.

²⁸ 有一個讀書人走來，聽聞其拉大家議論，看見耶穌回答勒好，就問其，話：「頂大律法是何裏一條？」²⁹ 耶穌回答其，話：「攏總律法裏向頂大，就是話：『以色列人用聽，主，阿拉個神明，是獨一位主。³⁰ 爾當該用全副心腸，全副精神，全副才情，全副力量，愛敬主爾個神明。』 [Sm. 6. 4, 5.] 箇是頭一個律法。³¹ 第二也相像個，就是：『當該愛惜爾個鄰舍家像自一樣。』 [Lv. 19. 18.] 嘸有別個律法大如箇兩樣。」³² 箇讀書人等其話：「先生，好個。爾個說話實在是個。因為神明是只有一位，除其之外是嘸得別個。³³ 並且用全副心腸，全副聰明，全副精神，全副力量，愛敬其，還有愛惜鄰舍家像自一樣，箇是比凡百燒化祭物等福禮更加好。」³⁴ 耶穌看見其回答勒聰明，就等其話：「爾離神明個國弗遠了。」以後嘸人敢再去問其。

³⁵ YLÆ-SU læ sing-din-li kao-hyüing-go z-'eo, k'æ k'eo z-ka wô, “Keh-sing doh-shü-nying dza-we wô Kyi-toh z Da-bih-go 'Eo-dæ? ³⁶

Da-bih zi be Sing-Ling ken-dong z-ka wô, 'Cü teng ngô-go Cü wô, Hao zo læ Ngô jing-siu-pin, teng-tao Ngô pô Ng-go dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng.' [S. 11. 1.] ³⁷ Ka-ni, Da-bih zi ts'ing-hwu Gyi z Cü, Gyi dza-we wa z Da-bih-go 'Eo-dæ ni?" Cong pah-sing tu hwun-hyi t'ing Gyi.

³⁵ 耶穌來聖殿裏教訓個時候，開口是介話：「箇星讀書人咋會話基督是大關個後代？」³⁶ 大關自被聖靈感動是介話：『主等我個主話，好坐來我順手邊，等到我把爾個仇敵做爾個踏腳凳。』[S. 11. 1.] ³⁷ 介呢，大關自稱呼其是主，其咋會還是大關個後代呢？」衆百姓都歡喜聽其。

³⁸ Kao-hyüing-go z-'eo, yi teng gyi-lah wô, "Ng-lah yüong kying-bông keh-sing doh-shü-nying: gyi-lah iao c'ün-leh dziang-dziang i-zông tseo-læ-tseo-ky'i; z-min-zông hwun-hyi nying-kô ts'ing gyi en; ³⁹ jü-we-dông-li iao zo zông-we, tsiu-yin-zông iao zo deo-we; ⁴⁰ ping-ts'ia t'eng-ky'üoh kwu-sông lao-nyüing-go kô-kyi, kô-hyi-deo tao-kao mæn-dziang. Gyi-lah pih-ding ziu-ze yü-kô djong."

³⁸ 教訓個時候，又等其拉話：「爾拉用謹防箇星讀書人。其拉要穿勒長長衣裳走來走去，市面上歡喜人家請其安，³⁹ 聚會堂裏要坐上位，酒筵上要坐頭位，⁴⁰ 並且吞喫孤孀老嫗個家計，假戲頭禱告漫長。其拉必定受罪愈加重。」

⁴¹ YIÆ-SU dziao-leh dzin-kw'u zo-kæn, k'en-k'en cong-nying pô dong-din tiu-lôh dzin-kw'u-li. Hyü-to yiu-lao tiu-leh to: ⁴² yiu ih-go gyüong kwu-sông lao-nyüing læ, tiu liang dong-din, z dzih ih-li nying-ts go. ⁴³ *Yiæ-su* eo-long meng-du, teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Cong-nying tiu læ dzin-kw'u-li go, wa-z keh gyüong-gyüong kwu-sông lao-nyüing tiu-leh to. ⁴⁴ Ing-we gyi-lah tu pô to-deo tiu-tin-tih: keh-go lao-nyüing zi yia ky'üih-li-li, z gyi sô yiu-go long-tsong tiu-tsing-tih-de; keh z gyi-go 'o-kô-kyi.”

⁴¹ 耶穌朝勒錢庫坐間，看看衆人把銅鈔丟落錢庫裏。許多有佬丟勒多。⁴² 有一個窮孤孀老嫗來，丟兩銅鈔，是值一厘銀子個。⁴³ 耶穌謳攏門徒，等其拉話：「我真話向爾拉道，衆人丟來錢庫裏個，還是箇窮窮孤孀老嫗丟勒多。⁴⁴ 因爲其拉都把多頭丟點的。箇個老嫗自也缺利利，是其所有個攏總丟進的了，箇是其個和家計。」

Mk. XIII.

YIÆ-SU tseo-c'ih sing-din z-'eo, yiu ih-go meng-du teng Gyi wô, “Sin-sang, ts'ing k'en keh-sing zah-deo teng oh-yü dza hao ni!” ² *Yiæ-su* we-teh gyi, wô, “Keh-sing do-do oh-yü ng k'en-kyin ma? Tsiang-læ

lin-tsih ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zông-teng;
long-tsong we ts'ah-diao.”

耶穌走出聖殿時候，有一個門徒等其話：「先生，請看箇星石頭等屋宇咋好呢！」² 耶穌回答其，話：「箇星大大屋宇爾看見嗎？將來連只一塊石頭都嘸得剩落來石頭上頂，攏總會拆掉。」

³ Yiæ-su læ Ken-læn sæn dziao-leh sing-din zo-kæn, Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, teng En-teh-lih, s-'ô læ meng Gyi, wô, ⁴ “Kyi-z yiu keh-sing z-ken? wô-wô hyiang ah-lah dao: ping-ts'ia long-tsong keh-sing z-ken iao ing-nyiaen go z-'eo yiu soh-go ziao-deo?”

³ 耶穌來橄欖山朝勒聖殿坐間，彼得、雅各、約翰，等安得烈，私下來問其，話：⁴ 「幾時有箇星事幹？話話向阿拉道。並且攏總箇星事幹要應驗個時候有啥個兆頭？」

⁵ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah yüong kwu-djôh, m-nao peh nying-kô ta-diao. ⁶ Ing-we yiu hyü-to nying we mao-leh Ngô ming-deo læ-gyi, z-ka wô, ‘Ngô ziu-z Gyi;’ yia we ta-diao yiu-ho nying. ⁷ Ng-lah t'ing-meng tang-tsiang z-ken teng tang-tsiang-go sing-sih, hao-vong yiao-'ôh: ing-we *keh-sing z-ken* pih-ding yiu-go; dæn-z mah-go z-'eo wa mi-de. ⁸ Ing-we pah-sing teng pah-sing, koh-kô teng koh-kô, tu we dô-kô tang-tsiang: yiu-sing u-sen yiu di-cing, ping-ts'ia yiu hwông-nyin, teng fæn-lôn. Keh-sing peh-ko z tsæ-næn-go ky'i-deo.

⁵ 耶穌回答其拉，話：「爾拉用顧着，嚟得好撥人家帶掉。⁶ 因為有許多人會冒勒我名頭來其，是介話：『我就是其。』也會帶掉有夥人。⁷ 爾拉聽聞打仗事幹等打仗個信息，好留搖惑。因為箇星事幹必定有個，但是末個時候還未了。⁸ 因為百姓等百姓，國家等國家，都會大家打仗。有星烏碎有地震，並且有荒年，等反亂。箇星不過是災難個起頭。

⁹ “Ng-lah yüong kwu-djôh zi: ing-we nying-kô we song ng-lah tao kong-we-li; læ jü-we-dông-li tang ng-lah; yi we-leh Ngô-go yün-kwu, ng-lah pih iao lih læ tsong-toh teng wông-ti-go min-zin, hao tso te-tsing peh gyi-lah. ¹⁰ Wa-yiu foh-ing dao-li pih iao sin djün-k'æ peh væn-koh-go pah-sing t'ing. ¹¹ Gyi-lah ka ng-lah, pô ng-lah song *kwun* z-'eo, hao-vong yü-sin zeo dza-go hao kông, yia hao-vong yü-sin tang-sön; tông keh-go z-'eo sô s-peh ng-lah kông-go, hao ky'i kông: ing-we læ-tih kông-go feh-z ng-lah zi, z-go Sing-Ling. ¹² Hyüong-di we pô hyüong-di song *kwun* bæen gyi si-ze; ah-tia we pô ng-ts song *kwun* bæen gyi si-ze; ng-nô yia we dong-siu long-sah do-nying: ¹³ ping-ts'ia we-leh Ngô-go ming-deo, ng-lah we peh cong-nying k'eh-ts'eng. Dæn-z jing-næ tao ti go cü-kwu we teh-djôh kyiu.

⁹ 「爾拉用顧着自。因為人家會送爾拉到公會裏，來聚會堂裏打爾拉，又爲了我個緣故，爾拉必要立來總督等皇帝個面前，好做

對證撥其拉。¹⁰ 還有福音道理必要先傳開撥萬國個百姓聽。¹¹ 其拉解爾拉，把爾拉送官時候，好留預先愁咋個好講，也好留預先打算，當箇個時候所賜撥爾拉講個，好去講。因為來的講個弗是爾拉自，是個聖靈。¹² 兄弟會把兄弟送官辦其死罪，阿爹會把兒子送官辦其死罪，兒因也會動手弄煞大人。¹³ 並且爲了我個名頭，爾拉會撥衆人刻付。但是忍耐到底個主顧會得着救。

¹⁴ “Ng-lah k'en-kyin sin-cü Dæn-yi-li sô wô-go, 'we mih-diao *di-fông*, keh k'o-u-go tong-si,' lih læ feh ing-kæ lih go u-sen, (doh-go cü-kwu kæ ming-bah,) keh-tsao læ Yiu-t'a di-fông læ-kæn-go cü-kwu hao dao tao sæn-li ky'i: ¹⁵ læ oh-teng go cü-kwu m-nao tseo-lôh oh-li læ, yia m-nao tseo-tsing-ky'i do-c'ih oh-li-go tong-si: ¹⁶ læ din-deo cü-kwu yia m-nao cün-læ do i-zông. ¹⁷ Keh-sing nyih-ts, do-du teng ky'üoh-na-go lao-nyüing yiu 'o-se! ¹⁸ Ng-lah yüong tao-kao, s-teh ng-lah hao-vong læ tong-t'in dao-tseo. ¹⁹ Ing-we læ keh-sing nyih-ts pih-ding yiu 'o-næn, dzong ky'i-deo Jing-ming k'æ-t'in-p'ih-di ih-dzih tao nænkæn, dzong m-neh keh-cü-ka ko; 'eo-deo yia tsæ-ve yiu-go. ²⁰ Ziah-z Cü feh s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-tin, ih-go nying tu kyiuh-feh-læ: dæn-z we-leh Gyi-zi sô t'iao-shün-go nying, we s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-go.

¹⁴ 「爾拉看見先知但以理所話個，『會滅掉地方，箇可惡個東西。』立來弗應該立個烏碎（讀個主顧該明白），箇遭來猶太地方來間個主顧好逃到山裏去。¹⁵ 來屋頂個主顧嘸得好走落屋裏來，也嘸得好走進去馱出屋裏個東西。¹⁶ 來田頭主顧也嘸得好轉來馱衣裳。¹⁷ 箇星日子，大肚等喫奶個老嫗有禍崇！¹⁸ 爾拉用禱告，使得爾拉好畱來冬天逃走。¹⁹ 因為來箇星日子必定有禍難，從起頭神明開天闢地一直到難間，從嘸得箇株介過，後頭也再膾有個。²⁰ 若是主弗使得箇星日腳短點，一個人都救弗來。但是爲了其自所挑選個人，會使得箇星日腳短個。

²¹ “Keh-go z-‘eo, ziah yiu nying teng ng-lah wô, ‘Kyi-toh dông-deo læ-tong;’ ‘ôh-tsia wô, ‘Keh-deo læ-kæn; m-nao siang-sing gyi. ²² Ing-we yiu kô Kyi-toh kô sin-cü-nying iao c’ih-læ; yia we tso jing-tsih teng gyi-z, s-teh keh-sing t’iao-shün-go nying, ziah-z hao ta-diao, yia we peh gyi-lah ta-diao. ²³ Ng-lah yüong kwu-djôh: *keh-sing* væn-pah z-ken, Ngô teng ng-lah yü-sin wô-go.

²¹ 「箇個時候，若有人等爾拉話，『基督蕩頭來東。』或者話，『箇頭來間。』嘸得好相信其。²² 因為有假基督假先知人要出來，也會做神蹟等奇事，使得箇星挑選個人，若是好帶掉，也會撥其拉帶掉。²³ 爾拉用顧着。箇星凡百事幹，我等爾拉預先話個。

²⁴ “Tông keh-sing nyih-ts, keh tsæ-næn-go ‘eo-deo, nyih-deo ziu we heh-en, yüih-liang feh we fah-kwông, ²⁵ t’in-li-go sing-siu we tih-lôh-læ, t’in-zông keh-sing yiu gyün-ping go we yiao-dong. ²⁶ Keh-go z-‘eo we k’en-kyin Nying-go Ng-ts, yiu do-do gyün-ping teng yüong-wô, zo-leh yüing ka læ. ²⁷ Gyi ziu we ts’a Gyi-go t’in-s, dzong di-go zing-deo ih-dzih tao t’in-go zing-deo ky’i jü-long s-fông t’iao-shün-go nying.

²⁴ 「當箇星日子，箇災難個後頭，日頭就會黑暗，月亮弗會發光，²⁵ 天裏個星宿會跌落來，天上箇星有權柄個會搖動。²⁶ 箇個時候會看見人個兒子，有大大權柄等榮華，坐勒雲介來。²⁷ 其就會差其個天使，從地個盡頭一直到天個盡頭去聚攏四方挑選個人。

²⁸ “Ng-lah k’en vu-hwô-ko jü, hao ts’eng-tao ih-go pi-fông: gyi-go ô-ts neng-ky’i-læ, yih-bæn pao-c’ih-læ, keh z-‘eo ng-lah hyiao-teh ‘ô-t’in kw’a tao-de. ²⁹ Z-ka-go, ng-lah k’en-kyin keh-sing z-ken dong-tsôh-ky’i-læ, ziu hao hyiao-teh ^[1]*Jing-ming-go koh* kw’a tao-de, ziu læ meng-k’eo de. ³⁰ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-go shü-dæ, feh teng-tao keh-sing z-ken tu tso-dzing, feh we ko-ky’i. ³¹ T’in teng di we ko-ky’i: Ngô-go shih-wô feh we ko-ky’i.

²⁸ 「爾拉看無花果樹，好忖到一個比方。其個極枝嫩起來，葉片爆出來，箇時候爾拉曉得夏天快到了。²⁹ 是介個，爾拉看見箇星

事幹動作起來，就好曉得神明個國^[1]快到了，就來門口了。³⁰ 我真話向爾拉道，箇個世代，弗等到箇星事幹都做成，弗會過去。³¹ 天等地會過去。我個說話弗會過去。

[1] *Ōh-tsia, Nying-go Ng-ts.* 或者人個兒子。（原註）

³² “*Dæn-z keh-go nyih-ts, keh-go z-zing, m-nying hyiao-teh; t'in-zông-go t'in-s yia feh hyiao-teh; Ng-ts yia feh hyiao-teh; tsih-yiu Ah-tia hyiao-teh-go.*

³² 「但是箇個日子，箇個時辰，無人曉得。天上個天使也弗曉得，兒子也弗曉得，只有阿爹曉得個。

³³ “*Ng-lah yüong kwu-djôh, yüong kying-sing tao-kao: ing-we feh hyiao-teh keh-go z-'eo kyî-z we tao.* ³⁴ *Nying-go Ng-ts tsing-ziang ih-go nying li-k'æ gyi oh-lô c'ih-meng ky'i, pô gyün-ping s-peh gyi nu-boh, yi kao-dæ kôh-nying-go sang-weh; feng-fu kwun-meng-go nying yüong kying-sing.* ³⁵ *Keh-lah ng-lah iao kying-sing: ing-we feh hyiao-teh Cü-nying-kô soh-go z-'eo we læ, wa-z yia-tao-den, wa-z pun-yia-ko, wa-z kyî di-go z-'eo, wa-z tsao t'in-nyiang:* ³⁶ *k'ong-p'ô Gyi hweh-r-jün læ-de, p'ong-djôh ng-lah kw'eng-joh-tong.* ³⁷ *Ngô teng ng-lah sô wô-go, yia z teng cong-nying wô, ziu-z, Yüong kying-sing.*”

³³ 「爾拉用顧着，用警醒禱告。因為弗曉得箇個時候幾時會到。³⁴ 人個兒子正像一個人離開其屋落出門去，把權柄賜撥其奴

僕，又交代各人個生活，吩咐管門個人用警醒。箇拉爾拉要警醒。因爲弗曉得主人家啥個時候會來，還是夜到頭，還是半夜過，還是雞啼個時候，還是早天亮。³⁶ 恐怕其忽而然來了，碰着爾拉睏熟東。我等爾拉所話個，也是等衆人話，就是，用警醒。」

Mk. XIV.

YÜ-YÜIH-TSIH teng vu-kao-tsih liang nyih zin-deo, keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying tang-sön dza-go hao yüong kyi-kao k'ô Yiæ-su, long-sah Gyi. ² Tsih-z wô, “M-nao læ tsih-k'eng *nyih*, k'ong-p'ô pah-sing iao nao-z.”

逾越節等無酵節兩日前頭，箇星祭司頭等讀書人打算咋個好用計較柯耶穌，弄煞其。² 只是話：「嚟得好來節肯日，恐怕百姓要鬧事。」

³ Yiæ-su læ Pah-da-nyi, sang da-mô-fong go Si-meng oh-li læ-kæn; Gyi zo-zih-go z-'eo, yiu ih-go nyü-nying, do-leh ting hao ting kyü hyiang-yiu tsi-tih-go nyüoh-go 'eh-ts, tseo-læ, k'ao-k'æ-leh 'eh-ts tao læ Gyi deo-li. ⁴ Yiu kyi-go nying sing-li ông-de, z-ka wô, “Keh hyiang-yiu fi-diao tsôh soh? ⁵ Keh feh-jün hao ma sæn-jih-to liang nying-ts, feng peh gyüong-nying.” Ziu mao-ün keh-go nyü-nying. ⁶ Yiæ-su ziu

wô, “Ts’ia ze gyi; ng-lah dza-we long gyi tæen sing-z? gyi teng Ngô tso-go, z ih-ying hao z-ken. ⁷ Ing-we ng-lah yiu gyüong-nying dzing-t’ong dô-kô læ-tong, ze ng soh-go z-’eo hao ky’i dæ gyi-lah hao: dæn-z m̃-teh Ngô dzing-t’ong læ-tong. ⁸ Gyi hao tso go, gyi z yi-kying tso-de; z we-leh Ngô-go sông-z yü-sin djô Ngô-go kyi-sing. ⁹ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, ‘En-t’in-’ô feh-leng soh-go di-fông, z yiu keh-go foh-ing djün-k’æ-go, yia pih-ding kông-tao keh-go nyü-nying sô tso z-ken, hao *peh nying-kô* kyi-teh gyi.”

³ 耶穌來伯大尼，生大麻瘋個西門屋裏來間，其坐席個時候，有一個女人，馱勒頂好頂貴香油齒的個玉個盒子，走來，敲開了盒子倒來其頭裏。⁴ 有幾個人心裏快了，是介話：「箇香油費掉作啥？」⁵ 箇弗然好賣三十多兩銀子，分撥窮人。」就媚怨箇個女人。⁶ 耶穌就話：「且隨其，爾拉咋會弄其擔心事？其等我做個，是一樣好事幹。⁷ 因為爾拉有窮人長通大家來東，隨爾啥個時候好去待其拉好。但是嘅得我長通來東。⁸ 其好做個，其是已經做了，是爲了我個喪事預先搽我個肌身。⁹ 我真話向爾拉道，咸天下弗論啥個地方，是有箇個福音傳開個，也必定講到箇個女人所做事幹，好撥人家記得其。」

¹⁰ Jih-nyi meng-du li-hyang ih-go, z Kyüô-liah-go Yiu-da, tseo tao keh-sing tsi-s-deo u-sen, iao ma-diao Yiæ-su *peh gyi-lah*. ¹¹ Gyi-

lah ih t'ing-meng ziu hwun-hyi, ing-hyü coh nying-ts peh gyi. *Yiu-da* ziu zing kyî-we hao pô *Yiæ-su* kao-dæ gyi-lah.

¹⁰ 十二門徒裏向一個，是加略個猶大，走到箇星祭司頭烏碎，要賣掉耶穌撥其拉。¹¹ 其拉一聽聞就歡喜，應許給銀子撥其。猶大就尋機會好把耶穌交代其拉。

¹² VU-KAO-TSIH-GO deo-nyih, [¹]sah yü-yüih siao-jiang z-'eo, meng-du teng *Yiæ-su* wô, “Ng iao ah-lah ‘ah-li ky’i be-bæn yü-yüih peh Ng ky’üoh?” ¹³ *Yiæ-su* ziu ts’a liang-go meng-du, teng gyi-lah wô, “Ng-lah tao zing-li kyî, we p’ong-djôh ih-go nying yiu ih-bing shü ky’ih-tih; hao keng gyi ky’i. ¹⁴ Tao gyi tseo-tsing-go oh-lô, hao teng keh-veng cü-nying-kô wô, ‘Sin-sang z-ka wô, Ngô teng Ngô-go meng-du hao ky’üoh yü-yüih keh-kæn k’ah-vông læ ‘ah-li?’ ¹⁵ Gyi ziu we pô pa-shih-hao-liao ih-kæn do-do leo-teng peh ng-lah k’en: læ keh-deo ng-lah hao be-hao-kæn.” ¹⁶ Meng-du ziu ky’i tseo-tsing zing-li, *ko-jün* p’ong-djôh ziang *Yiæ-su* teng gyi-lah sô wô ka: ziu pô yü-yüih be-hao-kæn.

¹² 無酵節個頭日，殺^[1]逾越小羊時候，門徒等耶穌話：「爾要阿拉何裏去備辦逾越撥爾喫？」¹³ 耶穌就差兩個門徒，等其拉話：

「爾拉到城裏幾，會碰着一個人有一瓶水挈的，好跟其去。¹⁴ 到其走進個屋落，好等箇份主人家話：『先生是介話，我等我個門徒好

喫逾越箇間客房來何裏？』¹⁵ 其就會把擺設好了一間大大樓頂撥爾拉看。來箇頭爾拉好備好間。」¹⁶ 門徒就去走進城裏，果然碰着像耶穌等其拉所話介。就把逾越備好間。

[1] Sah; 'oh wô, sah-diao tso tsi-veh. 殺；或話，殺掉做祭物。（原註）

¹⁷ Tao yia-kw'a z-'eo, Yiæ-su teng jih-nyi-go meng-du dô-kô læ.¹⁸ Gyi-lah zo-zih ky'üoh-go z-'eo, Yiæ-su z-ka wô, "Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah cong-nyiang yiu ih-go, teng Ngô dô-kô læ-tong ky'üoh-go cü-kwu, iao ma-diao Ngô." ¹⁹ Gyi-lah ziu iu-meng, ko-tang-ko meng Gyi; keh ih-go wô, "Z ngô feh?" keh ih-go wô, "Z ngô feh?" ²⁰ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Z jih-nyi-go cong-nyiang ih-go, teng Ngô dô-kô beng-ts-li 'ô-siu-go cü-kwu. ²¹ Nying-go Ng-ts nyün-z iao ky'i, ziang Sing-shü-li ts-tin Gyi ka-go: dæn-z ma-diao Nying-go Ng-ts keh-go cü-kwu yiu 'o-se! keh-go nying feh sang wa-z gyi bin-i."

¹⁷ 到夜快時候，耶穌等十二個門徒大家來。¹⁸ 其拉坐席喫個時候，耶穌是介話：「我真話向爾拉道，爾拉中央有一個，等我大家來東喫個主顧，要賣掉我。」¹⁹ 其拉就憂悶，個打個問其。箇一個話：「是我弗？」箇一個話：「是我弗？」²⁰ 耶穌回答其拉，話：

「是十二個中央一個，等我大家盆子裏下手個主顧。²¹ 人個兒子原是要去，像聖書裏指點其介個。但是賣掉人個兒子箇個主顧有禍崇！箇個人弗生還是其便宜。」

²² Gyi-lah ky'üoh-go z-'eo, Yiæ-su do-leh mun-deo, coh-foh-ts p'ah-k'æ, kao-fu gyi-lah, z-ka wô, "Ng-lah hao do-leh ky'üoh: keh z Ngô-go kyi-sing." ²³ Yi do-leh pe-ts, coh-zia-ts, kao-fu gyi-lah: gyi-lah tu hah-de. ²⁴ Ping-ts'ia teng gyi-lah wô, "Keh z Ngô-go hyüih, ziu-z sing-iah-go *hyüih*, we-leh hyü-to nying liu-c'ih-læ-go. ²⁵ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Dzong-kying-yi-'eo ngô feh tsæ ky'üoh bu-dao tsiu, ih-dzih teng-tao Ngô læ Jing-koh li-hyang ky'üoh sing tsiu keh nyih."

²² 其拉喫個時候，耶穌馱勒饅頭，祝福仔脰開，交付其拉，是介話：「爾拉好馱勒喫。箇是我個肌身。」²³ 又馱勒杯子，祝謝仔，交付其拉。其拉都喝了。²⁴ 並且等其拉話：「箇是我個血，就是新約個血，爲了許多人流出來個。」²⁵ 我真話向爾拉道，從今以後我弗再喫葡萄酒，一直等到我來神國裏向喫新酒箇日。」

²⁶ [1]Sing-s ts'ông-hao, gyi-lah tseo-c'ih tao Ken-læn sæn ky'i. ²⁷ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Kyh-mih yia-tao ng-lah cong-nying tu we in-tseng ky'i-diao Ngô: ing-we Sing-shü-li wô, 'Ngô we tang K'en-ying-go Nying; yang ziu we sæn-k'æ.' [Sk. 13. 7.] ²⁸ Dæn-z Ngô weh-cün-læ 'eo-deo, we sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i." ²⁹ Pe-teh teng Gyi wô, "Ziu-z cong-nying tu in-tseng ky'i-diao Ng, ngô tsong feh we z-ka." ³⁰ Yiæ-su teng gyi wô, "Ngô tsing wô hyiang ng dao, Ziu-z kyih-mih tông-yia, kyi di liang-vah go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing

Ngô.”³¹ Pe-teh yü-kô sah-k'eo wô, “Ngô ziu-z ky'iah-leh teng Ng dô-kô si, yia tsæ-ve feh tsiao-jing.” Cong *meng-du* yia z-ka wô.

²⁶ 聖詩^[1]唱好，其拉走出到橄欖山去。²⁷ 耶穌等其拉話：「今末夜到爾拉衆人都會厭憎棄掉我。因為聖書裏話：『我會打看羊個人，羊就會散開。』 [Sk. 13. 7.]²⁸ 但是我活轉來後頭，會先如爾拉到加利利去。」²⁹ 彼得等其話：「就是衆人都厭憎棄掉爾，我總弗會是介。」³⁰ 耶穌等其話：「我真話向爾道，就是今末當夜，雞啼兩伐個前頭，爾會三遭弗招認我。」³¹ 彼得愈加煞扣話：「我就是卻勒等爾大家死，也再膾弗招認。」衆門徒也是介話。

[1] 'Ôh wô, Tsæn-me-s. 或話，讚美詩。（原註）

³² KEH-TSAO gyi-lah tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh K'eh-si-mô-nyi: Gyi teng *meng-du* wô, “Ngô ky'i tao-kao, ng-lah zo-leh dông-deo teng-tong.”

³² 箇遭其拉到一埤地方叫勒客西馬尼。其等門徒話：「我去禱告，爾拉坐勒蕩頭等東。」

³³ Ziu ta-leh Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, dô-kô ky'i: *sing-li* ziu do-nyiang ling-ling-dong, pe-shông tao gyih-deo; ³⁴ teng gyi-lah wô, “Ngô-go sing do-nyiang iu-meng tao si-go din-di: ng-lah hao dông-deo læ-tong, yüong kying-sing.”

³³ 就帶勒彼得、雅各、約翰，大家去。心裏就大樣懍懍動，悲傷到極頭，³⁴ 等其拉話：「我個心大樣憂悶到死個田地。爾拉好蕩頭來東，用警醒。」

³⁵ Ziu tsing-ky'i ih-ngæn, boh-tao di-jiang-li, gyiu-gyiu, ziah-z hao-s-teh-go, peh Gyi min-diao keh-go z-'eo. ³⁶ Gyi z-ka wô, "Üô-pô, Ah-tia, Ng z yang-yang tu neng-keo-go; gyiu Ng min-diao Ngô keh-go pe-ts: se-tsih ka-go, m̃-teh hao ze Ngô-go cü-i, tsong-z ze Ng-go cü-i." ³⁷ Tseo-læ, k'en-kyin meng-du kw'eng-joh-tih; ziu teng Pe-teh wô, "Si-meng, ng kw'eng-joh-de ma! ih tin-cong kong-fu tu feh neng-keo kying-sing ma! ³⁸ Ng-lah yüong kying-sing, tao-kao; sæn-leh tseo-tsing mi-'ôh li-hyang ky'i. Ling-sing z dzing-nyün-go, tsih-z nyüoh-sing nyün-ziah."

³⁵ 就進起一眼，伏倒地垵裏，求求，若是好使得個，撥其免掉箇個時候。³⁶ 其是介話：「亞爸，阿爹，爾是樣樣都能夠個，求爾免掉我箇個杯子。雖即介個，嘸得好隨我個主意，總是隨爾個主意。」³⁷ 走來，看見門徒睏熟的，就等彼得話：「西門，爾睏熟了嗎！一點鐘工夫都弗能夠警醒嗎！³⁸ 爾拉用警醒，禱告，省勒走進迷惑裏向去。靈性是情願個，只是肉身軟弱。」

³⁹ Yi ky'i tao-kao, shih-wô yia z-ka wô-fah. ⁴⁰ Cün-læ, k'en-kyin gyi-lah yi kw'eng-joh-tih: ing-we gyi-lah ngæn-tsing mi-long-ky'i-de;

gyi-lah yia feh hyiao-teh dza-go hao we-teh Gyi.

³⁹ 又去禱告，說話也是介話法。⁴⁰ 轉來，看見其拉又睏熟的。因爲其拉眼睛眯攏去了，其拉也弗曉得咋個好回答其。

⁴¹ Di-sæn-tsao tseo-læ, teng gyi-lah wô, “Yi-‘eo ze *ng-lah* kw’eng-joh, tsiang-sih. Yi-kying keo-de; z-‘eo tao-de: Nying-go Ng-ts iao kao-dæ ze-nying-go siu-li de. ⁴² Bô-ky’i, ah-lah yüong ky’i-de: ma Ngô cü-kwu gying-long-læ-de.”

⁴¹ 第三遭走來，等其拉話：「以後隨爾拉睏熟，將息。已經夠了，時候到了。人個兒子要交代罪人個手裏了。⁴² 爬起，阿拉用去了。賣我主顧近攏來了。」

⁴³ Tông-z, Gyi wa læ-tih kông-go z-‘eo, jih-nyi meng-du li-hyang ih-go, *kyiao-leh* Yiu-da, læ-de; wa-yiu ih-do-dziao nying, ta-leh tao teng kweng-ts, dzong tsi-s-deo doh-shü-nying tsiang-lao-go u-sen, teng Yiu-da dô-kô læ-tong. ⁴⁴ Ma Gyi diao-go cü-kwu yi-kying peh gyi-lah ih-go en-‘ao, z-ka wô, “Ngô teng Gyi hyüong-cü-go, ziu-z: ng-lah hao k’ô Gyi, lao-lao-k’ao-k’ao ta-leh-ky’i.” ⁴⁵ Gyi ih tao, ziu tseo-long Yiæ-su sing-pin, z-ka wô, “Fu-ts, Fu-ts;” ziu teng Gyi hyüong-cü. ⁴⁶ Gyi-lah ziu ‘ô-siu k’ô Gyi.

⁴³ 當時，其還來的講個時候，十二門徒裏向一個，叫勒猶大，來了，還有一大潮人，帶勒刀等棍子，從祭司頭讀書人長老個烏

碎，等猶大大家來東。⁴⁴ 賣其掉個主顧已經撥其拉一個暗號，是介話：「我等其嗅嘴個，就是。爾拉好柯其，牢牢靠靠帶勒去。」⁴⁵ 其一到，就走攏耶穌身邊，是介話：「夫子，夫子」就等其嗅嘴。⁴⁶ 其拉就下手柯其。

⁴⁷ Bông-pin lih-tong yiu ih-go nying bah-c'ih tao læ, tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi ng-to. ⁴⁸ Yia-su k'æ k'eo, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we do-leh tao teng kweng-ts tseo-c'ih-læ k'ô Ngô, ziang k'ô gyiang-dao ka? ⁴⁹ Ngô nyih-nyih læ sing-din-li ng-lah-go cong-nyiang kông dao-li; ng-lah feh k'ô Ngô: dæn-z *keh-go z-ken z-ka tso-fah*, hao s-teh Sing-shü-li-go shih-wô yiu yiao-nyiæn go."

⁴⁷ 旁邊立東有一個人拔出刀來，斬祭司頭個奴僕，削落其耳朵。⁴⁸ 耶穌開口，等其拉話：「爾拉咋會馱勒刀等棍子走出來柯我，像柯強盜介？」⁴⁹ 我日日來聖殿裏爾拉個中央講道理，爾拉弗柯我。但是箇個事幹是介做法，好使得聖書裏個說話有效驗個。」

⁵⁰ Keh-tsao meng-du tu li-k'æ Gyi, dao-tseo-de. ⁵¹ Yiu ih-go 'eo-sang, yiu si mô-pu yü-leh c'ih-poh-go *kyi-sing*, keng Gyi kæn; keh-sing ying-ping cô gyi. ⁵² Gyi ziu t'eng-diao-leh mô-pu, c'ih-poh-go dao-tseo-de.

⁵⁰ 箇遭門徒都離開其，逃走了。⁵¹ 有一個後生，有細麻布圍勒出膊個肌身，跟其間，箇星營兵揸其。⁵² 其就褪掉了麻布，出膊個

逃走了。

⁵³ GYI-LAH ziu ta-leh Yiæ-su tao tsi-s-deo-go *ngô-meng-li*; cong tsi-s-deo, tsiang-lao, teng doh-shü-nying, tu jü-long tao tsi-s-deo u-sen.

⁵⁴ Pe-teh yün yün keng-leh Gyi, ih-dzih tao tsi-s-deo *ngô-meng-li*; teng ts'a-nying dô-kô zo-lôh, hong-hong-ho.

⁵³ 其拉就帶勒耶穌到祭司頭個衙門裏。衆祭司頭、長老、等讀書人，都聚攏到祭司頭烏碎。⁵⁴ 彼得遠遠跟勒其，一直到祭司頭衙門裏，等差人大家坐落，烘烘火。

⁵⁵ Keh-sing tsi-s-deo teng djün kong-we tu iao zing te tsing læ kao Yiæ-su, hao bæñ Gyi si-ze; tsih-z zing-feh-djôh. ⁵⁶ Yiu hyü-to nying tso kô te-tsing kao Gyi, dæn-z gyi-lah-go te-tsing feh-vu. ⁵⁷ Yi yiu kyi-go nying lih-ky'i-læ, tso kô te-tsing kao Gyi, z-ka wô, ⁵⁸ “Ah-lah t'ing-meng Gyi wô, ‘Keh-go *sing-din z nying* siu sô tso-go, Ngô we hwe-diao gyi, sæñ nyih li-deo tsæ ky'i ih-zo, feh-z *nying* siu sô tso-go.” ⁵⁹ Ziu-z ka gyi-lah-go te-tsing yia z feh-vu.

⁵⁵ 箇星祭司頭等全公會都要尋對證來告耶穌，好辦其死罪，只是尋弗着。⁵⁶ 有許多人做假對證告其，但是其拉個對證弗符。⁵⁷ 又有幾個人立起來，做假對證告其，是介話，⁵⁸ 「阿拉聽聞其話：『箇個聖殿是人手所做個，我會毀掉其，三日裏頭再起一座，弗是人手所做個。』」⁵⁹ 就是解其拉個對證也是弗符。

⁶⁰ Tsi-s-deo tông-cong-nyiang lih-ky'i-læ, meng Yiæ-su, wô, "Ng ih-kyü tu feh we-teh ma? Gyi-lah tso te-tsing kao Ng go z-ken tao-ti dza-go?" ⁶¹ Yiæ-su feh hyiang, ih-ngæn feh we-teh gyi. Tsi-s-deo tsæ meng Gyi, teng Gyi wô, "Ng tao-ti z Kyi-toh keh-we kæ tsæn-me Cü-kwu-go Ng-ts feh?" ⁶² Yiæ-su z-ka wô, "Ngô z-go: ng-lah tsiang-læ we k'en-kyin Nying-go Ng-ts zo læ yiu neng-ken Cü-kwu-go jing-siu-pin, yi dzing-leh t'in-li-go yüing ka læ."

⁶⁰ 祭司頭當中央立起來，問耶穌，話：「爾一句都弗回答嗎？其拉做對證告爾個事幹到底咋個？」⁶¹ 耶穌弗響，一眼弗回答其。祭司頭再問其，等其話：「爾到底是基督箇位該讚美主顧個兒子弗？」⁶² 耶穌是介話：「我是個。爾拉將來會看見人個兒子坐來有能幹主顧個順手邊，又乘勒天裏個雲介來。」

⁶³ Tsi-s-deo c'ô-k'æ zi-go i-zông, z-ka wô, "Ah-lah 'o-yüong bih-nying-go te-tsing?" ⁶⁴ Gyi sih-doh-go shih-wô ng-lah t'ing-meng-de: ng-lah-go i-s dza-go?" Gyi-lah long-tsong ding Gyi væn-djôh si-ze. ⁶⁵ Keh-tsao yiu-sing zæn-t'u t'u Gyi, tsô-djü Gyi-go min-k'ong, gyün-deo k'ao Gyi, yi teng Gyi wô, "Ng ts'ia kông-kông sin-cü shih-wô." Keh-sing ts'a-nying yia dong-siu kwah Gyi.

⁶³ 祭司頭扯開自個衣裳，是介話：「阿拉何用別人個對證？」⁶⁴ 其褻瀆個說話爾拉聽聞了。爾拉個意思咋個？」其拉攏總定其犯着

死罪。⁶⁵ 箇遭有星饞唾吐其，遮住其個面孔，拳頭敲其，又等其話：「爾且講講先知說話。」箇星差人也動手攔其。

⁶⁶ Pe-teh læ 'ô-deo, ming-dông-li læ-kæn; tsi-s-deo ih-go ô-deo tseo-læ, ⁶⁷ ih k'en-kyin Pe-teh læ-tih hong-ho, ziu ts'ing-ting k'en-k'en gyi, wô, "Ng yia z teng Nô-sah-leh Yiæ-su dong-de-go." ⁶⁸ Gyi feh tsiao-jing, z-ka wô, "Ng-go shih-wô dza-go, ngô yia feh hyiao-teh, feh ming-bah." Gyi tseo-c'ih tao zin-ming-dông, kyi ziu di-de, ⁶⁹ Yi yiu ih-go ô-deo k'en-kyin gyi, teng bông-pin lih-tong-go cü-kwu wô, "Keh-go nying z gyi-lah tso-de-go." ⁷⁰ Pe-teh yi feh tsiao-jing. Ko-leh ih-zông, keh-sing bông-pin lih-tong-go nying tsæ teng Pe-teh wô, "Ng jih-dzæ z gyi-lah tso-de nying; ing-we ng z Kyüô-li-li nying, ng-go k'eo-ing yia te-go." ⁷¹ Keh-tsao Pe-teh vah zing-do-tsiu, wô, "Ng-lah læ-tih kông-go Cü-kwu, ngô feh nying-teh Gyi." ⁷² Kyi ziu di-nyi-pin di-de. Pe-teh ziu kyi-teh-tao Yiæ-su teng gyi kông-ko-go shih-wô, "Kyi di liang-vah go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô." Ih ts'eng-tao, ziu k'oh-de.

⁶⁶ 彼得來下頭，明堂裏來間。祭司頭一個丫頭走來，⁶⁷ 一看見彼得來的烘火，就清町看看其，話：「爾也是等拿撒勒耶穌同隊個。」⁶⁸ 其弗招認，是介話：「爾個說話咋個，我也弗曉得，弗明白。」其走出到前明堂，雞就啼了。⁶⁹ 又有一個丫頭看見其，等旁邊立東個主顧話：「箇個人是其拉做隊個。」⁷⁰ 彼得又弗招認。過

了一晌，箇星旁邊立東個人再等彼得話：「爾實在是其拉做隊人，因爲爾是加利利人，爾個口音也對個。」⁷¹ 箇遭彼得罰甚大咒，話：「爾拉來的講個主顧，我弗認得其。」⁷² 雞就第二遍啼了。彼得就記得到耶穌等其講過個說話，「雞啼兩伐個前頭，爾會三遭弗招認我。」一付到，就哭了。

Mk. XV.

TSAO t'in-nyiang, keh-sing tsi-s-deo, tsiang-lao, doh-shü-nying, teng djün kong-we, tu siang-liang-hao, ziu bo-leh Yiæ-su, ta-c'ih-ky'i, ka peh Pe-lah-to.

早天亮，箇星祭司頭、長老、讀書人、等全公會，都商量好，就縛勒耶穌，帶出去，解撥彼拉多。

² Pe-lah-to meng Gyi, wô, “Ng z Yiu-t'a nying-go Wông-ti feh?” Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Ng wô-djôh-de.” ³ Keh-sing tsi-s-deo kao Gyi hyü-to en-gyin. ⁴ Pe-lah-to yi meng Gyi, wô, “Ng ih-ngæn feh we-teh ma? Ts'ia-k'en, gyi-lah yiu to-siao en-gyin tso te-tsing kao Ng.” ⁵ Dæn-z Yiæ-su dzing-gyiu ih-ngæn feh we-teh; s-teh Pe-lah-to hyi-gyi.

² 彼拉多問其，話：「爾是猶太人個皇帝弗？」耶穌回答其，話：「爾話着了。」³ 箇星祭司頭告其許多案件。⁴ 彼拉多又問其，

話：「爾一眼弗回答嗎？且看，其拉有多少案件做對證告爾。」⁵
但是耶穌仍舊一眼弗回答。使得彼拉多稀奇。

⁶ Tao tsih-k'eng-go *nyih-ts*, lao-lao fông ih-go væn-nying peh pah-sing, ze gyi t'ao jü. ⁷ Yiu ih-go nying kyiao-leh Pô-lah-pô, teng gyi yü-tông dzao-fæn-go dô-kô bo-kæn: dzao-fæn-go z-'eo gyi-lah z sah nying ko-de. ⁸ Cong-nying wæ-wæ-hyang gyiu *Pe-lah-to*, iao gyi tsiao lao-li ka tso. ⁹ Pe-lah-to we-teh gyi-lah, wô, "Iao ngô fông Yiu-t'a nying-go Wông-ti peh ng-lah feh?" ¹⁰ Ing-we hyiao-teh keh-sing tsi-s-deo z we-leh ky'i Gyi feh-ko ka-zông-læ-go.

⁶ 到節肯個日子，老老放一個犯人撥百姓，隨其討誰。⁷ 有一個人叫勒巴拉巴，等其餘黨造反個大家縛間。造反個時候其拉是殺人過了。⁸ 衆人懷懷響求彼拉多，要其照老例介做。⁹ 彼拉多回答其拉，話：「要我放猶太人個皇帝撥爾拉弗？」¹⁰ 因爲曉得箇星祭司頭是爲了氣其弗過解上來個。

¹¹ Dæn-z keh-sing tsi-s-deo ts'ön-teh keh-dziao nying, neng-s iao fông Pô-lah-pô peh gyi-lah. ¹² Pe-lah-to yi we-teh gyi-lah, wô, "Ka-ni, ng-lah sô wô z Yiu-t'a nying Wông-ti go, iao ngô dza bæn Gyi?" ¹³ Gyi-lah yi wæ-wæ-hyang wô, "Ting Gyi læ jih-z-kô-zông." ¹⁴ Pe-lah-to teng gyi-lah wô, "Gyi tso soh-go ôh z-ken?" Gyi-lah yüh-fah eo-leh hyang, wô, "Ting Gyi læ jih-z-kô-zông." ¹⁵ Pe-lah-to iao en-teh pah-

sing, ziu fông Pô-lah-pô peh gyi-lah, yüong pin-ts tang Yiæ-su, kao-dæ gyi-lah ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

¹¹ 但是箇星祭司頭攞掇箇潮人，能使要放巴拉巴撥其拉。¹² 彼拉多又回答其拉，話：「介呢，爾拉所話是猶太人皇帝個，要我咋辦其？」¹³ 其拉又懷懷響話：「釘其來十字架上。」¹⁴ 彼拉多等其拉話：「其做啥個惡事幹？」其拉越發謳勒響，話：「釘其來十字架上。」¹⁵ 彼拉多要安得百姓，就放巴拉巴撥其拉，用鞭子打耶穌，交代其拉去釘其來十字架上。

¹⁶ KEH-SING ping ta Yiæ-su tao ming-dông-'eo, ziu-z [¹]kwun-t'ing; eo-long 'eh-ying-go ping. ¹⁷ Ziu do-leh 'ong-bao peh Gyi c'ün, ts' pin-c'ih ih-ting bing-t'in-kwun peh Gyi ta; ¹⁸ ziu ts'ing Gyi en, wô, "Yiu-t'a nying-go Wông-ti, kong-hyi!" ¹⁹ Yi do-leh ih-keng lu-ken tang Gyi deo, zæn-t'u t'u gyi, ping-ts'ia gyü-tao pa Gyi. ²⁰ C'ü-siao-hao-ts, poh-diao 'ong-bao, dzing-gyiu peh Gyi c'ün-leh Zi-go i-zông; ziu t'o-c'ih-ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

¹⁶ 箇星兵帶耶穌到明堂後，就是官廳^[1]，謳攏合營個兵。¹⁷ 就馱勒紅袍撥其穿，刺編出一頂平天冠撥其戴，¹⁸ 就請其安，話：「猶太人個皇帝，恭喜！」¹⁹ 又馱勒一根蘆竿打其頭，饞唾吐其，並且跪倒拜其。²⁰ 取笑好仔，剝掉紅袍，仍舊撥其穿勒自個衣裳，就拖出去釘其來十字架上。

[1] 'Ôh wô, wông-kong. 或話，皇宮。（原註）

²¹ Yiu ih-go Kwu-li-næ nying *kyiao-leh* Si-meng, ziu-z Üô-lih-sæn-da teng Lu-fu-go ah-tia, tseo-ko; z dzong din-pæn-li ka læ-go: gyi-lah ngang-k'ô gyi pe Yiæ-su-go jih-z-kô.

²¹ 有一個古利奈人叫勒西門，就是亞力山大等魯孚個阿爹，走過，是從田畝裏介來個。其拉硬拷其背耶穌個十字架。

²² GYI-LAH ziu ta Yiæ-su tao Kôh-kôh-t'a di-fông, ziu-z 'kw'u-lu-deo u-sen ka-shih. ²³ Do-leh yiu meh-yiah 'o-tih-go tsiu peh Gyi ky'üoh; Gyi feh k'eng ziu. ²⁴ Ting-zông jih-z-kô ts-'eo, gyi-lah dô-kô feng Gyi i-zông, ts'eh ts-meh-den k'en kôh-nying teh-djôh soh-si. ²⁵ Kyiu tin-cong ka z-'eo gyi-lah ting Gyi læ jih-z-kô-zông. ²⁶ Læ Gyi deo-zông t'iah ih-da yiu Gyi ze-ming sia-tih-go diao-ts, ziu-z wô, "YIU-T'A NYING-GO WÔNG-TI."

²² 其拉就帶耶穌到各各他地方，就是『骷顱頭烏碎』解說。²³ 馱勒有沒藥和的個酒撥其喫，其弗肯受。²⁴ 釘上十字架之後，其拉大家分其衣裳，撮指末頭看各人得着啥西。²⁵ 九點鐘介時候其拉釘其來十字架上。²⁶ 來其頭上貼一埭有其罪名寫的個條子，就是話：
「猶太人個皇帝。」

²⁷ Yiu liang-go gyiang-dao teng Gyi dong-de ting læ jih-z-kô-zông, ih-go læ Gyi jing-siu-pin, ih-go læ tsia-siu-pin. ²⁸ Z-ka, keh-tsih

Sing-shü sô wô, “Gyi we væn-nying li-hyang sön-tsing dzæ-nen,” [Y. 53. 12.] yiu yiao-nyiaen de.

²⁷ 有兩個強盜等其同隊釘來十字架上，一個來其順手邊，一個來借手邊。²⁸ 是介，箇節聖書所話，「其會犯人裏向算進在內」[Y. 53. 12.] 有效驗了。

²⁹ Tseo-ko-go cü-kwu deo yiao-yiao, sih-doh Gyi, z-ka wô, “E! Ng z we hwe-diao sing-din, sæn nyih kong-fu tsæ ky'i-hao Cü-kwu, ³⁰ næn-kæn hao Zi kyi Zi, dzong jih-z-kô ka tseo-lôh-læ.” ³¹ Keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying yia z-ka, gyi-lah dô-kô kông-læ-kông-ky'i tsao-siao Gyi, wô, “Gyi yiu bih-nying kyi-ko-de, feh neng-keo kyi Zi. ³² Keh-go Kyi-toh, Yi-seh-lih-go Wông-ti, næn-kæn dzong jih-z-kô hao tseo-lôh, peh ah-lah k'en-kyin-ts ziu siang-sing.” Teng Gyi dong-de ting-kæn-go nying yia zoh-mô Gyi.

²⁹ 走過個主顧頭搖搖，褻瀆其，是介話：「哎！爾是會毀掉聖殿，三日工夫再起好主顧，³⁰ 難間好自救自，從十字架介走落來。」³¹ 箇星祭司頭等讀書人也是介，其拉大家講來講去嘲笑其，話：「其有別人救過了，弗能夠救自。³² 箇個基督，以色列個皇帝，難間從十字架好走落，撥阿拉看見仔就相信。」等其同隊釘間個人也髒罵其。

³³ Tao-leh jih-nyi tin-cong, pin-di heh-en, ih-dzih *en* tao sæn tin-cong. ³⁴ Sæn tin-cong z-‘eo, Yiæ-su do-do sing-hyang eo-ky’i-læ, wô, “Yi-li! Yi-li! lah-mô sah-bah-da-nyi?” ka-shih ziu-z wô, “Ngô-go Jing-ming! Ngô-go Jing-ming! dza-we ky’i-diao Ngô?” [S. 22. 1.] ³⁵ Yiu-sing bông-pin lih-kæn-go nying t’ing-meng, z-ka wô, “Gyi z læ-tih eo Yi-li-üô.” ³⁶ Yiu ih-go nying peng-ky’i, do-leh hæ-min-hwô, ts’u seng-t’eo-ts, c’oh læ lu-ken-li, peh Gyi ky’üoh, *teng yü-to nying* wô, “Vong-de; ah-lah ts’ia k’en Yi-li-üô we læ fông Gyi lôh feh.”

³³ 到了十二點鐘，遍地黑暗，一直暗到三點鐘。³⁴ 三點鐘時候，耶穌大大聲響謳起來，話：「以利！以利！拉馬撒白大尼？」解說就是話：「我個神明！我個神明！咋會棄掉我？」[S. 22. 1.] ³⁵ 有星旁邊立間個人聽聞，是介話：「其是來的謳以利亞。」³⁶ 有一個人奔起，馱勒海綿花，醋滲透仔，戳來蘆竿裏，撥其喫，等餘多人話：「甯了。阿拉且看以利亞會來放其落弗。」

³⁷ Yiæ-su do-do sing-hyang eo ih-sing, ky’i ziu dön-de. ³⁸ *Sing-din-li-go mun-tsiang zông-‘ô te-lih-k’æ.*

³⁷ 耶穌大大聲響謳一聲，氣就斷了。³⁸ 聖殿裏個幔帳上下劬裂開。

³⁹ Teng Gyi te-min lih-tong-go pah-tsong, k’en-kyin *Yiæ-su* ka eo ih-sing ky’i ziu dön-de, ziu wô, “Keh-go Nying jih-dzæ z Jing-ming-go

Ng-ts.”⁴⁰ Yiu *kyi-go nyü-nying yün-yün k'en-kæn: nen-cong yiu Meh-da-lah-go Mô-li-üô, wa-yiu siao Yüô-kôh teng Iah-si-go ah-nyiang Mô-li-üô, teng Sah-lo-mi:* ⁴¹ ziu-z, *Yiæ-su læ Kyüô-li-li go z-'eo, keng-leh kong-ing Gyi go cü-kwu; yi yiu hyü-to bih-go nyü-nying, ziu-z teng Gyi dô-kô zông Yiæ-lu-sah-leng go cü-kwu.*

³⁹ 等其對面立東個百總，看見耶穌介謳一聲氣就斷了，就話：

「箇個人實在是神明個兒子。」⁴⁰ 有幾個女人遠遠看間。內中有抹大拉個馬利亞，還有小雅各等約西個阿孃馬利亞，等撒羅米。⁴¹ 就是，耶穌來加利利個時候，跟勒供應其個主顧，又有許多別個女人，就是等其大家上耶路撒冷個主顧。

⁸ YI-KYING *yia-kw'a, tsæ-wô z yü-be-nyih, ziu-z en-sih-nyih zin-deo keh nyih,* ⁴³ *keh-lah Üô-li-mô-t'a-go Iah-seh tseo-læ; z nyi-z-bu-li kwe-djong-go kwun, yia z siang-vông Jing-koh læ go cü-kwu; gyi fông-tæn læ kyin Pe-lah-to, t'ao Yiæ-su-go s-siu.* ⁴⁴ *Pe-lah-to hyi-gyi Yiæ-su yi-kying si-de; ziu eo pah-tsong læ, meng gyi, si-de z ih-zông feh.* ⁴⁵ *Kyi-jün dzong pah-tsong ka teh-cü-de, ziu pô s-siu song peh Iah-seh.*

⁴² 已經夜快，再話是預備日，就是安息日前頭箇日，⁴³ 箇拉亞利馬太個約瑟走來，是議事部裏貴重個官，也是想望神國來個主顧，其放膽來見彼拉多，討耶穌個屍首。⁴⁴ 彼拉多稀奇耶穌已經死

了，就謳百總來，問其，死了是一晌弗。⁴⁵ 既然從百總介得知了，就把屍首送撥約瑟。

⁴⁶ *Iah-seh* ziu ma si mô-pu, pô s-siu do-lôh-læ, yüong keh-go pu ko-hao-ts, en-leh zah-ngæn zôh-c'ih-læ-go veng li-hyang: yi fæn ih-kw'e zah-deo, seh læ veng meng-k'eo. ⁴⁷ Meh-da-lah-go Mô-li-üô, teng Iah-si-go *ah-nyiang* Mô-li-üô, tu k'en-kyin Gyi en-go u-sen.

⁴⁶ 約瑟就買細麻布，把屍首馱落來，用箇個布裹好仔，安勒石巖鑿出來個墳裏向，又翻一塊石頭，塞來墳門口。⁴⁷ 抹大拉個馬利亞，等約西個阿孃馬利亞，都看見其安個烏碎。

Mk. XVI.

EN-SIH-NYIH ko-de, Meh-da-lah-go Mô-li-üô, teng Yüô-kôh-go *ah-nyiang* Mô-li-üô, teng Sah-lo-mi, yü-sin ma-leh hyiang-liao, iao læ djô Yiæ-su-go s-siu. ² Ts'ih-nyih-go deo-nyih tsao t'in-nyiang, nyih-deo c'ih-ky'i z-'eo, tao veng-deo læ. ³ Gyi-lah dô-kô siang-liang, wô, "Jü we teng ah-lah fæn-ko veng meng-k'eo keh-kw'e zah-deo ni?" ⁴ Deo ih dæ-ky'i, ziu k'en-kyin zah-deo yi-kying fæn-ko-de: *keh-kw'e zah-deo yi z ting do-go*. ⁵ Tseo-tsing veng-mo li-hyang, k'en-kyin ih-go 'eo-sang læ jing-siu-pin zo-kæn, c'ün-leh bah-bah dziang-sæn: gyi-lah ziu

ky'ih-hoh. ⁶ Keh 'eo-sang teng gyi-lah wô, "Vong ky'ih-hoh: ng-lah z læ zing keh ting jih-z-kô go Nô-sah-leh Yiæ-su: Gyi z weh-cün-læ-de, feh læ dông-deo: ts'ia-k'en en Gyi go u-sen. ⁷ Hao ky'i, wô hyiang meng-du teng Pe-teh dao, 'Gyi sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i; læ keh-deo ng-lah we k'en-kyin Gyi, ziang Gyi teng ng-lah sô wô ka-go.'" ⁸ Gyi-lah kw'a-kw'a tseo-c'ih, dzong veng-deo ka peng-leh-ky'i; nying hah-leh gwah-gwah-teo; ih-ngæn feh teng nying-kô wô soh, ing-we p'ô-go yün-kwu.

安息日過了，抹大拉個馬利亞，等雅各個阿孃馬利亞，等撒羅米，預先買了香料，要來搽耶穌個屍首。² 七日個頭日早天亮，日頭出去時候，到墳頭來。³ 其拉大家商量，話：「誰會等阿拉翻過墳門口箇塊石頭呢？」⁴ 頭一抬起，就看見石頭已經翻過了。箇塊石頭又是頂大個。⁵ 走進墳墓裏向，看見一個後生來順手邊坐間，穿勒白白長衫：其拉就喫惟。⁶ 箇後生等其拉話：「留喫惟。爾拉是來尋箇釘十字架個拿撒勒耶穌。其是活轉來了，弗來蕩頭。且看安其個烏碎。⁷ 好去，話向門徒等彼得道，『其先如爾拉到加利利去，來箇頭爾拉會看見其，像其等爾拉所話介個。』」⁸ 其拉快快走出，從墳頭介奔勒去，人嚇勒刮刮抖，一眼弗等人家話啥，因為怕個緣故。

⁹ Ts'ih-nyih-go deo-nyih tsao t'in-nyiang *Yiæ-su* weh-cün-læ, sin yin-c'ih peh Meh-da-lah-go Mô-li-üô k'en; ziu-z dzong gyi sing-zông ken-c'ih ts'ih-go kyü cü-kwu. ¹⁰ Keh-sing su-djông teng *Yiæ-su* dong-de-go cü-kwu tsing-hao læ-kæn pe-shông k'oh-go z-'eo, keh nyü-nying tseo-ky'i t'ong-cü gyi-lah. ¹¹ Gyi-lah ih t'ing-meng *Yiæ-su* z weh-de, peh gyi k'en-kyin-ko, feh siang-sing gyi-go *shih-wô*.

⁹ 七日個頭日早天亮耶穌活轉來，先現出撥抹大拉個馬利亞看，就是從其身上趕出七個鬼主顧。¹⁰ 箇星素常等耶穌同隊個主顧正好來間悲傷哭個時候，箇女人走去通知其拉。¹¹ 其拉一聽聞耶穌是活了，撥其看見過，弗相信其個說話。

¹² Keh-sing z-ken 'eo-deo, liang-go meng-du tao hyiang-'ô ky'i; tseo-lu-go z-'eo, *Yiæ-su* pin-leh kôh-ying siang-mao yin-c'ih-læ peh gyi-lah k'en. ¹³ Gyi-lah ziu ky'i t'ong-cü yü-to-go *meng-du*; *meng-du* yia feh siang-sing gyi-lah.

¹² 箇星事幹後頭，兩個門徒到鄉下去，走路個時候，耶穌變勒各樣相貌現出來撥其拉看。¹³ 其拉就去通知餘多個門徒，門徒也弗相信其拉。

¹⁴ 'Eo-deo, jih-ih-go meng-du zo-zih-go z-'eo, *Yiæ-su* yin-c'ih-læ peh gyi-lah k'en, tsah-vah gyi-lah feh siang-sing-go ngang sing-dziang;

ing-we Gyi weh-cün-læ 'eo-deo, keh-sing k'en-kyin-ko cü-kwu-go shih-wô gyi-lah feh siang-sing.

¹⁴ 後頭，十一個門徒坐席個時候，耶穌現出來撥其拉看，責罰其拉弗相信個硬心腸，因為其活轉來後頭，箇星看見過主顧個說話其拉弗相信。

¹⁵ Ping-ts'ia teng gyi-lah wô, "Ng-lah tao 'en-t'in-ô ky'i, djün foh-ing dao-li peh long-tsong nying t'ing. ¹⁶ Siang-sing ziu si-li go cü-kwu hao teh-djôh kyiuh feh" siang-sing-go cü-kwu, iao ding gyi ze. ¹⁷ Siang-sing-go cü-kwu, keh-sing gyi-z ziu we keng-djôh gyi: ziu-z yüong Ngô-go ming-deo we ken-c'ih kyü; we kông kôh-c'ü t'u-wô; ¹⁸ we k'ô dzô; ky'üoh ze-bin soh-go doh-zih, yia ve sông-æ; wa-yiu sang-bing nying sing-zông siu en-en gyi, ziu we hao."

¹⁵ 並且等其拉話：「爾拉到咸天下去，傳福音道理撥攏總人聽。¹⁶ 相信受洗禮個主顧好得着救弗」相信個主顧，要定其罪。¹⁷ 相信個主顧，箇星奇事就會跟着其。就是用我個名頭會趕出鬼；會講各處土話；¹⁸ 會拘蛇；喫隨便啥個毒食，也殮傷害；還有生病人身上手按按其，就會好。」

¹⁹ Cü teng gyi-lah kông-hao-ts, ziu sing-zông t'in, zo læ Jing-ming-go jing-siu-pin. ²⁰ Meng-du tseo-c'ih, kôh-tao-c'ü ky'i djün dao-

li: Cü pông-dzu gyi-lah, pô keng-djôh gyi-lah go gyi-z te-tsing keh-go
dao-li. Üô-meng.

¹⁹ 主等其拉講好仔，就升上天，坐來神明個順手邊。²⁰ 門徒走出，各到處去傳道理。主幫助其拉，把跟着其拉個奇事對證箇個道理。亞們。